Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 105 (1855) ♦ П'ятниця, 5 червня 1998 року ♦ Ціна договірна

Голову не обрали, проте вибори відбулися

Парламентська хроніка

Ранкове та денне засідання 4 червня

Черговий день депутати почали з традиційного заходу —голосування: у переліку претендентів на посаду Голови Верховної Ради залишилось два прізвища — Леонід Кравчук і Петро Симоненко. Володимир Марченко перед голосуванням оприлюднив заяву ПСПУ, в якій прогресивні соціалісти закликали комуністів і соціалістів наслідувати також традиційний приклад правоцентристських фракцій — блокувати вибори, доки у списку буде прізвище Кравчука.

(Закінчення на 2-й стор.).

Перші в черзі... після регіонів

Як відомо, під час державного візиту Президента Леоніда Кучми до Москви було домовлено, що наприкінці червня президенти Росії та України «неформально» зустрінуться в Криму. Але днями на Банкову надійшов лист від Бориса Миколайовича, в якому він запропонував перенести зустріч на липень. А в червні «з огляду на розвиток ситуації в Росії та настійливі прохання багатьох губернаторів РФ» Єльцин хотів би здійснити поїздку регіонами.

(Закінчення на 12-й стор.).

Виступи кандидатів на посаду Голови Верховної Ради України

3-5

Врожай-98

На аграрному олімпі знов не та погода

Урожай сільськогосподарських культур нинішнього року буде значно гіршим від торішнього, повідомив Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. На думку керівника уряду, такий висновок грунтується на прогнозах гідрометеорологічного центру, за даними якого в 1998 році під час збирання погодні умови очікуються гірші, ніж у 1997-му. Тож прем'єр закликав керівників місцевих органів виконавчої влади докласти усіх необхідних зусиль, аби віджниватися у стислі строки і без втрат.

У МінАПК навели й інші аргументи можливих недоборів: значне скорочення площ під яровиною, загибель 1,4 млн. га озимини з посіяних 7,6 млн. Зокрема, озиму пшеницю збиратимуть на 5,7 млн. га, що на 800 тис. га менше, ніж торік.

Еталонний, отже - надійний

Авіаційний двигун, народжений спільними зусиллями запорізьких МКБ «Прогрес» та ВАТ «Мотор Січ», — ТВ-117 ВМА серії 02 (нині його називають АІ-30 серії 2) відповідає канадським авіаційним правилам. Це підтверджує «Сертифікат типу», виданий Департаментом транспорту Канади, що уповноважений сертифікувати авіаційну техніку для американських компаній.

«Це перший такий сертифікат, що його отримало підприємство на теренах СНД», — зазначає голова правління ВАТ «Мотор Січ» В'ячеслав Богуслаєв. У запоріжців є й інші сертифікати, що засвідчують відповідність вітчизняної якості світовим стандартам. А отже, входження «Мотор Січі» на ринок американського континенту має перспективи. Та й Росія недарма визнала за необхідне отримувати літаки Ан-140 саме з двигунами АІ-30 другої серії.

Ніхто не завдає людині такої великої шкоди, як вона сама. Забруднює воду і повітря, отруює землю, нищить ліси... Справді-бо: після нас — хоч трава не рости, хоч вселенський потоп. Утім, планетарна біда, планетарна катастрофа вже назирцем йде за нами слідом, мало того — стукає в наші двері.

Чи розуміємо це, чи усвідомлюємо, що нас і наших нащадків очікує завтра? Людство не може, не має права жити лише нинішнім днем. Бо в такий спосіб наша цивілізація позбавляє себе майбутнього. Наскільки все це серйозно і небезпечно?

Статтю народного депутата України, академіка НАНУ Костянтина Ситника читайте на 6-й стор.

Маємо виходити з наших потреб і можливостей

7

Піраміда

9

○ За даними Федерації профспілок України, рівень безробіття в державі сягнув 2,85 %.

○ Не отримані населенням приватизаційні сертифікати на суму понад 2,2 млрд. грн. з 1 липня буде передано в розпорядження Міністерства промислової політики.

○ Учора на шахті «Олександрівська» (Єнакієве) внаслідок обвалення породи загинув один гірник.

P.S.

Україна

Центральна виборча комісія Постанова

м. Київ 2 червня 1998 року № 296

Про призначення виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 97

На підставі постанови Центральної виборчої комісії від 2 червня 1998 року № 295 "Про заяву Бакая І. М.", та відповідно до частини другої статті 49, частини першої статті 50 Закону України «Про вибори народних депутатів України», та пункту 23 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Призначити вибори замість народного депутата України, який вибув, у одномандатному виборчому окрузі № 97 на неділю, 13 вересня 1998 року.
2. Доручити підготовку та проведення виборів замість народного депутата України, який вибув, у одномандатному виборчому окрузі № 97 окружній та дільничним виборчим комісіям у тому ж складі, в якому вони утворені для проведення чергових виборів 29 березня 1998 року.
3. Дану постанову опублікувати в газеті «Голос України», надіслати Київській обласній раді для оприлюднення в місцевих засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

Україна

Центральна виборча комісія Постанова

м. Київ 2 червня 1998 року № 297

Про визнання виборів недійсними та призначення повторних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 35

Розглянувши рішення Орджонікідзевського міського суду Дніпропетровської області від 26 травня 1998 року, яким встановлено порушення Закону України «Про вибори народних депутатів України», що вплинули на підсумки виборів, і визнано недійсним рішення окружної виборчої комісії виборчого округу № 35 про визнання народного депутата Жира О. О. обраним, відповідно до частини першої статті 47 та пункту 17 статті 11, статті 48 Закону України «Про вибори народних депутатів України», пункту 20 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Визнати вибори народного депутата України 29 березня 1998 року по одномандатному виборчому округу № 35 (Дніпропетровська область) недійсними.
2. Призначити повторні вибори народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 35 на неділю, 13 вересня 1998 року.
3. Доручити підготовку та проведення повторних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 35 окружній та дільничним виборчим комісіям у тому ж складі, в якому вони утворені для проведення чергових виборів 29 березня 1998 року.
4. Дніпропетровській обласній раді розглянути питання щодо внесення змін у складі окружної виборчої комісії виборчого округу № 35.
5. Дану постанову опублікувати в газеті «Голос України», надіслати Дніпропетровській обласній раді для оприлюднення в місцевих засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

СКІЛЬКИ НЕ КАЖИ «ХАЛВА», ЗАРПЛАТИ НЕ БУДЕ

Вечірнє засідання 3 червня

Перед тим, як розпочати голосування з виборів Голови парламенту, депутати прийняли постанову, якою відхилили законопроект про внесення змін до закону «Про податок на додану вартість», поданий Президентом.

За словами Сергія Терьохіна, пропонуючи податок з реалізації розміром 10%, Президент фактично вилучає всі обігові кошти підприємств. Бажання наповнити бюджет будь-що, особливо з допомогою авансування підприємцями державних витрат, зробить їх банкрутами. За розрахунками депутатів від НДП, втрати обігових коштів у харчовій галузі та будівництві становитимуть понад 60%, у сфері оптової торгівлі — понад 50%. Тож 301 депутат проголосував за постанову, котра відхилила законопроект про податок на додану вартість, поданий Президентом.

О 16.45 розпочалося голосування з виборів Голови Верховної Ради.

Доки працювала лічильна комісія, ВР прийняла постанову (273 голоси «за») про створення тимчасової слідчої комісії з вивчення ситуації щодо забезпечення конституційних прав кожного з нас на отримання зарплати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат. Цю пропозицію внесли фракції НРУ, ПЗУ, КПУ, Соц/СелПУ, «Громади», СДПУ (о) та група позафракційних депутатів. Уже третій тиждень уряд намагається заспокоїти народ бадьорими звітами про погашення заборгованості, але скільки не кажи «халва», в роті солодше не стане. Слідчій комісії доручили проаналізувати причини боргів, виконання доходної та витратної частин держбюджету-98, умови та обсяги перерахування дотацій та субсидій до місцевих бюджетів, їх використання за цільовим призначенням і в місячний термін подати парламентові попередні висновки. До комісії ввійшли представники всіх фракцій.

Лише після сьомої вечора голова тимчасової лічильної комісії ВР Валерій Мішура оголосив підсумки таємного голосування з виборів Голови парламенту. До списків було внесено 438 депутатів, одержали бюлетені — 430, взяли участь у голосуванні — 413. За соціал-демократа Л. Кравчука проголосували 193 народні обранці, за комуніста П. Симоненка — 168, за колишнього члена фракції ПСПУ М. Габера — 31. Восьмеро не підтримали нікого, 13 бюлетенів визнано недійсними. Лічильна комісія вирішила провести повторне голосування по двох кандидатурах, що набрали найбільше голосів.

Юліана ШЕВЧУК.

Парламентська хроніка

ГОЛОВУ НЕ ОБРАЛИ, ПРОТЕ ВИБОРИ ВІДБУЛИСЯ

(Початок на 1-й стор.).

Як показав звіт голови тимчасової лічильної комісії Валерія Мішури, взяли участь у голосуванні 382 народних депутати. 17 бюлетенів визнано недійсними. «За» Леоніда Кравчука проголосувало 173 депутати, Петра Симоненка підтримало 178. Не підтримали жодного з кандидатів 14 парламентаріїв.

Доки тимчасова лічильна комісія опрацьовувала бюлетені, депутати обговорили доопрацьований проект постанови «Про збільшення видатків на державну підтримку вугледобувних підприємств». Нагадаю, що 2 червня «дошліфувати» проект постанови, поданий Кабінетом міністрів, доручили узгоджувальній робочій групі, яка й доповіла на ранковому засіданні про доопрацьований варіант документа. В ньому передбачено виділити нинішнього року з бюджету на потреби вугільної галузі 600 млн. гривень. Перший віце-прем'єр-міністр Анатолій Голубченко, який взяв участь в обговоренні, зауважив, що це неможливо. «Фінансуючи вугільну галузь на сто відсотків, ми комусь будемо скорочувати видатки». Він просив проголосувати за 400 млн., щоб не скорочувати соціальні виплати. Однак депутати не погодились з урядом і за поіменного голосування проголосували за суму в 600 млн. В результаті тривалого обговорення, що супроводжувалося інколі надмірною дискусією, парламентарії прийняли постанову.

Порада, як голосувати чи щось інше?

Після перерви мало відбутися висунення нових кандидатур на посаду Голови Верховної Ради. Однак три фракції — НДП, СДПУ(о) і Рух — попросили півгодинної перерви для проведення консультацій.

Після перерви відбулося висунення претендентів. Цього разу в списку сім прізвищ: О. Пухкала, І. Плюща, О. Мороза, В. Семиноженка, В. Зубова, О. Рябченка, І. Масалика.

Депутати також вирішили цього разу проводити обговорення кандидатів за скороченою процедурою. Наступного тижня робота парламенту триватиме в сесійному режимі.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Поправка

У матеріалі «Політичний розшук?» («Голос України» від 2 червня 1998 р.) через технічні причини вкралась помилка.

У передостанньому абзаці треба читати «... від 30 листопада 1994 р. № 709... « і далі за текстом.

Бюджет — курник, де не висиджують яйця

Стоп-сигнал

УКАЗ Президента України «Про деякі питання оподаткування податком на додану вартість», обнародуваний 14 травня в «Урядовому кур'єрі», і на який наклала вето Верховна Рада 3 червня, насправді має одну-єдину ціль: врятувати держбюджет за рахунок вилучених у підприємців мільйонів гривень.

Від автора

Зовсім недавно голова ДПА Микола Азаров зазначав, що "бюджет тримається тільки за рахунок відсутності компенсаційного податку на додану вартість". І ніби пошкодував: довго так тривати не може. Звісно, не може, бо законом про ПДВ передбачено, що до бюджету сплачується різниця між загальною сумою податкових зобов'язань і сумою податкового кредиту, а надлишок має відшкодовуватися через місяць з держбюджету. Проте відшкодували вряди-годи через брак державних коштів, а то й зовсім забували про це, бо державі в особі нашого чиновництва потрібен вічний кредит. Ситуацію, вкотре знехтувавши норми конституційного права і цивільного законодавства, узявся виправити Президент. Своїм указом він переносить на чотири місяці термін відшкодування дебетового сальдо ПДВ. Під загальне правило не потрапляють лише платники податку, що продають сільгосппродукцію власного виробництва, електроенергію та вугілля. Що це рішення народилося в надрах ДПА, свідчить те, що дехто з найбільш беручких податкових функціонерів заходився переносити терміни відшкодування ПДВ ще до набрання чинності указу (через місяць після його підписання).

Оцінка

Цілком слушно констатувавши, що Президента не обходить ст.92 Основного Закону, котра обумовлює, що система оподаткування, податки і збори встановлюються винятково законами, експерти запанікували. Не інакше як указ пропонує кредитування і авансування бюджету коштом платників податків, серед яких на першому місці — експортери! До того ж авансування виявляється подвійним. Одночасно зі сплатою третини суми податку, зазначеної в останній місячній декларації, банки мають перерахувати до бюджету 50 відсотків одержаного підприємством ПДВ. І сміх, і гріх — ці 50 відсотків не є сумою податку, бо, знову ж таки, не становлять різниці між загальною сумою зобов'язань і сумою податкового кредиту.

Унаслідок цього бюджет матиме тимчасовий успіх і реальну перспективу втратити, власне, експортера, який вже подався шукати правди до суду. А ось думка президента УСПП Анатолія Кінаха: «Це ще один крок, котрий дає змогу вимивати оборотні кошти підприємств. Небезпека і гострота ситуації полягає і в тому, що це відбувається в умовах, коли фінансово-кредитна система і суб'єкти ринку надзвичайно розбалансовані —платники податків вже не в змозі компенсувати такі фіскальні засоби за рахунок банківських кредитів для поповнення оборотних коштів...»

Від автора

Норму закону про ПДВ, що дозволяє малим підприємствам сплачувати податок раз на квартал, скасовано також. Для усіх встановлюється єдиний податковий період —один місяць. Мета — авансувати держбюджет будь-що. Інакше як пояснити п.3 указу стосовно вимог про подекадні платежі ПДВ для підприємств з обсягом оподатковуваних операцій, що перевищує 50 тис. неоподатковуваних мінімумів.

Оцінка

Пункт 4 указу спантеличує і підприємців, і банки, бо списання 50 відсотків суми ПДВ, зазначеної у платіжці на момент надходження грошей на рахунок платника, суперечить Цивільному кодексу і здоровому глузду.

Адже у ст. 381 Цивільного кодексу зафіксовано: «Без згоди юридичних та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності списання (вилучення) коштів, які перебувають на рахунках у банках, забороняється, за винятком випадків, встановлених законами України, а також за рішенням суду та по виконавчих приписах нотаріусів». Банкіри стверджують: навіть якщо на це заплющити очі (можливо, Президентові України хтось їх і закриває на це. — Авт.), технічно це зробити неможливо.

Підприємці, втім, певні: авторів указу аж ніяк не бентежить, що бюджет і так перед багатьма підприємствами-експортерами зусібіч у боргах, а такі зміни до законодавства призведуть до зростання цих боргів. Що тоді, заборонити черговим указом відшкодування ПДВ зовсім?

А що, все може бути! Оскільки наш бюджет нагадує курник, в якому порядкує лис, а не висиджують яйця.

Резюме

Момент появи цього указу обрано не випадково. Президент України, квапляючись скористатися складнощами перехідного періоду, формує податкове поле держави за порадами своїх радників та економічних відомств. Як результат — суперечливе законодавство стає дедалі більше суперечливим. Слід визнати, що саме на рівні радників та порадників має місце нерозуміння наявної структури і особливостей руху цього виду податку. Саме на цьому рівні циркулюють ідеї замінити ПДВ на податок з обороту за ставкою 20 відсотків. І не тільки циркулюють, а вже, фактично, втілюються в життя. Адже пропоновані Президентом зміни вкупі рівноцінні 10-відсотковому податку з обороту нашої багатостраждальної торгівлі. Це вже підрахували експерти.

Ігор СТРИЖ.

ВИСТУПИ КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Виступ народного депутата України Володимира ФІЛЕНКА *(фракція НДП)*

Шановні народні депутати, шановні виборці!

Хочу подякувати фракції НДП за високу честь бути висуненим на посаду Голови Верховної Ради України. У своїй доповіді я зупинюся на двох ключових проблемах.

Перша. Ситуація, що склалася у Верховній Раді та довкола неї стосовно обрання Голови Верховної Ради та його заступників.

І друга — організація роботи Верховної Ради України.

Щодо першої. На сьогодні маємо типову, більше того —класичну парламентську кризу, коли відносна рівновага різноспрямованих політичних сил не дає змоги розв'язати одне з ключових питань. У даному разі — це обрання керівництва Верховної Ради. Ця криза є показовою з точки зору політичної структуризації парламенту, про яку чимало сказано в цьому залі останнім часом, зі знаком «плюс», зі знаком «мінус».

Смію стверджувати, високий рівень політичної структуризації наявний і виразно проявляється, зокрема, в дисципліні голосування. Інша справа, що співвідношення партійних фракцій не дає жодній із сторін достатньої переваги.

Але кожна типова ситуація має конкретні особливості, особливість даної парламентської кризи полягає в тому, що вона накладається на глибоку кризу в державі, а тому час, відведений для її розв'язання, дуже обмежений. Обмежені також і засоби для її розв'язання, зокрема, навряд чи може бути рекомендовано такий класичний метод, як переобрання парламенту.

По-перше, через щойно названий часовий фактор.

По-друге, через фактор фінансовий, а по-третє, розстановка сил все одно істотно не зміниться.

Тому наша фракція такого згубного рецепту не запропонує і не підтримає. Завдання, які стоять перед Верховною Радою, не просто надзвичайно важливі, вони ще й надзвичайно складні і потребують не лише напруження всіх сил, а й серйозного фахового рівня і високого професіоналізму.

Після закладення політико-правового конституційного фундаменту на порядку денному — подальший розвиток конституційного процесу, повномасштабне впровадження конституційних положень у повсякденне життя громадян, у законодавство, в діяльність органів держави і влади та місцевого самоврядування.

Наведення порядку в системі законодавства, його стабільність. Важлива складова утвердження стабільності і в суспільстві — необхідна умова піднесення життєвого рівня населення.

Народні демократи переконані, що тільки консолідація суспільства, тільки поєднання зусиль усіх соціально відповідальних здорових сил є адекватною відповіддю на виклик часу. І чи не найбільше це стосується Верховної Ради України, де ми, повноважні представники народу, мали би продемонструвати взірець конструктивної співпраці.

Фракція НДП налаштована саме на таку роботу — на пошук компромісу та взаєморозуміння з іншими фракціями та депутатами. Звичайно, повсякденно напружено працювати складно і зовні не так виграшно, як займатися демагогією, але, якщо керуватися не амбіціями, а відповідальністю перед народом, то прийнятної альтернативи такий підхід не має. Або ми підемо шляхом конфронтації — шляхом у безодню, або ми підемо шляхом пошуків взаєморозуміння та компромісів, шляхом урахування політичних реалій, які є і у Верховній Раді, і поза її межами — у системі виконавчої влади, органах місцевого самоврядування і найголовніше — в суспільстві.

Ми переконані, що в нашій виснаженій суспільним розбратом державі інтересам суспільства, інтересам народу відповідає лише другий шлях, а тому тільки він прийнятний для нас. І позиція фракції НДП та ще трьох демократичних фракцій — Руху, Партії зелених України, соціал-демократів (об'єднаних) — стосовно обрання Голови Верховної Ради випливає з цього відповідального посилу так само логічно і невідворотно, як теорема Піфагора — з аксіоматики Евкліда.

Справді, лише пакетне формування керівництва Верховної Ради, обрання її Голови та його заступників одним пакетом сприятиме злагоді і порозумінню в парламенті, а отже, і за його стінами. Дасть можливість гармонійно врахувати інтереси впливових політичних сил, а отже, і голоси мільйонів виборців, що віддано народним депутатам і політичним силам.

Тому в разі мого обрання Головою Верховної Ради першим заступником я запропонував би представника фракції комуністів, а заступником — представника правоцентристських сил.

Оскільки дискусія щодо процедури обрання керівництва Верховної Ради точиться вже не перший день, оприлюднено численні аргументи і проти пакета, то варто зупинитися на тих з аргументів наших опонентів, які використовуються найчастіше.

Спочатку про ті аргументи, які я відзначив би як формальні. Іноді аргументи такого типу є грунтовними, іноді навіть неспростовними. Але в даному разі, даруйте, вони не є зовсім серйозними.

Перший. Мовляв, Конституція та Регламент Верховної Ради є нездоланною перешкодою на шляху пакета. Щодо Конституції, то вона порядок обрання Голови Верховної Ради та заступників якраз не регламентує: ні прямо, ні опосередковано.

А щодо Регламенту, то справді, сучасний Регламент такого пакета не передбачає. Але логіка пакета цілковито вписується у концепцію та правову логіку Регламенту. У ряді випадків Регламент передбачає пакет. Зокрема, стосовно обрання заступників Голови Верховної Ради. Залишається лише поширити це положення і на обрання самого Голови. Пропозиції щодо цього вже внесли народні депутати. Ви могли з ними ознайомитися. Це зробили депутати Зварич і Чобіт.

За наявності політичної волі внести відповідні зміни до Регламенту можна і швидко, і не порушуючи ні конституційних, ні регламентних норм. Справа не в Регламенті. Справа в тому, що зліва немає доброї волі до взаєморозуміння та компромісу.

Другий формальний контраргумент наших опонентів. Якщо обрання відбудеться в авральному порядку, то утворяться правові підстави для розпуску Верховної Ради. Насправді ніяких правових підстав для такого твердження немає. Ні Конституція, ні Регламент не передбачають дострокового припинення повноважень Верховної Ради залежно від часу обрання її Голови.

А щодо погрози комуністів вийти зі складу парламенту і тим спричинити його розпуск, то в їхніх силах здійснити лише перше. Кілька днів тому про це вже говорив народний депутат Кравчук. Залишається лише додати, що, оскільки Комуністична партія є партією не парламентською, а авангардного типу, то, можливо, для неї було б і логічно, і послідовно справді залишити парламент. А інших залякувати не варто. Розпуску парламенту з наступною дестабілізацією ситуації держави комуністам очевидно добитися не вдасться.

Підійшовши виважено і відповідально до формування свого керівництва, Верховна Рада втратила кілька днів. Але невже було б краще втратити для ефективної системи і нормальної законодавчої роботи ще чотири роки? Втратити залишки довіри народу до Верховної Ради, до здатності народних депутатів досягати злагоди та порозуміння.

Ні, цього ми втрачати права не маємо, так само не маємо права втратити і даровану нам долею нагоду не розпорошувати сили на взаємну ворожнечу, а поєднати зусилля для організації плідної роботи, спрямованої на розв'язання першочергових проблем держави та її громадян.

Тут я не можу не зупинитися на одному маневрі комуністів та їхніх тимчасових союзників, на їхніх спекуляціях щодо соціальних питань, зокрема заборгованості в заробітній платі та проблемах шахтарських регіонів.

Є таке східне прислів'я: «Скільки не кажи «халва», в роті солодко не стане». То невже всім, включаючи і комуністів, невідомо, що реально сприяти розв'язанню соціальних проблем Верховна Рада може не здійманням галасу та нескінченними смиканнями уряду, а лише шляхом напруженої, результативної законотворчої роботи, яка стане можливою тільки після того, як буде обрано керівництво Верховної Ради і сформовано її комітети. І не просто керівництво, а таке керівництво, яке враховуватиме інтереси різних сил, представлених у Верховній Раді. Бо інакше, замість законотворчого процесу, отримаємо процес конфліктотворчий.

То хоч би скільки кричали зліва «Халва, халва!», хоч би скільки кричали про турботу про народ, від того галасу людям краще не стало і не стане.

А що стосується проблем шахтарів, то кому невідомо, що їхні найболючіші проблеми закладено саме в часи безконтрольного комуністичного панування, хто, як не вони, сформували виробничу інфраструктуру Донбасу настільки однобічно, що тепер немає змоги закрити збиткові та небезпечні шахти через відсутність інших робочих місць? Хто, як не вони, блокують грошову приватизацію, яка має безпосередньо принести до бюджету великі кошти і значно зміцнити й розширити податкову базу — основне джерело надходжень до бюджету? Хто, зрештою, блокує приватизацію земельних ділянок і тим самим блокує інвестиції у виробництво, а отже, і створення нових робочих місць?

Можна багато за що докоряти урядові, але можна відзначити, що саме за останній рік почалося серйозне розв'язання цих проблем, зокрема, на 100% здійснюються передбачені бюджетом виплати шахтарям і поточні виплати в заробітній платі. Інша справа, що їх недостатньо. Але ж їх розмір установлено не урядом, а Верховною Радою попереднього скликання.

А щодо криків зліва на ці проблеми, то згадайте, як комуністична влада реагувала на шахтарські протести. І запитайте в дітей розстріляних у 1962 році шахтарів Новочеркаська, може, вони вам розкажуть.

Далі. Не всі дії виконавчої влади, Президента заслуговують на підтримку. І фракція НДП вимагала у своїх заявах і вимагає тепер скасування двох президентських указів. Ви сьогодні отримаєте інформацію нашої фракції. І перед цим ви бачили наші заяви щодо двох указів — «Про податкову заставу», а також «Про деякі питання обкладання ПДВ». Ми вимагали цього обгрунтовано і мотивовано. Наголошую, обгрунтовано і мотивовано. Одночасно пропонуючи реалістичні варіанти подолання платіжної кризи та забезпечення надходжень до бюджету.

Отже, народні демократи на ділі, а не на словах захищають інтереси вітчизняного виробника, вітчизняного підприємця. Ми будуємо, а не руйнуємо, тим і відрізняємося від політичних сил, які продовжують діяти за звісним принципом: «Чим гірше, тим краще».

У цій частині хочу підкреслити, що фракція НДП не є однопартійною, в нашій фракції є багато позапартійних. Є представники інших політичних партій. І це є наша спільна і принципова позиція.

Ось чому ми переконані, що очолити Верховну Раду має центрист, налаштований на конструктивну співпрацю з усіма силами в парламенті і з виконавчою владою. А не комуніст, налаштований на непримиренну опозицію до уряду. Комуністи і їхні союзники вважають навпаки і відверто заявляють про це на погоджувальній раді вустами своїх лідерів.

Декілька слів на тему спікера — «лівий», «правий» чи «центрист». Смію стверджувати, що якби ліві мали більшість, ми вже давно мали б лівого спікера. Не виходить, немає більшості. Показова дискусія в мене була з Олександром Олександровичем Морозом. На жаль, він не чує, він пам'ятає цю дискусію.

Суть розмови така. Він каже: чому ви опираєтеся? Ви порахуйте результати голосування — лівих у парламенті 40%. Я кажу: правильно — 40%, але на запитання: якщо лівих — 40%, то, отже, нелівих — 60%?! — відповіді я не отримав по сьогодні. До того ж ми чудово розуміємо і ситуативну позицію окремих фракцій у Верховній Раді, ми розуміємо чудово особливість і специфіку позиції Прогресивної соціалістичної партії України; ми також чудово розуміємо, що у фракції комуністів 1,5 десятка бізнесменів, у соціалістів їх — половина, у «Громади» — майже всі. І, очевидно, тут права Наталя Михайлівна Вітренко, яка стверджує, що ліві — вони не зовсім ліві. І ми щиро сподіваємося на те, що під час голосування з принципових економічних законів ми отримаємо більшість соціально-ринкову і більшість демократичну.

Далі. Ліві стверджують: місце спікера необхідно віддати для опозиції. Хочу запитати: а де ви в світі таке бачили, щоб представник опозиції очолював парламент?! Я не знаю, можливо, були якісь такі випадки, але вони не є типові, вони є винятком. До чого призводить, коли парламент очолює лідер опозиції, ми з вами чудово могли спостерігати попередні чотири роки...

Кажуть ліві так: дайте нам місце Голови Верховної Ради, ми будемо критикувати! Для того, щоб критикувати, треба бути в іншому місці, а на цьому місці, вибачте, треба працювати! А для того, щоб критикувати, є інше місце — воно чітко визначається місцем опозиції у державі.

Більше того, я переконаний, що рано чи пізно комунізм в Україні все одно буде витіснений на політичний маргінез...

Повертаючись до проблеми погоджувальної ради, стверджую, що вона ще, на жаль, не стала дійовим інструментом вироблення оптимальних і компромісних рішень. Не просунулася вона істотно і в узгодженні принципів формування керівництва Верховної Ради —з проблеми пакета.

Таким чином, комуністи і їхні союзники нав'язали народним депутатам протистояння і конфронтацію і взяли на себе відповідальність за її наслідки.

У цій ситуації, хоча ми принципово і залишаємося на позиції пакетного голосування, однак, враховуючи часовий фактор, про який йшлося на початку доповіді, фракція Народно-демократичної партії візьме участь у цих виборах.

Усвідомлюючи свою відповідальність перед народом України у такий складний драматичний час, фракція не розпорошуватиме сили, а вийде на вибори з єдиним узгодженим кандидатом. Такий підхід є виправданим не лише з цілком очевидних тактичних міркувань, він є відображенням тих реальних процесів, тієї реальної розстановки політичних сил, які є сьогодні в українському суспільстві і відповідно відтворені в українському парламенті.

7—8 років тому ключовою проблемою для України було досягнення незалежності, а найактуальнішим питанням — «Чи бути Україні?» На той час вододіл пролягав між прибічниками не-

(Закінчення на 4-й стор.).

Спростування

Редакція газети «Голос України» повідомляє, що інформація про використання коштів міського бюджету в 1997 році та про формування міського бюджету на 1998 рік, наведена у статті Івана Мавкара "Де гроші, Зін?" за 11 березня ц. р., не відповідає дійсності. Використовуючи неперевірені матеріали з інших засобів масової інформації, автор статті допустив перекручення реальних фактів і продемонстрував незнання механізмів формування та використання бюджетних коштів Київською міською держадміністрацією.

Газета зобов'язується опублікувати найближчим часом на своїх сторінках матеріал про діяльність Київської держадміністрації, підготовлений за сприяння і допомоги працівників міськдержадміністрації.

(Початок на 3-й стор.).

залежної української держави та її противниками. Та сьогодні, хоча прибічники Радянського Союзу ще ведуть ар'єргардні бої, український народ уже визначився чітко і однозначно — Україні бути. На сьогодні епіцентр політичного життя перемістився в іншу площину — «Якою бути Україні?» І в цьому контексті ключовою є антитеза: комуністичною з одержавленою адміністративно-командною економікою чи демократичною з економікою ринковою. Саме ця антитеза визначає розстановку політичних сил, саме вона є основою не ситуативних, а принципових політичних союзів.

Ми чудово усвідомлюємо різницю між класичною, соціал-демократичною та ліберальними ідеологіями, як і виразну специфіку Партії зелених України, але усвідомлюємо й інше: на сьогодні лінія протистояння пролягає лівіше від соціал-демократів, точніше між комуністами та всіма іншими. Тому сучасні політичні завдання партій та політиків соціал-демократичного, ліберального спектра збігаються. Саме це є принциповою основою широкого процесу єднання демократичних центристських сил; саме це є принциповою основою спільної позиції чотирьох демократичних парламентських фракцій; саме це є принциповою основою того, що в бюлетені для голосування від чотирьох демократичних фракцій залишиться єдиний узгоджений кандидат.

Протистоятиме йому кандидат від комуністичної фракції — Петро Симоненко.

Те, що найбільша парламентська фракція наполегливо раз за разом виставляє для балотування свого лідера, логічно, це чудово показав останній номер газети «Зеркало недели».

Так само логічна і його підтримка з боку Соціалістичної партії. Адже на сьогодні Соціалістична партія України не більше, ніж фракція комуністичного руху. Програма, політична практика, червоний прапор з серпом та молотом теж майже подібні. Щоправда, вони десь Леніна загубили, але то вже деталі.

Зрештою, сам факт висування та підтримка соціалістами лідера комуністів у попередніх турах виборів засвідчують їх політичну ідентичність.

Щоправда, власний лідер соціалістів Олександр Олександрович Мороз — людина яскрава, людина талановита, та біда в тому, що він ще плентається в обозі у комуністів.

Хоча справедливості заради завначу, що як мінімум двічі він намагався зайняти самостійну позицію. Перший раз у 1991 році, коли не дуже наполегливо виступив проти заборони КПУ, а другий раз, коли зробив несміливий напівкрок від соціал-демократії ленінського до соціал-демократії сучасного європейського гатунку.

Це складно навіть назвати кроком, найпевніше, він ногу підняв, та так і не поставив, і стоїть на одній.

Щодо можливої підтримки кандидата комуністів деякими з народних депутатів, які декларують свою прихильність до демократії та ринку, то така позиція не має задовільного раціонального й морального обґрунтування.

Нині широко експлуатують тезу про необхідність якомога швидше обрати Голову Верховної Ради, щоб приступити нарешті до законодавчої роботи. Теза загалом правильна, і фракція НДП її поділяє.

Але абсолютизація будь-якої тези є проявом абсурду. Зрештою, законодавча робота також не самоціль, а засіб проведення тієї або іншої державної політики, тієї або іншої. Адже закони можна приймати, скажімо, і в напрямі розгортання приватизації, і в напрямі націоналізації.

І те, що Верховна Рада минулого скликання блокувала ринкові перетворення, ніяка не випадковість, це прямий наслідок обрання її головою представника лівих —Олександра Мороза.

Очікувати від.., я тут не помилюся, скажу «від комуніста Мороза», маю на увазі не партквиток, а його фактичну позицію, сприяння ринковим реформам так само наївно, як очікувати від Філенка сприяння встановленню диктатури пролетаріату.

Ось чому вибір, який маємо зробити сьогодні, є вибором не формальним, а є вибором принциповим. Він визначить напрям законодавчої діяльності в Україні, а отже, і напрям її державної політики на наступні чотири роки.

Враховуючи відомі всім нам сучасні реалії, не буде перебільшенням сказати, що вибір є для нашої країни доленосним, він вартий того, щоб здійснити його не поспіхом, не під впливом емоцій, а відповідально і свідомо.

Комунізм породив чимало масових трагедій, уособленням однієї з них є розпалювання ворожнечі між поколіннями, між дітьми і батьками.

Першою з них став Павлик Морозов (немає ні Павлика, ні Мороза), а уособленням іншої трагедії, трагедії підприємців, що допомагали комуністам, став Сава Морозов. Гірка доля його та подібних до нього, мабуть, стане пересторогою для тих депутатів, прихильників ринкової економіки та підприємництва, на голоси яких розраховують комуністи. Перед рівнем вибору, що маємо здійснити сьогодні, перед його впливом на долю народу України аргументи приватного характеру, і особисті образи також, навіть вагомі і справедливі образи, є не те що недостатніми, а просто незіставними.

Декому може видатися спокусливим у протистоянні демократів і комуністів не підтримати жодного з кандидатів, з тим щоб потім зірвати банк з позиції політичної незаангажованості, з позиції третьої сили.

З точки зору парламентської техніки, парламентської інтриги такий хід може видатися спокусливим і навіть виграшним, насправді це — примара.

У даній ситуації, в даній Верховній Раді третьої сили не проглядається, бо немає третьої позиції, якими б яскравими не були словесні обгортки. Той, хто не проголосує сьогодні за узгодженого кандидата від демократичних фракцій, фактично підтримає комуністів, тому що жорстка альтернатива — комунізм чи демократія і ринок — це закулісна політична інтрига, а реальний виклик часу.

Отже відреагувати на нього на рівні парламентської інтриги, парламентської кон'юнктури неможливо. Не та ситуація, не ті обставини і не ті ставки. Саме тут і саме сьогодні — момент істини. Сьогодні кожен з нас має постати і постане таким, яким він є насправді.

Шановні народні депутати! Тиждень тому Олександр Карпов від імені фракції НДП системно і ґрунтовно висвітлив наше бачення організації роботи Верховної Ради. Це дає мені змогу обмежити цю частину свого виступу лише ключовими позиціями.

Перша. Верховна Рада в системі інших органів влади, конструктивна співпраця на засадах розподілу повноважень точно і в межах, встановлених Конституцією та законодавством України.

Друге. Про дискусію — «Голова Верховної Ради України чи спікер»? На мій погляд, дискусія безпідставна. Згідно з Конституцією України Голова представляє парламент України у світі, весь парламент, а не окрему політичну силу. Та головна його функція — організація роботи Верховної Ради. Причому така організація, яка сприяла б налагодженню ефективної законотворчої роботи усіх фракцій та комітетів, усіх депутатів без винятку. Підкреслюю, усіх фракцій і всіх депутатів. І в цій найважливішій своїй іпостасі щодо колег-депутатів Голова Верховної Ради — спікер, перший серед рівних. Неприпустимо, щоб парламент знову використовувався як штаб однієї з політичних течій, нехай і впливової. Верховна Рада України не має бути перетворена на Смольний, і вона не буде перетворена на Смольний, хоч би хто і як цього добивався.

Третє. Організація законодавчого процесу, підвищення ролі комітетів, посилення їхнього апарату, не протиставляючи одні напрями законотворчої діяльності іншим, на даному етапі певний пріоритет буде надаватися розгляду законопроектів економічного блоку, зокрема Податкового кодексу. Іншим ключовим завданням є прийняття Цивільного кодексу, як його називають ще, малої Конституції України.

Четверте. Голова Верховної Ради та її апарат. Сучасний апарат Верховної Ради є і висококваліфікованим, і численним. Можливо, надто численним.

Але, шановні колеги, пригадайте, як у минулій Верховній Раді, і в цій також, приймали постанови: «Доручити розробку законопроектів уряду», а чому не своєму численному апарату? Доручає — Кабінету міністрів. Ось де у нас один з потужних резервів якісного поліпшення законотворчої роботи.

П'яте. Належне матеріально-технічне забезпечення депутатської діяльності.

Одним із першочергових завдань новообраного керівництва Верховної Ради вважаємо забезпечення зручного, обладнаного на сучасному рівні робочого місця для кожного депутата.

Шановні колеги! Я переконаний, що запропоновані принципові підходи та конкретні заходи дадуть можливість перетворити Верховну Раду в ефективний законодавчий орган, покликаний зробити свій внесок у стабілізацію ситуації в державі, в подолання кризи, піднесення життєвого рівня народу України.

Україна XXI століття має стати і стане втіленням української національної ідеї, української мрії; країною, де права та добробут кожної людини, кожної родини досягнуть високих світових стандартів, будуть надійно захищатися і підтримуватися державою.

Нашому парламентові випала велика історична місія — ввести Україну в третє тисячоліття. Уявіть собі, що 2000 рік настав. Одні народи будуть радіти і дякувати Господу за добробут. А що ж мій народ? Чи можна допустити, щоб він бездихання лежав на узбіччі цивілізації? Плакав і страждав і був убиваним, як на рубежі XIX і XX століть? І потім було Слово. 100 років тому, в 1898 році, Іван Франко звернувся до національної еліти з такою пропозицією-застереженням: «Написанням однієї книжки або заложенням однієї читальні ніхто нині не здвигне і безсмертної слави не здобудеш. Систематична праця на кожному полі (**повторюю, систематична праця на кожному полі**) — ось що могло би стати окликом теперішньої боротьби. Бо наші вороги ведуть саме таку систематичну працю довкола нас, щоб відтиснути нас у кут цивілізації. Тож берімося всі докупи і силкуймося встояти в цій конкуренції цивілізованої праці. Інакше ми сміття і січка, гідна на пашу для інших, але не гідна зеленіти і нове зерно народити».

Політики всіх сповідуваних ідеологій знають, що політика точніша за математику і послідовна — як релігія. Помилка політика — це не є помилка математика. Якщо хочете катастрофи — зробіть помилку в політиці.

Я думаю, що ми такої помилки не зробимо, спільно і разом.

Дякую за увагу.

Виступ народного депутата України Петра СИМОНЕНКА *(фракція комуністів)*

Вельмишановні виборці! Шановні народні депутати! Товариші!

Так сталося, що протягом останніх тижнів я втретє піднімаюся на цю високу трибуну.

Одразу хотів би наголосити: це не наша провина, що до цього часу Верховна Рада не розв'язала організаційних питань. Чіткий, виважений, а головне — чесний та відкритий позиції комуністів й інших народних депутатів щодо обрання Голови Верховної Ради наші опоненти протиставляють політику ультиматуму, шантажу та фарсу.

Провівши не один десяток годин на засіданнях Погоджувальної ради фракцій, ми так і не змогли добитися того, щоб пропрезидентські сили назвали свою кандидатуру на посаду керівника парламенту. Ці фракції єдині лише в одному — за будь-яку ціну посадити у крісло Голови лояльну до нинішньої виконавчої влади людину, котра до того ж не повинна мати за собою підтримки впливової політичної сили, бути слухняним виконавцем волі адміністрації Президента і Кабінету міністрів і ні в жодному разі не претендувати на участь у президентських виборах.

Немає сумніву, що це пряме продовження політики нейтралізації авторитету та впливу лівих у ході виборчої кампанії 1997—1998 років за допомогою широкого спектра заходів, у т. ч. шахрайства, гапонівщини і зубатівщини. Відповідний документ 29 травня було оприлюднено на сторінках «Голосу України».

У цьому контексті, напевно, варто розглядати і терміновий інспекційний вояж в Україну З. Бжезинського — головного консультанта влади з питань антикомунізму. Тим більше, що без натяків цей відставний антирадянщик гучноголосно заявив: якщо Верховну Раду очолить центрист, то Захід віддячить. Чи треба ще якісь докази на предмет того, хто справжній хазяїн у суверенній Україні? А враховуючи його рекомендації щодо використання досвіду Єльцина проти Верховної Ради після виборів, треба поставити запитання: чи є взагалі держава Україна?

Тут доцільно буде нагадати і зарубіжному порадникові, і доморощеним політикам, що за списки чотирьох партій, які сьогодні блокують вибори Голови Верховної Ради, 29 березня проголосувало 23,86 відсотка виборців, тобто менш ніж за одну — Комуністичну партію.

Ми кличемо до чесної борні. І ще й ще раз пропонуємо: занести до бюлетенів прізвища всіх, кого минулої п'ятниці було запропоновано, і шляхом таємного голосування за участю всіх народних обранців нарешті визначитися з реально розстановкою сил у Верховній Раді.

Минулі рази я мав нагоду оприлюднити конкретні пропозиції Компартії України щодо виходу країни з соціально-економічної

кризи, зупинитися на характеристиці першочергових законопроектів депутатів-комуністів, розповісти про наші перші кроки в питаннях погашення боргів держави перед населенням, зробити аналіз розстановки політичних сил у парламенті.

За ці дні, звичайно, зрушень у справі ліквідації боргів у зарплаті, пенсіях та інших виплатах не відбулося. Навпаки, вони наростають, а влада, починаючи з 1 червня, розпочала черговий наступ на порожні гаманці громадян, підвищивши ціни на комунально-побутові послуги.

Яскравий приклад соціальної напруги — багатотисячна маса шахтарів та жителів Києва під стінами Верховної Ради, піший похід на столицю сотень зневірених видобувників «чорного золота» з Дніпропетровщини, численні акції непокори пенсіонерів, бунт учителів.

Усі знедолені трудящі повинні добре усвідомити, що причина їх сьогоднішніх і завтрашніх злиднів не просто в поганому міністрі чи прем'єрі, не в недоліках податкового законодавства чи реформ узагалі.

Справа в насадженні ладу, що існує лише завдяки експлуатації, грабунку багатою меншістю трудящої більшості, ладу, який розбещує і грабує людину і народ і світ загалом.

Саме тому ми вважаємо: нинішній склад Верховної Ради повинен відіграти свою історичну роль — покласти край такій політиці, змінивши розвиток України в напрямі забезпечення інтересів власного народу, його трудящої більшості.

Але тотальна криза охопила не лише економічну і соціальну сфери, вона завдала нищівного удару по інтелектуальному та духовному потенціалу народу.

Саме про страшну руїну сфери культури, літератури, мистецтва, науки, освіти та підходи до розв'язання цих проблем як таких, що є стратегічними для майбутнього України, щоб перепинити шлях виродженню і забезпечити справжнє відродження нашого народу у царині духовного життя, і хочу викласти позицію Комуністичної партії України.

Від поваленого Великою Жовтневою соціалістичною революцією режиму Комуністична партія України отримала у спадок суцільну відсталість, розруху і руїни, в тому числі й у духовно-культурній сфері.

У 1991 році, коли було розвалено СРСР і до влади прийшли так звані народно-демократичні сили, Україна ще була у всемогутті створеної і розвиненої за соціалістичні десятиліття культури світового рівня і значення, одним із провідників загальнолюдського духовно-культурного прогресу.

А що ж маємо через неповні сім років незалежності? На жаль, духовні ознаки нашого часу це:

— перетворення високих ідеалів на протилежні;

— офіційне спрямування до антигромадського егоїзму і бездуховності;

— втрата почуття патріотизму;

— неухильне зростання насильства над духовним життям і культурою народу, звеличення вседозволеності, моральної розпусті і бездуховності видаються ледь не як головний принцип суспільної свободи;

— згвалтування моралі, суцільне розтління молоді: по краплі вичавлюється з неї все, чим жили батьки і діди, що лишили нам у спадок, — усе те, без чого ми, зрештою, просто перестанемо бути повноцінними громадянами своєї Вітчизни;

— зображення радянської історії як «невдалого експерименту»;

— сила законів у нашій країні нерідко направляється на захист

не тих, хто добився перемоги над фашизмом, а навпаки — тих, хто цієї перемоги боявся і чекав перемоги фашизму;

— цинізм введено в норму політичного життя, брехня стала необхідним атрибутом повсякденності для урядових вельмож та їхньої обслуги;

— навіть багаті люди у нашій країні сьогодні живуть брудно і нецікаво;

— американізовані перевертні заходилися створювати нову мораль, а вона, виявилося, стара як світ: «кожен — за себе, один Бог — за всіх»;

— бездарні науковці, прикриті вченими званнями, забули, що, коли згине дух, розум втратить силу.

Освічені невігласи заповзялися, нехтуючи всім заради власних вигод, зробити з трудящої людини в «правовій державі» машину з виробництва потреб і матеріальних благ.

Нині суспільство фашизується. Людям прищеплюється соціальногенетичне безпам'ятство, фальсифікується істина в усіх виявах.

Органи друку й органи культури взялися обслуговувати індустрію розваг, що розкошує на людських пороках. Ведеться відкрита пропаганда сексу, насильства, звільнення від будь-яких моральних норм. Люди шаленіють у самознищенні, а в цей час йде розпродаж національних багатств.

Дозволю собі послатися на авторитетні свідчення.

Цитата перша. «Відбувається катастрофічний процес відчуження письменника від свого «природного середовища» — від читача через неможливість видрукувати книжку і наблизити її до свого потенційного споживача. Сьогодні слід однозначно вимагати від влади створення нормальних умов життя і творчості для митця...

Письменник, який звик зараховувати себе до інтелектуальної, духовної еліти, не може змиритися з тим, що його соціальний статус різко знизився, що він поступово переходить у ситуацію люмпена, що він у сучасних умовах економічної кризи не може побороти відчуття своєї соціальної неповноцінності».

Ось такими гіркими висновками, справедливими оцінками сучасного стану української культури і вимогами до влади просякнуті матеріали недавнього (19 травня ц. р.) пленуму Спілки письменників України.

Цитата друга. Голова правління Спілки композиторів України Михайло Степаненко свідчить: «На жаль, основна маса композиторів сьогодні живе дуже бідно. Твори не видаються, не закуповуються. Єдине видавництво «Музична Україна» практично не працює. Тому композитори і музикознавці вимушені підробляти.

... Не виконуються закони про авторські права, виконання творів по радіо і телебаченню не оплачується, навіть прізвища авторів часто не називають.

... Щоб мистецтво не загинуло, потрібна допомога держави. Тільки у цьому гарантія того, чи скотимося ми у прірву безкультурності і невігластва, чи збережемо і розвинемо українську культуру».

Цитата третя. Володимир Бистряков в інтерв'ю одній із газет стверджує: «З нашого мізерного бюджету кошти йдуть на цілком непотрібні концерти типу святкових на Майдані Незалежності, які не відзначаються ні смаком, ні професіоналізмом... І взагалі, естради як такої, яка зацікавила б широке коло глядачів за межами України, у нас немає... Сьогодні, на відміну від радянських часів, зникло таке поняття, як самодіяльність. Нині самодіяльності немає — вона у повному складі «поперла» в круті професіонали».

Народний артист України Ян Табачник попереджає: «Поки ми співатимемо американську музику українською мовою, нічого путнього не вийде».

Даючи характеристику нинішньому станові театрального мистецтва, Анатолій Солов'яненко з гіркотою визнає: «Тут болото, балаган, важко дихати».

У такий самий спосіб, як названі митці, криком кричать, волають, вимагають врятування культури представники інших груп творчої інтелігенції. Бо в занепаді все — кіно, театр, музичне і образотворче мистецтво, масова раніше самодіяльна народна творчість, яка піднімалася і до вершин професійної.

Руйнується книговидавнича справа. На пленумі Спілки письменників називалися такі факти: Україна мала нещодавно близько 1100 державних книжкових магазинів, у яких працювало 13 тисяч висококваліфікованих фахівців, а тепер на базі «Укркниги» в Києві є лише одна тисяча назв українських книг, які доставити в регіони неможливо, бо немає коштів, а з регіонів — жодних сигналів, бо вони й не знають про ці книжки.

От вам факти не з наших компартійних вуст — з вуст самих митців.

Звичайно, і в радянський час були помилки і недоробки, істотні відхилення від програмних цілей соціалізму у розвитку культури.

Ми не відхрещуємося від цього.

Та й як могло бути інакше, коли Радянська влада в основоположному — в рівні освіти народу — починала майже з нуля. Це по-перше. А по-друге, як могло бути інакше, коли шлях до здобутих-таки висот ми торували вперше на планеті, без найменшого досвіду в цілому світі.

Але все-таки соціалізм розвивав культуру. «Свідоме руйнування» її, яке, за справедливими словами позапартійної письменниці Натали Околітенко, «відбувалося у вже незалежній державі» в останні роки, за соціалізму не можна було навіть припустити.

Скажіть, будьте ласкаві, хіба можна було за соціалізму припустити наявність таких цифр і фактів.

На освіту в 1998 році виділено лише 42 відсотки від необхідного, та й ці мізерні кошти не надходять. До початку 1997-98 навчального року скорочено майже 17 тисяч класів, закрита 81 школа в сільській місцевості, ліквідовано 164 ПТУ. Комплект підручників для першокласника коштує 120 грн. На місячну стипендію студент може придбати лише одну книгу.

В середньому у кожній з областей нараховується від 250 до 350 безробітних учителів.

Система вищої та й середньої освіти все більше переходить на платне навчання. Для прикладу: вартість навчання в столичному ліцеї «Гранд» обчислюється сумою 550 доларів щомісячно.

Приблизно третина поселень позбавлена клубів та будинків культури, майже 40 відсотків — бібліотек, більш ніж половина — кіноустановок. Річні обсяги відвідування музеїв та концертних організацій порівняно з 1990 роком скоротилися майже вдвічі, театрів — на дві третини.

І, на превеликий жаль, цей перелік духовного занепаду суспільства, його деградації можна продовжувати не одну годину. І все це — творіння системи Кравчука, Кучми і К°.

Поки не пізно, треба всією громадою поставити заслін деградації суспільства і за допомогою різнобічних заходів, у тому числі й створення спеціального законодавства, почати невпинний поступ до знань і освіти, культури і мистецтва, забезпечивши їм державну підтримку.

Кожне із зазначених питань передбачає цілі напрями правового забезпечення. Тут і закони: про мови; про збереження культурної спадщини; про основи державної політики у сфері культури та мистецької діяльності; про юридичну відповідальність за порушення законів в освітній галузі; про державне замовлення на підготовку фахівців у вузах та ПТУ; про державну підтримку корифеїв української літератури і мистецтва.

Багато ще роботи і у правовому забезпеченні релігійної сфери, інформаційних відносин, діяльності творчих спілок тощо.

Комуністична партія, наша фракція у Верховній Раді спроможні на високому професійному рівні забезпечити розробку конкретних пропозицій для рішучого оздоровлення духовного життя країни. Адже серед народних депутатів ми маємо представників академічної і галузевої науки, вищої школи і народної освіти, діячів мистецтва, студентів, працівників засобів масової інформації тощо.

У складі фракції — академік і два члени-кореспонденти НАН України, 4 доктори, 16 кандидатів наук, знані далеко за межами не тільки ближнього, а й далекого зарубіжжя воістину народні — поет Борис Олійник та актриса Валерія Заклунна.

Шановні колеги! Говорячи про питання духовного життя, особливо хочу зупинитися на проблемах державного регулювання в науково-технологічній сфері. Це обумовлено реальною загрозою втрати Україною раніше набутого науково-технічного потенціалу та катастрофічного збільшення технологічного відставання від розвинених країн світу практично на усіх напрямах глобального науково-технічного прогресу.

Вітчизняна наука перестала бути визначальним чинником соціально-економічного розвитку країни. Економічна криза, що набула хронічного характеру, витиснула науку з державних пріоритетів.

За період з 1991 по 1997 рік сталося зниження відносно світових показників на 20% технічного рівня розробок зі створення нової техніки і технологій.

Наука України дійшла сьогодні до тієї критичної межі, за якою існування переважної більшості провідних наукових шкіл стане вже неможливим, і розпад наукового потенціалу набуде незворотного характеру.

За експертними оцінками, на сьогодні близько половини існуючих наукових колективів вже стали недієздатними, і їх відтворення є проблематичним, адже для створення нової наукової школи необхідно виховати щонайменше два покоління вчених.

На відновлення науково-технічного потенціалу України до рівня кінця 80-х років потрібно буде кілька десятиліть. Не виключено, що наша наука вже ніколи не зможе посісти у світовій науці того місця, яке вона посідала ще не так давно. Передусім це стосується природничих і технічних галузей науки.

Світовий досвід підтверджує: формування нових установ коштує значно дорожче, ніж утримання існуючих.

Незабаром відбудеться різке зниження показників результативності діяльності наукових колективів, оскільки досі вона визначалася, в основному, доробком минулих років. Це зумовлено, передовсім, украй негативною динамікою чисельності наукових кадрів та можливостей для їх ефективної діяльності. Порівняно з 1991 роком чисельність наукових кадрів скоротилася наполовину. А з урахуванням безпрецедентного прихованого безробіття в цій сфері (за оцінками науковців, вона становить сьогодні майже 90 відсотків) фактично діючий кадровий потенціал науки скоротився більш ніж у 16 разів.

Сьогодні наука як перспективний вид діяльності втратила привабливість для великого загалу талановитої молоді. Більше третини кандидатів і майже половина докторів наук — пенсійного віку.

Спостерігається посилення процесу еміграції висококваліфікованих фахівців. За межі України щорічно виїжджає близько сотні докторів наук.

Нерозуміння чи свідоме нехтування важливості науки як первісного ресурсу не тільки промислового, але й соціального відтворення набуло сьогодні небувалих масштабів.

Якщо в 1990 році загальні витрати на науку з державного бюджету Радянської України становили 3,1 відсотка від ВВП, що відповідало середньому показникові по всіх країнах світу, який становив, за даними ЮНЕСКО, зокрема, у США — 2,8, Японії — 3,1, ФРН — 2,6, Франції — 2,4 відсотка, то нині Україна продовжує стійко перебувати у групі слаборозвинених країн, у яких показник наукомісткості ВВП не перевищує 0,8 відсотка.

Однак навіть ці надзвичайно обмежені кошти виділяються вкрай неефективно і нерівномірно, з абсолютним нехтуванням визначених державою пріоритетів.

Зокрема, майже половина наукового обладнання була отримана у 1980—1985 роках, менше 15 відсотків — за роки незалежності.

Значною проблемою стало видання наукових книг та журналів. Видавництво «Наукова думка» зменшило річне видання наукових книг у 5 разів за кількістю і у 4 рази за обсягами.

Наукові організації України зазнають значних труднощів в утриманні на належному рівні наявної матеріально-технічної бази, не кажучи вже про її подальший розвиток. Водночас наукові установи, які мають матеріально-технічну базу, в умовах нестачі фінансових ресурсів змушені здавати власні споруди і приміщення в оренду.

Нині в оренді знаходиться близько 250 споруд загальною площею понад 330 тисяч кв. метрів. Усе це вимагає вироблення в державі єдиної науково-технологічної політики і правового регулювання впровадження інновацій в інтересах забезпечення національної безпеки України, захисту вітчизняного виробника конкурентоспроможної продукції.

Серед невідкладних заходів у науково-технологічній сфері варто законодавче чітко визначити:

— оптимальну систему управління в цій сфері;

— критерії віднесення наукових організацій до неприбуткових організацій з наданням їм відповідних пільг щодо оподаткування їх доходів;

— чітко визначити статус національних наукових центрів і закладів, а також об'єкти науки, що становлять національне надбання, відповідне забезпечення з боку держави їх діяльності та утримання;

— підвищення відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності.

Необхідно також передбачити економічні засоби стимулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності за рахунок відповідної податкової, митної, кредитної, амортизаційної політики.

На чільному місці має бути стабілізація видатків на науку з державного бюджету на рівні не нижче 1,7 відсотка валового внутрішнього продукту, як це було визначено постановою Верховної Ради України від 1 липня 1994 року. До того ж — реального фінансування.

Лише за здійснення цих та інших заходів ми вправі будемо сподіватися, щоб науково-технічний прогрес став головним чинником розвитку суспільства.

Звичайно, говорячи про духовну сферу, не можна обминути ще два такі принципові моменти, як мовна політика і так звана «національна» ідея.

Одразу зазначу: комуністи однозначно виступають за подальший природний розвиток української мови, за очищення її від насаджуваної мови діаспори. Треба допомогти народові оволодіти рідною мовою, повернути її значення і авторитет.

Так було, є і буде. Бо хоч би що там не базікали, а істина каже: за Радянської влади книжкової, газетної та іншої друкованої продукції українською мовою видавалося вдвічі більше, ніж у часи так званого національного відродження.

Сьогодні потрібно захистити наше мовне середовище від іноземщини, а саме — англійської та інших чужоземних мов.

Проблема мовної політики не вичерпується турботою про українську мову. В нашому багатонаціональному суспільстві актуальні питання забезпечення конституційних гарантій щодо використання і захисту російської та інших національних мов України.

Нагадаю промовисту цитату (мовою оригіналу): «Вы знаете, что я выступаю за равенство двух языков, за то, чтобы национальные традиции и культура гармонично развивались и обогащались культурными достижениями других народов».

Сподіваюсь, більшість з вас пригадали автора цих слів. До речі, чотири роки тому не тільки Леонід Данилович, а й Леонід Макарович, виборюючи голоси виборців, вибачте, пудрили їм мозок. І як це зазвичай буває: пройшли вибори — канули у Лету і обіцянки.

На відміну від різних обіцяльників, комуністи наполягають на тому, щоб російська мова, як мова, котрою послуговується половина населення України, мова міжнаціонального спілкування на території СРСР, офіційна мова ООН, нарівні з українською набула статусу державної мови.

І ще один принциповий момент щодо сфери духовного життя. Оскільки Україна не є і не може бути мононаціональною державою, то й політика ідеологічного тоталітаризму, яку влада підсовує нашому народу у обгортці так званої «національної ідеї», не має перспективи. Ми чітко усвідомлюємо, що гаслами про «власність і власника», «суверенітет», «національне відродження», «національну ідею» тощо ті, хто приватизував владу чи крутиться біля можновладців, прикривають головне — боротьбу проти Комуністичної партії, проти нашої ідеології. До того ж, у свідомість громадян підступно закладаються стереотипи: всі, хто ходить під червоними стягами — антидержавники, вороги України, а хто носить жовто-блакитні кольори, — це борці за Україну.

Ми категорично відкидаємо подібні злісні вигадки. У комуністів, прапор яких червоний, а вибір —соціалістичний, душа більше болить за Україну, за щасливе майбуття її народу, ніж у «нацпатріотів», котрі привласнили монопольне право заявляти про свою любов до України.

Ми твердо стоїмо на позиціях відродження і зміцнення Української держави. Але, повторимо, як держави Радянської, як держави соціалістичної, авторитетного члена добровільного братерського союзу таких самих суверенних, рівноправних держав. Саме в цьому об'єктивно полягає національний інтерес України.

Щодо «національної ідеї», навряд чи хто наважиться запечувати, що кожній країні потрібна інтегруюча ідея, яка б могла об'єднати все суспільство. Згуртувати не за примусом, не тому, що цю ідею оголошують, на порушення Конституції, обов'язковою для всіх «державною ідеологією», нав'язують суспільству, як це прагнуть зробити відносно так званої «української національної ідеї» —націоналістичної за своїм змістом, пройнятої вихвалянням «виняткових заслуг і чеснот» однієї нації, неповаги до інших народів, передусім до братнього російського народу.

Ми не проти національної ідеї, здатної об'єднати народ і допомогти йому вибратися з соціально-економічної прірви. Але для комуністів такою життєво спроможною ідеєю, провідною зорею є справжнє народовладдя у формі рад, соціалістичний спосіб виробництва на основі загальнонародної власності, дружба й пролетарський інтернаціоналізм, вищим проявом якого має бути добровільний союз рівноправних братніх народів, незалежних, суверенних держав.

Ось таку консолідуючу ідею пропонують комуністи і кличуть усіх справжніх, а не записних патріотів, згуртуватися навколо неї.

А щоб втілити її у життя, необхідно змінити стратегію розвитку України і усунути від влади нинішній режим, покласти край реставрації капіталізму.

Тільки в такий спосіб можна буде вивести Україну на соціалістичний шлях, на дорогу невпинного прогресу, духовного розквіту, соціальної захищеності та матеріального достатку.

На тому й стоїмо!

Сьогодні — Всесвітній день охорони навколишнього середовища

Перспектива: або — збереження, або — самогубство

КОЖНА ЛЮДИНА повинна задуматися про майбутнє нашої планети, всього людства. Маємо усвідомити, що десь чверть віку тому розпочався зовсім новий етап в історії Землі, бо виникає реальна серйозна і неминуча небезпека швидкої, за якихось 50—100 років, екологічної катастрофи.

Ця небезпека викликає підвищений інтерес до екологічних проблем з боку суспільства, науковців, окремих державних діячів. Разом з тим серйозні екологи всього світу добре знають, що сучасні міжнародні організації, уряди і парламенти всіх країн, президенти і прем'єри, крім нескінченних розмов про те, що екологічна катастрофа стрімко насувається на нашу планету, нічого або майже нічого не роблять для її подолання і запобігання. Глобальна катастрофа майже неминуча, якщо, зрозуміло, людство не змінить докорінно не тільки своє життя, а і його мету — така думка багатьох фахівців про долю сучасної цивілізації.

Про це свідчить і те, що за п'ять років після достатньо надійних і перспективних рішень конференції ООН у Ріо-де-Жанейро практично нічого не змінилося на краще в екологічній ситуації на планеті. Сьогодні шоста частина людства страждає від голоду та вмирає від нього, половина не забезпечена медичною допомогою і джерелами чистої води. Вичерпуються запаси корисних копалин, насамперед палива і сировини. Дедалі ускладнюється демографічна ситуація.

Засоби масової інформації намагаються принаймні налякати людей конкретними проявами екологічного, демографічного, епідеміологічного чи енергетичного лиха. Але, на превеликий жаль, люди їх не чують. Ні світова громадськість, ні більшість урядів аж ніяк не усвідомили справжніх масштабів і серйозності катастрофи, яка насувається. Може, тому нас не лякає, що здається неймовірно страшною доля наших онуків і правнуків? Чи така байдужість спричинена втомою від нагнітання усіляких жахів, економічних негараздів, регіональних аварій, катастроф тощо? А може, люди просто не вірять, що глобальній катастрофі можна запобігти? Мабуть, діють усі ці та інші чинники.

Для порятунку середовища життя потрібні надзвичайно рішучі дії міжнародного співтовариства. Щоб здійснити ці рішучі дії, які стосуються фундаментальних основ нашої цивілізації, потрібна науково обгрунтована загальнолюдська стратегія виживання, збереження рівноваги у біосфері і запобігання глобальним катастрофам. Якщо до останнього часу охорона навколишнього середовища спиралася на емпіричні уявлення і обмежені знання про природу, а вжиті заходи було спрямовано на збереження окремих популяцій, біоценозів та ландшафтів, то сьогодні йдеться загалом про біосферу. Подолання глобальної, загальнобіосферної кризи потребує докорінних перетворень у сферах етики, права, економіки, природознавства і філософії. Питання про збереження на нашій планеті Життя і Людини має стати пріоритетним для світового співтовариства. Вже нині багато хто розуміє, що зміни в навколишньому середовищі, спричинені дією однієї чи кількох держав, можуть позначитися на екологічній ситуації в багатьох інших. Це і транскордонне перенесення забруднювачів, і зміни клімату, і озонові «діри» в атмосфері тощо. Такі події загрожують «екологічними війнами», хай і за допомогою юридичних, правових дій, але ж здатними призвести до серйозних ускладнень в усьому світі. Світовому співтовариству слід винайти надійні важелі для їх запобігання.

Ідеологія збереження біосфери і відвернення екологічної катастрофи насамперед має оволодіти розумом вищих керівників усіх країн і міжнародних організацій. На жаль, керівники більшості держав мають дуже низьку екологічну та інвайронментальну свідомість і обізнаність (від англійського слова inwironment — навколишнє середовище). Можливо, слід згадати приємний виняток. Це — Альберт Гор. Діяльність американського віце-президента на екологічній ниві заслуговує на наслідування керівниками урядів і парламентів усіх країн, бо глобальні питання охорони навколишнього середовища мають вирішувати перші державні особи. На жаль, Україні не поталанило: я не знаю керівника найвищого державного рівня, який глибоко цікавився б екологією і навколишнім середовищем і сприяв їх розвитку й охороні в нашій країні.

Та це й не дивно, бо навіть В.Вернадський майбутнє живої оболонки бачив радісним і безхмарним, надійним і стійким, очевидно, не помічаючи негативної дії людського розуму. Сьогодні вже всі переконалися, що, крім «розумної» розумової діяльності людини, ми занадто часто стикаємося з «нерозумною». Політики й економісти нерідко подають екологічну дійсність у спотвореному вигляді, прикрашають її, а вона незмірно складніша, небезпечна і загрожує людству катастрофою, бо неминучі трагедії планетарного масштабу, якщо будемо жити ілюзіями, а не реальністю.

Можна тільки дивуватися, чому багато науковців і державних діячів поводять себе так, начебто не розуміють, що вже сьогодні (краще сказати — позавчора) стукає у двері нагальна потреба практичного розв'язання проблеми. А це означає, що слід визначити і розподілити обов'язки і відповідальність окремих народів за долю людства як біологічного виду. Адже ознаками екологічної кризи вже в наші дні є нестача багатьох мінеральних ресурсів, чистої води і повітря, родючої землі, повноцінної їжі.

За даними деяких дослідників, щоб забезпечити у 2050 р. споживання для всього людства на європейському рівні, треба збільшити обсяг виробництва в 10 разів. Але це абсолютно неможливо. За нинішніх умов більшість країн не можуть досягти тих стандартів життя homo sapiens, яких досягли індустріально розвинені країни світу. А це означає, що неминучою є боротьба за ресурси. Вона відбувається вже сьогодні, але триватиме ще в ширших масштабах, ніж внутрішньовидова боротьба за існування, і буде гостра й драматична. Така, яка не була притаманна жодному іншому біологічному виду.

Тим часом вся наукова література сучасності переповнена запевненнями, що інвайронментальну кризу можна подолати технічними засобами. На думку більшості авторів, цього можна досягти, створивши нові безвідходні технології, нові методи переробки відходів, забезпечити очищення річок, відновлення лісів тощо. Та всі ці засоби насправді можуть лише віддалити катастрофу, а не подолати кризу. Технічне переозброєння суспільства і можливе, і потрібне, але воно має супроводжувати підготовку, розробку і виконання багатьох інших програм докорінної перебудови суспільства, його потреб, освіти, моралі. Слід знайти якісно новий шлях розвитку людської цивілізації, який відкинув би звичні ілюзорні сподівання, начебто можна простим удосконаленням наявних пріоритетів досягти гармонізації відносин між природою і суспільством. На цьому шляху чи не найважливішим є усвідомлення людством необхідності змінити себе, свої потреби. Хоча годі сподіватися, що найближчими десятиріччями людство багаторазово зменшить свої потреби, але можна твердити, що воно зможе (якщо усвідомить і захоче) за цей час навчитися значно ефективніше використовувати природні ресурси і набагато зменшити навантаження на біосферу. Тоді негативні наслідки науково-технічного прогресу долатимуться новими досягненнями науки і техніки. Більше того, інтелект людства нині цілком достатній для того, щоб перевести біосферу і суспільство на шлях, який забезпечить їм вічне існування. Люди та уряди, зрештою, і сьогодні знають, як зберегти тропічні ліси і тайгу, але не хочуть цього робити. Бо для сприяння нових вимог їм треба змінити норми своєї поведінки, своїх дій, підкорити сучасні зусилля забезпеченню існування майбутніх поколінь. Багатьом доведеться подолати національний егоїзм, не втішатися екологічним порядком у себе вдома, у своїй країні, а допомагати й іншим, бо планета у нас — одна. Перед людством постає завдання вести загальнопланетарну науково-технічну політику, розробити нові принципи розподілу природних та інтелектуальних ресурсів.

Та проблема і в тому, що сьогодні різні цивілізації по-різному сприймають необхідність адаптуватися до нових умов та зміни життєвих стандартів аж до регламентації життя народів і навіть окремої родини. Навіть коли керівники держав і вчені знайдуть спільну мову і оберуть правильний шлях подолання інвайронментальної кризи, північноамериканська, японська, китайська, російська та інші цивілізації можуть не сприйняти цього шляху і не підуть на утвердження нових моральних засад, підкорення колективним обов'язкам. Бо одна цивілізація, наприклад японська, може вважати, і скоріше так воно й буде, що вона має переваги над іншою і повинна визначати стандарти майбутнього життя, існування природи і суспільства. Надто різними є тихоокеанські і атлантична, африканські і південноамериканська цивілізації, щоб вони легко сприйняли інвайронменталізм. Ще важче досягти злагоди, домовленостей, спільних дій в екологічній політиці, скажімо, мусульманського і християнського світів.

А світові потрібен компроміс, злагода всіх цивілізацій і релігій, подолання конфронтацій між ними. Для цього людство має усвідомити, що стоїть перед безпосередньою небезпекою екологічної катастрофи, яку слід загальмувати, відтягнути в часі і підготуватися до переходу на нові стандарти життя. Але цього важко, дуже важко досягти. Наведу лише один доказ слушності своїх слів. Серед глобальних проблем науки і суспільства чи не найгострішою є демографічна ситуація на планеті. Через 50 років населення Землі подвоїться, а через 150 — збільшиться до 25 мільярдів осіб. Щодобово народжуються 260 тис. чоловік. Та лише 20% населення Землі споживають 80 відсотків світових продовольчих ресурсів. На одну дитину в США витрачається в 300 разів більше коштів, ніж на одну у Непалі. Як узгодити два паралельні процеси: посилення екологічної кризи та швидке і постійне зростання народонаселення? 16 тисяч представників 160 країн, які зібралися у вересні 1994 року в Каїрі на Міжнародній конференції з питань народонаселення і розвитку, не змогли дійти згоди щодо прийняття плану спільних дій зі скорочення приросту населення Землі на майбутні 20 років. А ще ж є безліч інших екологічних проблем! І всі вони не менш складні, і без їх розв'язання настане катастрофа. Світова наука і світова демократія мають її відвернути, хоча досвід каїрської конференції показує, як це важко зробити.

У цій статті читач відчує певний песимізм в оцінці екологічної ситуації на нашій планеті. Заради об'єктивності слід сказати, що деякі вчені не поділяють цього песимізму і твердо та самовпевнено заявляють: «Катастрофи не буде». Треба сказати, що більшість людей лише інтуїтивно передчуває загрозу загальнопланетарного характеру і в природі, і в суспільстві, не спираючись на наукові факти про можливість катастрофічного кінця сучасного шляху еволюції планетарної цивілізації.

Попри суперечності і розмаїття думок наукова громадськість має формувати підхід до кризової ситуації, в якій опинилися природа і людство. На мій погляд, вона може спиратися при цьому на такі напрями загальнолюдської діяльності.

Перше, слід стабілізувати народонаселення світу шляхом створення в кожній країні умов, потрібних для переходу від динамічної рівноваги на рівні високих народжуваності і смертності до стабільної динамічної рівноваги на низькому рівні народжуваності і смертності, характерної для більшості індустріально розвинених країн.

Друге, потрібно подбати про створення в короткі терміни нових безвідходних технологій у тих галузях промисловості, які все ще забруднюють навколишнє середовище.

Третє, ситуація потребує прийняти пакет нових міжнародних угод, які передбачали б механізм обмежень і заборонних актів, взаємопогодження планування, стимули, штрафи, взаємні зобов'язання, потрібні для успіху глобального генерального плану відновлення рівноваги в природі.

Четверте, слід виробити програми співробітництва у справі виховання громадян планети на основі природоохоронних знань.

Нарешті, потрібно шукати шляхи підвищення принаймні моральної відповідальності державних діячів за долю біосфери, домогтися поінформованості всього людства про дисонанс у взаємовідносинах природи й суспільства.

Людство може обрати або шлях повного збереження і збагачення біосфери, або шлях катастрофи і самогубства. Сподіваюся, переможе розум і мудрість, буде обрано кращий шлях.

Насамкінець слід сказати і про становище в Україні. Непомірна оранка земель, подекуди до 95% площі, призвела до виснаження грунтів, розвитку ерозії, втрати енергетичних запасів, зміни русла річок, а меліорація — до порушення гідрологічного режиму і зміни балансу підземних вод; затоплення долин Дніпра — до втрати кормових запасів родючих луків; непомірне поливання — до вторинного засолення. На цьому тлі відбувається регіональне забруднення земель териконами шахт, кар'єрами, які нівечать природні пейзажі. Вже назавжди зникли степові ландшафти як зональне явище. Коли додати локальне, але повсюдне засмічення потужної урбанізованої системи, яка перетворила річки, ставки і балки на звалища сміття, ріки — на артерії стічних вод, а моря і водосховища — на відстійники, то ми отримаємо жахливий пейзаж України. Не можна не згадати, що цей пейзаж на сотні й тисячі майбутніх років зіпсовано викидами радіонуклідів Чорнобиля.

На цьому чорному полотні залишилися лише маленькі вцілілі цяточки заповідних об'єктів, що їх ентузіасти-учені і аматори-натуралісти намагаються зберегти, щоб природа вижила. Але біота не витримує такого тиску, і вже десятки аборигенних видів рослин немає у нашій флорі. Вони зникли назавжди з планети. Зате з'являються потужні чужинці з інших континентів, які захоплюють вивільнені екологічні ніші. Йде боротьба, у якій кожний новий технічний крок змушує розумну людину відступати і шукати порятунку, щоб вижити як біологічній істоті.

Чи зможе людина за таке лихо розплатитись у майбутньому і вижити? Вирішувати це потрібно сьогодні негайно.

Костянтин СИТНИК,
народний депутат України,
академік НАН України.

Регіон: дивіться, хто прийшов!

Маємо виходити з наших потреб і можливостей

На запитання кореспондентів «ГУ» відповідає голова Тернопільської обласної ради Василь Олійник

Догосподарювалися...

— Свого часу ви, Василю Михайловичу, вже спробували смак керівного хліба — і тепер знову згодилися обійняти цю вразливу для критики посаду. Ви справді вірите, що зможете змінити ситуацію в області на ліпше?

— Я розумію, що за рік-півтора добробуту в області не настане, як і в Україні загалом. Бо дійшли до тієї межі, за якою — цілковитий крах. Якщо торік спад виробництва у країні становив 1,8 відсотка, то на Тернопільщині — 16,5 відсотка. Люди місяцями не отримують зарплати і пенсії. І якщо питома вага невиплат бюджетникам у загальній заборгованості в Донецькій області становить 5,3 відсотка, то в нас — у п'ять разів більше. Щодо заборгованості з виплатою зарплати (а це — понад п'ять місяців!) область опинилася на останньому місці. Гіршої ситуації, ніж у нас, немає в жодному регіоні.

Безперечно, те, що за центнер дизельного палива селяни змушені віддавати три центнери хліба, ми не змінимо. Бо виробити паритет цін — то загальнодержавне завдання. Так само конче потрібні зміни в законодавстві щодо оподаткування, бо інакше вітчизняний товаровиробник просто задихнеться від постійних боргів і безгрошів'я.

Але те, що можна зробити навіть у складних сьогоднішніх умовах, відкладати на завтра не маємо права. Бо завтра за такого, з дозволу сказати, господарювання в нас і не буде.

— Вас, Василю Михайловичу, навіть з великою натяжкою романтиком не назвеш.

— Час національного романтизму минув. Тепер треба закачувати рукави і братися до роботи. Я мав цікаву роботу, жив не бідно і міг би не пхатися в цей розгардіяш, де все розвалено або перебуває на межі розвалу. Але в мене, як і в абсолютної більшості моїх земляків, іншої землі немає. І мені просто совість не дозволяє залишатися стороннім спостерігачем, коли навкруги така біда.

Кожен має свою борозну

— Тернопільську область у столиці традиційно сприймають як таку, де великий, а можливо — і найбільший, вплив має Рух. Та й у кабінетах місцевої виконавчої влади здебільшого бачимо людей рухівської орієнтації. Нового голову обласної державної адміністрації Василя Вовка також призначено на цю посаду не без підтримки Руху. Чи знайдете спільну мову?

— Наші погляди на те, як поліпшити ситуацію в області, по суті, збігаються. Я знаю Василя Григоровича вже понад п'ятнадцять років. Ця людина прийшла до влади не з мітингових площ, а від землі, як практик і реаліст. І нам немає чого ділити. Кожен має свої обов'язки, свою борозну. Я, до речі, так і сказав на сесії обласної ради. Якщо Василь Григорович має намір керувати областю в межах своїх повноважень, то ми неодмінно спільну мову знайдемо. Бо я не збираюся бути при ньому ні «старшим», ні «молодшим» братом — я хочу працювати на паритетних засадах. Маємо робити те, чого від нас очікують виборці, усі жителі області. Але якщо й надалі главою адміністрації керуватиме оточення — розставлятиме кадри, ділитиме бюджетні гроші і т. ін., то ми спільної мови не знайдемо.

Але я вірю в ясний розум і великий досвід Василя Григоровича.

— На Тернопільщині не плавлять метал і не добувають нафту. Немає тут атомних електростанцій і хімічних заводів — тобто того, чия продукція сьогодні має збут і дає непогані гроші. Тернопільщина — край аграрний, 87 відсотків її валового продукту дає агропромисловий комплекс. Але всі селянські господарства, незалежно від їх назв, сидять у боргах, місяцями, а то й роками не можуть з людьми розрахуватися. Не ліпша ситуація і на підприємствах, де переробляють сільгосппродукцію. Який вихід?

— Ось нерідко чути нарікання: немає оборотних коштів! Справді, з ними сутужно. Та почасти, навіть ті, що знаходять такі кошти, працюють на склад, а потім бігають по керівних кабінетах і жаліються, що їх продукція не має збуту.

Але ж, люди добрі, у світі вже давно працюють за іншою схемою. Тобто насамперед шукають замовника. То тільки нас раніше вчили, що там, на Заході, ринкова чехарда. А насправді власник зайвого цвяха не зробить, якщо не знає, де його потім подіне.

Відрадно, що і в нас тепер є такі приклади. Взяти хоча б чортківський «Агромаш», де ремонтують техніку для села. Чимало таких заводів в Україні зосталися без роботи, а чортківці працюють. Бо створили сучасну маркетингову службу, знайшли вигідних замовників. Тобто працюють не на склад, а на конкретного споживача.

І не треба тішити себе отими десятими чи навіть сотими процента нібито зростання виробництва до минулого року — то примітивно. Треба виходити не з «нуля», а з наших потреб і можливостей. Потреби в нас величезні, можливості — трохи менші, але вони є. І треба переробляти хоча б те, що дають наші поля, ферми, сади і городи.

— Усі сьогодні нарікають на брак кадрів, спроможних працювати за нових умов.

— На превеликий жаль, останніми роками в області добирали кадри вочевидь не за професійними якостями. Насамперед брали до уваги те, хто до якої партії належить, в яку церкву ходить, як уміє керівництву служити... І тепер, звісно, є проблема в тому, як отих «відданих» бездар позбутися, як замінити їх справді діловитими й компетентними людьми.

Такі люди є. З новим економічним мисленням, з новими підходами до роботи. Зокрема, в малому і середньому бізнесі. І я би зняв шапку перед кожним керівником, який уміє розв'язати дві проблеми: забезпечити людей роботою та зарплатою і вчасно сплатити податки. Оце і є сьогодні виявом найбільшого патріотизму кожного керівника.

— Коли починаєш порівнювати нинішній депутатський корпус обласної ради з попереднім, то відразу впадає в око присутність у ньому багатьох людей, зв'язаних з господарськими справами. Чим, на ваш погляд, можна пояснити такий вибір електорату?

— Бачите, в людей уже з'явилася алергія до популістських закликів і пустих обіцянок. Вони втомилися від непевності, невизначеності, які поки що переважають у нашому суспільстві, і справедливо очікують від влади дій, які змінять ситуацію на ліпше. Люди хочуть жити краще і бути певними за майбутнє своїх дітей і онуків. А персональний склад нинішньої обласної ради, як на мене, має доволі привабливий вигляд. І за фаховим рівнем, і за досвідом. Можливо, трохи забагато: 27 депутатів — лікарів. Але знову-таки, їх обрали земляки за світлі голови і золоті руки. Люди обрали тих, хто добре знає їх біди і проблеми.

Ще раз про «уважаемых людей»

— Свого часу на базі трьох обласних рад — Львівської, Івано-Франківської й Тернопільської — створили Галицьку Асамблею. Тепер нерідко можна почути, і з вуст тернопільських економістів також, про вигоди співпраці в межах географічного Поділля. Який ваш погляд на регіональне співробітництво? Що від нього можна реально очікувати?

— Галицька Асамблея з'явилася 1990 року насамперед з політичною метою. Щоби спільними скоординованими зусиллями розхитувати напівзогнилі підвалини тодішнього Союзу. І з огляду на це свої функції вона виконала. Що стосується економічної співпраці, то далі добрих намірів справа не пішла.

Сьогодні створювати якісь політичні об'єднання на регіональному рівні недоцільно, бо маємо Українську державу, і треба дбати про те, щоби люди жили в ній так, як того вони заслуговують.

А економічна співпраця, в тому числі — і на регіональному рівні, нікому не завадить. Бо те, що під силу двом-трьом сусідам, не завжди вигідно (та й до снаги!) робити області наодинці. Тож можна скооперувати зусилля, скажімо, для виробництва не якоїсь уже там складної техніки, вкрай потрібної для селянських спілок, для фермерських господарств... Увесь світ сьогодні кооперується, і це дає позитивні результати. Тому я цілком підтримую регіональне співробітництво.

— Столиця і регіон. Які в них мають бути взаємостосунки?

— Скажіть, навіщо зароблені в області кошти, зокрема з акцизних зборів і податку на додану вартість, стовідсотково забирати в центр? А потім їхати до Києва, знімати шапку перед столичним чиновником і просити, щоби він тобі щось виділив з коштів, зароблених тобою. То справжнісінька безглуздя! Хіба це зміцнює державу? Анітрохи! Лише розплоджує касту, яку ще популярний свого часу Аркадій Райкін влучно називав не інакше, як «уважаемые люди». Так ось, що менше буде таких «уважаемых», то легше дихатимуть регіони.

І ще ми хочемо, щоби рідна столиця ставилася до Тернополя, як до Харкова, Одеси чи Донецька. А не так, як то було дотепер.

— Бажаємо вам успіху!

— Дякую.

Розмову вели Михайло ВАСИЛАШКО, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

На знімку: Василь Олійник.

Із досьє «ГУ»

Василь Олійник народився 1948 року в селі Скородинцях на Тернопільщині. Після закінчення Копичинського технікуму бухгалтерського обліку працював у колгоспі — спочатку головним бухгалтером, згодом — головою. Далі — головою Гусятинського райвиконкому, першим секретарем Збаразького райкому партії. З осені 1988 року — перший заступник голови облвиконкому, голова Тернопільської обласної ради народних депутатів. З початку 1992 року працює у Тернопільській академії народного господарства, тепер є директором Інституту аграрного бізнесу. У квітні цього року обраний головою Тернопільської обласної ради.

Доктор економічних наук, професор.

Репліка

Не любить Київ — і це мінус. Москва підтримує? Це плюс

Так, так!

Вже й рядові науковці московських інститутів повчають офіційний Київ, як йому жити і з ким дружити.

Але ті «навчителі», засліплені невмирущими ідеями великодержавництва, як кажуть, плутають грішне з праведним.

От і нещодавно «Столичные новости» — спільне видання «Московских новостей» та телекомпанії «1+1», газета, поява якої стала можливою саме через нашу нездатність захистити вітчизняний інформаційний простір та засоби масової інформації, — опублікували «розмишлізми» якогось Аркадія Мошеса (Інститут Європи Російської Академії наук). Про що ж «думає» цей «вчений муж»? Про зовнішньополітичний цейтнот України! Все в тій публікації поставлено з ніг на голову. Використовуючи прийоми, пропахлі нафталіном, непроханий московський «порадник» пише про «нові» правила гри в сучасних україно-російських міждержавних стосунках. Відтепер не абстрактні «дружба й партнерство» (лапки автора «Столичных новостей»), а одержання прав власності на українські об'єкти, військову присутність Росії в Україні, узаконення прав Росії на культурну експансію в Україну — ось що визначає нині рівень наступальної зовнішньополітичної діяльності російських дипломатів. Більше того. Виявляється, «в России воссозданы предпосылки для обеспечения координации украинской политики МИДом (на практическом уровне)» і так далі, і тому подібне.

Нашому Президентові цинічно нав'язується проросійська поведінка й заявляється, що, мовляв, «Москва может оказаться вынужденной найти себе других партнеров».

Зрозуміло, що автор публікації не забув нагадати про «борги» нашої країни. Очевидно, читачі вже чули з уст колишнього президента України Леоніда Кравчука сказані з трибуни Верховної Ради слова про те, що на початку 90-х років Москва безцеремонно перевела на рахунки російських банків 80 мільярдів карбованців (радянських) — заощаджень українських громадян (до речі, вся сума вкладів радянських громадян дорівнювала 380 мільярдам. Тобто українці були власниками четвертої частини радянських народних заощаджень). Нагадаємо ще кілька цифр. Колишній прем'єр України Віталій Масол, якого важко звинуватити в «українському буржуазному націоналізмі», у своїй книжці «Упущенный шанс» говорить про те, що щорічно з національного доходу України в казну СРСР забиралось 15 млрд. карбованців (є, щоправда, інші дані, які набагато перевищують цю цифру). Щорічний вироблений доход СРСР становив 700 млрд. карбованців, а України — 117 млрд., тобто 17 відсотків.

Наша держава й сьогодні залишається найбільшим діловим партнером Росії, іншими словами — продукція українських підприємств і сьогодні йде потужним потоком насамперед до північно-східного сусіда (до речі, й отой російський газ, за який Україна платить світовими цінами, йде в першу чергу на виробництво промислової та іншої продукції, що відправляється до Росії).

Тож хто кому й скільки винен, невідомо. І визначити це може лише міжнародний арбітр, а не московський чиновник, що звик тільки «забирати й ділити» (гасло Поліграфа Поліграфовича Шарикова).

Отже, не про цейтнот української зовнішньополітичної діяльності повинно йтися, а про банкрутство політики «властей предержащих». А це, як кажуть в Одесі, дві великі різниці. Тим більше на старті нових президентських виборів, про свою участь в яких Леонід Кучма вже заявив.

І драматизм не тільки в тому, що офіційні Київ та Москва не можуть знайти спільної мови, завдаючи цим шкоди своїм народам, а в тому, що вони діють, використовуючи старий багаж: з московського боку — замшілі імперські ідеї, а з київського — набір провінційних хитрощів.

Але «ніяка сила не здатна зупинити ідеї, час яких настав» (Віктор Гюго).

P. S. Напередодні Дня журналіста Леонід Кучма відвідав редакцію газети «Сегодня» (наклад 27 тис. прим.). Може, тому, що він прихильник усього російського, а може, тому, що це «наймасовіше, найтиражніше, найпопулярніше і так далі видання». Хто знає...

Віталій АБЛІЦОВ.

ПОНЕДІЛОК, 8 червня

УТ-1

13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Національний хіт-парад. Топ-10.
15.50 Мультфільм.
16.05 День варення.
16.35 Мультсеріал «Шаркі та Джордж».
17.05 Серіал «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.15 Серіал «Час кохати».
19.15 Саме той.
19.40 Шоу Бенні Хілла.
20.10 Національний хіт-парад.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.50 Футбол від УТН.
22.20 Серіал «Водяні щури».
23.10 Три крапки.
23.40 УТН.
00.00 Фінансовий огляд.
00.10 Пісенний вернісаж-97.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 «Моє». Тележурнал.
10.35 Закон є закон.
10.40 Освітній канал. Урок англійської мови № 3. Моделюємо мрію. Урок французької мови № 3.
11.25 Закон є закон.
11.30 Моя справа.
12.00 Аспекти.
12.35 Закон є закон.
12.40 Худ. телефільм «Два капітани». 1 серія.
13.50 Господарем на землі.
14.20 Док. фільм «Шукай спільників в природі».
14.40 Закон є закон.
14.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Доктор Квін».
09.15 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Династія».
17.00 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
17.30 Хіт-фабрика.
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.35 Серіал «Доктор Квін».
19.30 ТСН.
20.00 Вечір комедії. «Рік комети».
21.45 Ток-шоу М. Вересня «Табу».
22.15 Телесеріал «Поліція Нью-Йорка».
23.15 ТСН.
23.30 Нічний кінозал представляє. Фільм «Усмішка».

УТ-3
«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Подробиці тижня.
08.40 Прогноз погоди.
08.50 Уік-енд.
09.20 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.55 Мультфільм «Казка про золотого півника».
10.25 Мелорама.
11.10 Золота серія. Єрьоменко — батько і син у бойовику «Син за батька».
12.50 Інтерновини.
13.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.05 Телесеріал «Фатальна спадщина».
18.30 Вгадай мелодію.
19.00 «Давайте обговоримо» з М. Ганапольським. «Українське кіно: між минулим і майбутнім».
19.40 І. Костолевський, Л. Гурченко у ліричній комедії «Відпустка за власний рахунок». 1 серія.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
21.35 Інтерспорт.
21.45 Англійський детективний серіал «Безмовний свідок». 2 серія.
22.40 Подробиці.
22.50 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.00 Прогноз погоди.
23.10 У переддень старту чемпіонату світу з футболу. Прем'єра відеофільму «Вирішальний удар».
00.15 Подробиці. Підсумки дня.
00.25 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.15 Телесеріал «Милий ворог».
13.40 Док. фільм «Там, де хрестили Русь».
14.35 Худ. фільм «Провінціалки».
16.05 Ви нам писали.
16.25 Шлягер представляє.
17.05 Телесеріал «Милий ворог».
17.30 За київським часом.

ICTV

07.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітичний тижневик (ТІА «Вікна»)
09.00 «Кіно!». Художній телефільм. Фільм третій «Мерілін Монро. Мода на блондинок». 1 серія
10.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладдін». Мультсеріал
11.30 Сонячний хрест. Зелені свята
12.00 Сторінками фестивалю «Мелодія»
12.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
13.00 Прихована камера
14.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Отак і живемо
Чарівний світ Діснея:
17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
17.30 «Аладдін». Мультсеріал
17.55, 19.56, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
18.00 Візит. Каліфорнія, Долина Нілу. Ч.1
18.30 «Слід крізь час». Телесеріал
19.30 «Альф». Комедійний телесеріал
20.00 Нова колекція DAURAY від Л'ЕСКАЛЬ.
20.03 «Кіно!». Художній телефільм. Фільм третій «Мерілін Монро. Мода на блондинок». 2 серія
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
21.00 «Команда мрії». Телесеріал
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Кегні і Лейсі». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Економічний вісник
23.30 Бокс. Бій за участю Віталія Кличка
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК, 9 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 15.50 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.30 Телефільм «І в будні, і в свята».
09.40 Фінансовий огляд.
09.50 Серіал «Час кохати».
10.50 Док. телефільм «Беретті. Батько і син».
11.10 Планета людей.
11.30 Діловий канал.
12.00 УТН.
12.15 Футбол від УТН.
12.45 Національний хіт-парад. Хітжурнал.
13.15 Телеканал «Право».
13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Сімейний лікар.
15.55 Телефільм «Квиток в один кінець».
16.30 Мультсеріал «Шаркі та Джордж».
17.00 Серіал «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.15 Серіал «Час кохати».
19.15 Саме той.
19.40 Телесеріал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 7 серія.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.50 Худ. фільм «Церемонія».
23.40 Три крапки.
00.10 УТН.
00.30 Фінансовий огляд.
00.40 Пісенний вернісаж-97.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.20 Квіточки металоекспорту.
10.35 Закон є закон.
10.40 Освітній канал. Урок англійської мови № 4. Українська література. Спогади про М. Хвильового. Урок французької мови № 4.
11.55 Закон є закон.
12.00 Від «Перехрестя» до успіху.
12.30 Худ. телефільм «Два капітани». 2 серія.
13.45 Закон є закон.
13.50 Директорський корпус.
14.20 Співає О. Романовська.
14.40 Закон є закон.
14.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.15 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Династія».
17.00 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
17.30 Хіт-фабрика.
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.30 Телесеріал «Жінка з вищого світу».
19.30 ТСН.
20.00 Парад улюблених кінострічок. Комедія «Світлий шлях».
21.45 Сам собі режисер.
22.15 Серіал «Район Мелроуз».
23.15 ТСН.
23.30 Нічний кінозал представляє. Фільм «Холодний, як лід».

УТ-3
«ІНТЕР»

07.00 Соняшники.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 «Давайте обговоримо» з М. Ганапольським. «Українське кіно: між минулим і майбутнім».
09.10 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.35 Вгадай мелодію.
10.05 Життя у танці. Фільм «Танго-бар».
11.35 Розважальна програма «Проникнися і співай!».
12.10 Сміхопанорама.
12.50 Інтерновини.
13.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.05 Телесеріал «Фатальна спадщина».
18.30 Вгадай мелодію.
19.00 Тема.
19.40 І. Костолевський, Л. Гурченко у ліричній комедії «Відпустка за власний рахунок». 2 серія.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
21.35 Інтерспорт.
21.45 Прем'єра. Сенсаційний бестселер «Льодовий будинок». 1 серія.
22.45 Подробиці.
22.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.05 Прогноз погоди.
23.15 Історичний фільм «Молода Катерина». 1 серія.
00.45 Подробиці. Підсумки дня.
00.55 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.15 Телесеріал «Милий ворог».
13.40 Док. фільм «Беретті. Батько і син».
14.00 Дитяча програма «Еколо».
14.15 Мультфільм «Маленький принц». 1 серія.
14.45 Худ. фільм «Гори димлять». 1 серія.
16.00 Правочин.
16.30 Оплески, оплески.
16.45 Солодке життя.
17.05 Телесеріал «Милий ворог».
17.30 За київським часом.

ICTV

07.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Кіно!». Художній телефільм. Фільм третій «Мерілін Монро. Мода на блондинок». 2 серія
10.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладдін». Мультсеріал
11.30 Модний час
12.00 Музична програма «Хмарочос»
13.00 «Кегні і Лейсі». Гостросюжетний телесеріал
14.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Від «Перехрестя» до успіху!
Чарівний світ Діснея:
17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
17.30 «Аладдін». Мультсеріал
17.55, 19.56, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
18.00 «Таврійські ігри-97» представляють...
18.30 «Слід крізь час». Телесеріал
19.30 «Альф». Комедійний телесеріал
20.00 «Алькатрас». Художній телефільм. 1 серія
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
21.00 «Команда мрії». Телесеріал
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Повітряний вовк». Гостросюжетний телесеріал
23.00 DCC представляє: Спортивний тижневик
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СЕРЕДА, 10 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
09.10 Три крапки.
09.30 Мультфільм.
09.50 Фінансовий огляд.
10.00 Телефільм «Іларіон Свенцицький. В поході віків».
10.30 Хто в домі хазяїн?
11.00 Казна.
11.30 Діловий канал.
12.00 УТН.
12.15 Служу народу України!
12.45 Нове покоління.
13.15 Телеканал «Право».
13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Моя справа.
15.35 Мультфільм на замовлення.
16.20 Мультсеріал «Шаркі та Джордж».
16.50 Серіал «Челенджерс».
17.40 Урочисте відкриття чемпіонату світу з футболу.
18.15 УТН.
18.25 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Бразилії — збірна Шотландії.
20.20 Саме той.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.55 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Марокко — збірна Норвегії.
23.50 Три крапки.
00.20 УТН.
00.40 Фінансовий огляд.
00.50 Національний хіт-парад. Шоуринг.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Співає О. Красицька.
10.35 Закон є закон.
10.40 Освітній канал. Урок англійської мови № 5. Світова література. Марк Твен. Урок французької мови № 5.
11.55 Закон є закон.
12.00 Худ. телефільм «Два капітани». 3 серія.
13.25 Закон є закон.
13.30 Світ поезії П. Тичини.
14.00 Мультфільм «Великий Вух».
14.10 Кроки стабільності.
14.40 Закон є закон.
14.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.15 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Династія».
17.00 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
17.30 Пряма трансляція відкриття чемпіонату світу з футболу.
18.30 Чемпіонат світу з футболу. Бразилія — Шотландія.
20.30 ТСН.
21.00 «Імперія кіно» представляє. Фільм «Російська рулетка».
22.30 Серіал «Район Мелроуз».
23.15 ТСН.
23.30 Нічний кінозал представляє. Фільм «Звинувачується весілля».

УТ-3
«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Л. Ніколаєв у програмі «Цивілізація».
09.00 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.25 Вгадай мелодію.
09.55 Г. Макарова у фільмі «Удови».
11.20 За лаштунками чемпіонату світу з футболу.
11.45 Тема.
12.50 Інтерновини.
13.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.05 Телесеріал «Фатальна спадщина».
18.30 Конкурсно-розважальна програма «Ці кумедні тварини».
19.00 «Обличчя світу» з О. Ткаченком. В. Буковський.
19.30 Містифікатор О. Янковський у фільмі «Будинок, що побудував Свіфт». 1 серія.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
21.35 Інтерспорт.
21.45 Сенсаційний бестселер «Льодовий будинок». 2 серія.
22.45 Подробиці.
22.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.05 Прогноз погоди.
23.15 Історичний фільм «Молода Катерина». 2 серія.
00.50 Подробиці. Підсумки дня.
01.00 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.10 Телесеріал «Милий ворог».
13.35 Док. фільм «Простіть і прощайте». М. Заньковецька.
14.05 Мультфільм «Маленький принц». 2 серія.
14.35 Живопису живий вогонь. В. Реунов.
15.05 Худ фільм «Гори димлять». 2 серія.
16.15 1000 мінус...
16.45 Домашній доктор.
17.05 Телесеріал «Милий ворог».
17.30 За київським часом.

ICTV

07.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Від «Перехрестя» до успіху
09.00 «Алькатрас». Художній телефільм. 1 серія
10.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладдін». Мультсеріал
11.30 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
12.00 — 16.30 ПРОФІЛАКТИКА
16.30 Час європейський (Практик-TV)
Чарівний світ Діснея:
17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
17.30 «Аладдін». Мультсеріал
17.55, 19.56, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
18.00 Планета людей
18.30 «Слід крізь час». Телесеріал
19.30 «Альф». Комедійний телесеріал
20.00 «Алькатрас». Художній телефільм. 2 серія
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
21.00 «Команда мрії». Телесеріал
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Блискавка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Кращі ігри НБА. Плей-оф
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

ЧЕТВЕР, 11 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 15.20 Національний хіт-парад.
08.10 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Бразилії — збірна Шотландії.
09.40 Фінансовий огляд.
09.55 Сто чудес світу.
10.10 КВН-98.
11.20 Мультфільм.
11.30 Діловий канал.
12.00 УТН.
12.15 Село і люди.
12.45 Національний хіт-парад. Шоуринг.
13.15 Місто дитячих посмішок.
13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.25 Док. фільм «Катерина».
15.45 Мультфільм.
16.00 Надвечір'я.
16.30 Мультсеріал «Шаркі і Джордж».
17.00 Серіал «Челленджерс».
18.00 УТН.
18.25 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Італії — збірна Чилі.
20.20 Саме той.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.50 Худ. фільм «Провина».
23.35 Три крапки.
00.05 УТН.
00.25 Фінансовий огляд.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Обрані часом. Серж Лифар з Києва.
10.40 Освітній канал. Урок англійської мови № 6. Музика. Л. Ревуцький. Передача 1. Урок французької мови № 6.
11.50 Закон є закон.
11.55 До зустрічі. Розповідь друга.
12.20 Закон є закон.
12.25 Худ. телефільм «Два капітани». 4 серія.
13.40 Закон є закон.
13.45 Оранта.
14.10 Без мольберта.
14.40 Закон є закон.
14.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.15 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Династія».
17.00 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
17.30 Хіт-фабрика.
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.30 Телесеріал «Жінка з вищого світу».
19.30 ТСН.
20.00 Серіал «Поліція Нью-Йорка».
21.00 Серіал «Район Мелроуз».
22.00 Чемпіонат світу з футболу. Камерун — Австрія.
00.00 ТСН.
00.15 Нічний кінозал представляє. Фільм «Фіктивний шлюб».

УТ-3
«ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 «Обличчя світу» з О. Ткаченком. В. Буковський.
09.00 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.25 Мультфільм «Аргонавти».
09.45 Конкурсно-розважальна програма «Ці кумедні тварини».
10.15 Вітражі.
10.45 І. Смоктуновський, Л. Чурсіна у фільмі «Русь споконвічна». 1 серія.
12.05 Телевізійний центр моди.
12.50 Інтерновини.
13.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.05 Телесеріал «Фатальна спадщина».
18.30 Г. Яновська у програмі «Життя прекрасних людей».
19.00 Я — пам'ятник собі... Е. Віторган.
19.40 Містифікатор О. Янковський у фільмі «Будинок, що побудував Свіфт». 2 серія.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
21.35 Інтерспорт.
21.45 Сенсаційний бестселер «Льодовий будинок». 3 серія.
22.45 Подробиці.
22.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.05 Прогноз погоди.
23.15 Н. Русланова, В. Висоцький у фільмі «Короткі зустрічі».
00.50 Подробиці. Підсумки дня.
01.00 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.10 Телесеріал «Милий ворог».
13.35 Національний художній музей України.
14.15 Біла голубка.
14.50 Худ. фільм «Місцева зозулька».
16.05 Вам відповідає Ю. Омельченко.
16.20 Забута афіша.
17.05 Телесеріал «Милий ворог».
17.30 За київським часом.

ICTV

07.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Час європейський
09.00 «Алькатрас». Художній телефільм. 2 серія
10.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладдін». Мультсеріал
11.30 «Таврійські ігри-97» представляють...
12.00 Разом з Вами. Розважальна програма
13.00 «Блискавка». Гостросюжетний телесеріал
14.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик
14.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Фабрика снів
Чарівний світ Діснея:
17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
17.30 «Аладдін». Мультсеріал
17.55, 19.56, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
18.00 Пані. Стиль життя
18.30 «Слід крізь час». Телесеріал
19.30 «Альф». Комедійний телесеріал
20.00 «Алькатрас». Художній телефільм. 3 серія
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
21.00 «Команда мрії». Телесеріал
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Спортивна атака
23.30 НБА-Джем
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 12 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 12.15, 16.20 Національний хіт-парад.
08.10 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Італії — збірна Чилі.
09.40 Фінансовий огляд.
09.50 Худ. фільм «Гетьманські клейноди».
11.15 Мультфільм.
11.30 Діловий канал.
12.00 УТН.
12.45 Відкриваємо Біблію.
13.55 — 14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 П'ятий кут.
15.50 Сім'я.
16.30 Мультсеріал «Шаркі та Джордж».
17.00 Серіал «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.25 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна на Саудівській Аравії — збірна Данії.
20.20 Шоу Бенні Хілла.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.50 Футбол. Чемпіонат України. Огляд матчів.
22.50 Телесеріал «Місце зустрічі змінити не можна».
00.15 Три крапки.
00.45 УТН.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телеканал «Право».
11.05 Закон є закон.
11.10 Худ. телефільм «Два капітани». 5 серія.
12.25 Закон є закон.
12.30 Худ. телефільм «Два капітани». 6 серія.
13.35 Закон є закон.
13.40 Богема.
14.00 Мультфільм.
14.10 Закон є закон.
14.15 Україна сьогодні.
14.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Магнум — приватний детектив».
09.15 Серіал «Марія».
10.00 — 16.00 Програми УТ-2.
16.00 Чемпіонат світу з футболу. Парагвай — Болгарія.
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.30 Телесеріал «Жінка з вищого світу».
19.30 ТСН.
20.00 «Імперія кіно» представляє. Комедія «Без жодного доказу».
22.00 Чемпіонат світу з футболу. Франція — ПАР.
00.00 ТСН.
00.15 Проспорт. «Франція-98».

УТ-3
«ІНТЕР»

07.00 Соняшники.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Життя серед життя.
09.00 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.25 Джентльмен-шоу.
09.55 І. Смоктуновський, Л. Чурсіна у фільмі «Русь споконвічна». 2 серія.

0.55 Г. Яновська у програмі «Життя прекрасних людей».
1.30 Відеофільм «Вирішальний удар».
2.50 Інтерновини.
3.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
8.00 Інтерновини.
8.05 Телесеріал «Фатальна спадщина».
8.40 Поле чудес.
9.40 Гарний настрій.
9.55 Битва безсмертних продовжується у серіалі «Горець-5».
0.50 Вечірня казка.
1.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
1.35 Інтерспорт.
1.45 В. Лановий та Л. Пригунов у детективі «Падіння».
3.30 Подробиці.
3.40 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
3.50 Прогноз погоди.
0.00 Кохання з першого погляду.
0.30 Про це... Серіал «Валентина». 3 серія.
1.00 Подробиці. Підсумки дня.
1.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

3.00 Анонс.
3.05 Київські новини.
3.10 Телесеріал «Милий ворог».
3.35 М[illegible]оут музичний.
3.45 [illegible]ільм «Ну, ти і відьма».
5.25 Тема тижня.
5.40 Естафета.
5.55 Шлягер представляє.
6.35 Київські мініатюри.
7.05 Телесеріал «Милий ворог».
7.30 За київським часом.

ICTV

7.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
8.00 Вісті
8.28 Миколина погода
8.30 Неймовірна реальність
9.00 «Алькатрас». Художній телефільм. 3 серія
0.00 «Альф». Комедійний телесеріал
арівний [illegible] Діснея:
0.30 «Чі[illegible]ейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
1.00 «Аладдін». Мультсеріал
1.30 Візит. Мармаріс. Ч. 2. Синайський півострів
2.00 Шлягер бо шлягер
3.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
4.00 Пані. Стиль життя
4.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
5.30 Мистецький канал «Територія [illegible] Хіт-парад
6.3[illegible] тецька палітра Європи (ТК [illegible]ст»)
арівний світ Діснея:
7.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
7.30 «Аладдін». Мультсеріал
7.55, 19.56, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
7.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
8.00 Барви світу (Еталон-Студіо)
8.30 «Слід крізь час». Телесеріал
9.30 «Альф». Комедійний телесеріал
0.00 «Алькатрас». Художній телефільм. Заключна серія
0.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101 FM»
1.00 «Команда мрії». Телесеріал
1.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
2.00 «[illegible]лон-5». Космічний с[illegible]
3.00 Футбольна планета. Тижневий огляд
3.30 Тижневий огляд НБА
0.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
1.00 Програма передач на завтра

СУБОТА, 13 червня

УТ-1

7.30 Анонс.
7.35 Гімнастика.
7.45 Людина на землі.
8.15 Хто в домі хазяїн?
8.45, 20.20 Національний хіт-парад.
8.50 Мультфільм.
9.00 Серіал «Маленький бродяга».
9.30 Сніданок меломана.
0.00 Худ. фільм «Рок-н-рол для принцес». 1 серія.
1.10 Док. фільм «Восьминіг».
1.30 Телеканал «Право».
2.00 УТН.
2.20 Док. серіал «Підводний світ Кусто».
3.10 Китайський цирк.
3.40 Надія-98.
4.15 Від «Перехрестя» — до успіху.
4.45 Прес-кур'єр.
5.00 УТН.
5.35 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Іспанії — збірна Нігерії.
7.20 Мультфільм.
7.30 Моє.
8.00 УТН.
8.25 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Південної Кореї — збірна Мексики.
0.40 Вечірня казка.
1.00 УТН.
1.50 Серіал «Рекет».
2.40 Європейський футбол.
3.30 Національний хіт-парад. Топ-10.
0.00 УТН.
0.20 Худ. телефільм «Три ідеальні подружжя». 1, 2 серії.

УТ-2

0.00 Телеанонс.
0.05 Закон є закон.
0.10 Молодіжний канал. Музичні події. Молодіжні новини. Ток-шоу «Асоціації». Музичні новини.
12.10 Україна аграрна.
12.25 Дім і стиль.
12.55 Закон є закон.
13.00 Док. телефільм «Іншої ціни немає».
13.30 Комп'ютер «Х».
13.45 Док. телефільм «Чарівний світ Катерини Білокур».
14.00 Спортивний канал.
15.00 Хокей. Огляд матчів Національної хокейної ліги.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Парад улюблених кінострічок. Фільм «Світлий шлях».
08.30 Серіал «Дівчинка з океану».
09.00 Кабаре-дует «Академія» у програмі «Доброго ранку, країно».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Мультсеріал «Том і Джері».
16.30 Ігрове шоу «Ключі від форту Буайяр».
17.30 Шоу довгоносиків.
18.05 Серіал «Ксена — принцеса-воїн».
19.00 Ігрове шоу «Як стати зіркою».
19.30 ТСН.
20.00 Серіал «Неш Бріджес — поліцейський із Сан-Франциско».
21.00 Серіал «Цілком таємно».
22.00 Чемпіонат світу з футболу. Голландія — Бельгія.
00.00 ТСН.
00.15 Проспорт. «Франція-98».

УТ-3 «ІНТЕР»

09.00 «Інтер» — анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Дітвора.
09.30 Фантастичний серіал «Чародій».
10.00 Гумористичний журнал «Каламбур».
10.30 «Ранкова пошта».
11.05 Смак.
11.25 О. Абдулов у програмі «Горище».
11.55 Фан-клуб.
12.15 Телевізійний центр моди.
12.45 Життя серед життя.
13.20 Грай, гармонь улюблена!
13.45 Фільм — дітям. «Чарівна лампа Аладдіна».
15.10 Д. Хворостовський. «Історія одного концерту».
15.45 Телесеріал «Поховані таємниці». 3 серія.
16.40 Спорт-тайм.
17.15 Світ пригод. Фільм «Два капітани». 1 серія.
18.30 Мелорама.
19.15 Загроза з неба у бойовику «Чорна акула».
21.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
21.35 Прогноз погоди.
21.45 Що? Де? Коли?
23.05 Найкасовіший трилер 1997 року. Фільм режисера У. Крейвена «Крик».
01.00 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 Постскриптум.
08.30 Християнська програма «Це твій день».

ICTV

07.00 Сторінками фестивалю «Мелодія»
07.30 «Остання адреса». Документальний серіал
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Час європейський
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 Кіножурнал «Єралаш»
10.00 Пані. Стиль життя
10.30 Барви світу
11.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
12.00 Спортивна атака
12.30 Супербол
13.00 Валентин Щербачов представляє...
13.30 Тижневий огляд НБА
14.00 Планета людей
14.30 Мистецька палітра Європи
15.00 Кращі ігри НБА. Плей-оф
16.00 НБА-Джем
16.30 DCC представляє: Спортивний тижневик
17.30 Футбольна планета. Тижневий огляд
18.00 «Візит». Фантастичний телесеріал
19.00 Неймовірна реальність
19.30 Модний час
20.00 Фабрика снів
20.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
21.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 «Божевільна шістка». Художній фільм
23.10 «Хмарочос». Музична програма
00.00 «Більше мертвий, ніж живий». Художній фільм
01.40 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 14 червня

УТ-1

07.00 Анонс.
07.05 Село і люди.
07.35 Гімнастика.
07.45 Українське спортлото.
07.50 Агрономіка.
08.00 Вікно в Америку.
08.30 Відкриваємо Біблію.
09.00 Серіал «Маленький бродяга».
09.30 Служу народу України!
09.55 Худ. фільм «Рок-н-рол для принцес». 2 серія.
11.10 Крим. Підводні етюди.
11.40 Шоу самотнього холостяка.
12.00 УТН.
12.15 Сто чудес світу.
12.30 Час європейський.
13.00 Худ. фільм «Круїз, або Подорож розлучення».
14.30 Телеканал «Право».
15.00 УТН.
15.10 Мультфільм на замовлення.
15.50 Худ. фільм «Прибульці».
17.30 Док. фільм «Планета Пригода». Екстремальні ситуації.
18.00 УТН.
18.10 Планета людей.
18.30 Худ. фільм «Наказано знищити».
20.00 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
21.55 Футбол. Чемпіонат світу. Збірна Ямайки — збірна Хорватії.
23.50 УТН.
00.10 Волейбол. Чемпіонат Європи. Жінки. Україна — Болгарія.
00.55 Худ. телефільм «Три ідеальні подружжя». 3 серія.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 «Моє». Тележурнал.
10.35 Закон є закон.
10.40 Музична пошта.
11.10 Яхад.
11.40 Відкрита віза.
11.55 Закон є закон.
12.00 Молодіжний канал. «Київ-транзит». Сімейна кухня. «М-стиль». Музичні події.
14.00 Комп'ютер «Х».
14.15 Спортивний канал.
15.00 Хокей. Кубок Стенлі. Центральний матч серії плей-оф.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Телесеріал «Магнум — приватний детектив».
08.00 Серіал «Деніс-бешкетник».
08.30 Серіал «Дівчинка з океану».
09.00 Кабаре-дует «Академія» у програмі «Доброго ранку, країно».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Чемпіонат світу з футболу. Аргентина — Японія.
18.00 Проспорт. «Франція-98».
18.30 Чемпіонат світу з футболу. Югославія — Іран.
20.30 «Імперія кіно» представляє. Фільм «Муха».
22.15 Серіал «Таємний агент Нікіта».
23.15 ТСН.
23.45 Серіал «Вогненна зона».

УТ-3 «ІНТЕР»

09.00 «Інтер» — анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Прем'єра фантастичного серіалу «Аквіла». 1 серія.
09.40 Авторська програма Д. Крилова.
10.00 «Прокинься і співай!» Розважальна програма.
10.30 Доки всі вдома.
11.05 Ранкова зірка.
11.50 Куховарня.
12.10 «Підводна одіссея команди Кусто». «Діти рису та пороху.
13.00 Сміхопанорама.
13.35 Планета Здоров'я.
14.05 Щасливий випадок.
14.50 Телесеріал «Поховані таємниці». 4 серія.
15.45 Довгань-шоу.
16.15 Брейн-ринг.
17.10 Світ пригод. Фільм «Два капітани». 2 серія.
18.30 Уік-енд.
19.00 Джентльмен-шоу.
19.30 Люби мене. Концерт С. Ротару.
21.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
21.40 Прогноз погоди.
21.50 Космічні пригоди у фільмі «Ворог мій».
23.30 Світовий кінематограф сьогодні. «Кінохіти».
23.50 Паризькі тайми. Щоденник чемпіонату світу з футболу.
00.20 Прогноз погоди.

ICTV

07.00 «Хмарочос». Музична програма
08.00 «Мандрівка у минуле». Мультсеріал
08.30 Фабрика снів
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
Волт Дісней представляє:
09.30 «Нові пригоди Вінні Пуха». Мультсеріал
10.00 «Коштовний спадок». Художній телефільм. 1 серія
10.45 Вернісаж
11.00 Кіножурнал «Єралаш»
11.30 Модний час
12.00 «Час «Ч». Військовий тележурнал
12.30 Шлягер бо шлягер
13.30 Візит. Лазурове узбережжя, Анталія
14.00 Сторінками дитячого фестивалю «Надія» (ТК «Міст»)
15.00 Збірка мультфільмів
15.30 «Лавина». Художній фільм
17.00 Отак і живемо
17.30 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
Волт Дісней представляє:
18.00 «Нові пригоди Вінні Пуха». Мультсеріал
18.25 «Коштовний спадок». Художній телефільм. 2 серія
19.15 «Дотик ангела». Телесеріал
20.10 Вісті тижня. Інформаційно-аналітична програма (ТІА «Вікна»)
21.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 Франко Неро у художньому фільмі «Золото»
23.15 Разом з Вами. Розважальна програма
00.10 «Галактика страху». Художній фільм
01.30 Програма передач на завтра

Піраміда

Крах фінансового ринку: автори і виконавці

Якщо у держави не вистачає коштів для фінансування бюджетних видатків, то подолати цей дефіцит можна трьома способами: зменшити витрати до рівня, коли вони відповідатимуть надходженням, позичити гроші у того, хто їх має, і, нарешті, взяти й надрукувати стільки грошових знаків, скільки не вистачає для задоволення всіх урядових потреб.

Звичайно, надійніший метод подолання бюджетного дефіциту — скорочення державних витрат. Однак нині Україна опинилася у ситуації, коли вже не залишилося витрат, від яких можна було б відмовитися. Держава й так відмовилася від централізованих капіталовкладень, звівши їх обсяг до 17 відсотків від рівня 1990 року. Ще більшим їх скороченням можна не тільки зруйнувати залишки перспективних галузей, а й виставити перед усім світом Україну державою, у якої немає пріоритетів. Тобто немає майбутнього.

Можна відмовитися від деяких соціальних витрат. Але тут уже постає запитання: які соціальні витрати можна скорочувати у державі, де місяцями не виплачують пенсій і роками — зарплат? Можна було б, мабуть, скоротити витрати державної скарбниці на подолання наслідків деяких «стихійних лих» типу реставрації палацу «Україна». Але через «надто м'який» характер більшої частини українського чиновництва зробити це ще не вдавалося жодному з урядів. А якщо так, то Президентові, Верховній Раді та Кабінетові міністрів доводиться миритися з бюджетним дефіцитом і шукати кошти для його покриття. Питання тільки — де?

Ще три роки тому проблему покриття бюджетного дефіциту розв'язували просто і дуже примітивним способом: якщо не вистачало зовнішніх позичок, то нестачу покривали за рахунок друкарського верстата.

У 1995 році на фінансовому ринку України склалася ситуація, коли кредитів Міжнародного валютного фонду та інших зовнішніх позичок вже не вистачало для вдоволення всіх урядових потреб. Щоб залучити до держбюджету неемісійні кошти, Міністерство фінансів разом з Національним банком зуміло переконати Президента у необхідності запуску механізму облігацій внутрішньої державної позики. Невдовзі з'явився указ Леоніда Кучми про випуск ОВДП.

Так з легкої руки Леоніда Даниловича, починаючи з 1995 року, в Україні почалося будівництво піраміди облігацій внутрішньої державної позики. У 1995 році було випущено ОВДП на 304 мільйони гривень. Ними було покрито 7,4 відсотка дефіциту бюджету. В 1996 році емісія облігацій внутрішньої позики збільшилася в 10,3 разу. Було випущено ОВДП на 3 мільярди 135 мільйонів гривень, і ними було покрито 37 відсотків дефіциту бюджету. У 1997 році випущено облігацій уже на 8 мільярдів 512 мільйонів гривень. І ними покрито 60 відсотків дефіциту бюджету.

Особливу активність на ринку ОВДП уряд України почав проявляти восени 1997 року. Після відставки Павла Лазаренка з посади Прем'єр-міністра новому главі уряду Валерієві Пустовойтенку хотілося будь-що продемонструвати активність у погашенні заборгованості з соціальних виплат. Щотижня задля залучених нових коштів Мінфін розміщував облігації на 250—300 мільйонів гривень. Однак на особливі досягнення у виплаті заборгованої зарплатні, пенсій та стипендій кабінет Валерія Пустовойтенка не спромігся. Борги не тільки не зменшились, а й розрослися до астрономічного показника — 7,2 мільярда гривень. Фактично громадяни прокредитували владу на третю частину річного бюджету. Наші люди і це терплять. Та чи терпітимуть інвестори?

Щоб погасити ОВДП попередніх емісій та виплатити відсотки, у поточному році доведеться розміщувати облігацій більш як на 9 мільярдів гривень. У червні, липні, серпні, вересні на погашення ОВДП доведеться витрачати по 1 мільярду гривень. У держави залишилося два виходи — або залучити кошти під нові облігації, або відмовитися від соціальних виплат і всі бюджетні надходження спрямовувати на погашення облігацій. Національний банк не полишає оптимізму й сподівається на те, що інвестори не підуть з українського ринку державних цінних паперів. Як аргумент на підтримку цієї тези глава НБУ Віктор Ющенко наводить той факт, що питома частка нерезидентів України на ринку ОВДП за останній час скоротилася на 30 відсотків. Однак чи виграшна це ситуація?

Як показує російський досвід, повне заміщення нерезидентів на ринку державних цінних паперів неможливе через низьку інвестиційну спроможність національного капіталу. За капіталізації українського ринку ОВДП на рівні понад 8 мільярдів гривень жоден вітчизняний банківський капітал не зможе його охопити повністю. Залишається одне — тримати нерезидентів за будь-яку ціну. Головне у цьому випадку — не давати приводу для сумніву в ефективності інвестування в ОВДП.

Росія це зрозуміла по-своєму, підвищивши ставку рефінансування до 150 відсотків річних, а дохідність державних казначейських зобов'язань (російський еквівалент наших ОВДП) — до 80 відсотків річних. Натяк російського Центробанку аж надто прозорий — надприбуток в обмін на реінвестування коштів власників російських ДКЗ. Проте ефект від рішень Центробанку виявився прямо протилежним очікуваному. Задекларувавши небачену облікову ставку, російські урядовці фактично налаштували інвесторів на інфляційне очікування. Як наслідок — власники ДКЗ з дохідністю у 30 відсотків (до 21 травня вона утримувалася на цьому рівні) замість того, щоб реінвестувати кошти в дохідніші цінні папери, вирішили за краще піти з російського ринку, зафіксувавши збитки.

Національний банк України, зважаючи на російську ситуацію, мав би вжити заходів, які переконали б інвесторів у безпідставності інфляційного очікування. Тобто показати, що власники українських ОВДП нічим не ризикують. Та Віктор Ющенко не вийшов за межі російської логіки й підвищив облікову ставку до 50, а ломбардну — до 56 відсотків річних. На думку нашого головного банкіра, ці заходи вжито з метою запобігання перетіканню коштів інвесторів українського ринку облігацій внутрішньої державної позики до Росії...

Оскільки «упереджуючі заходи» НБУ впроваджено нещодавно, то судити про реакцію на дії Нацбанку з боку власників українських ОВДП ще рано. Проте вже нині можна з упевненістю говорити про стимулювання Національним банком недовіри до українського фінансового ринку. Своїми діями НБУ фактично натякнув нерезидентам: Україна на порозі фінансової кризи, з якої вже не бачить виходу.

Швидше за все, нинішня політика уряду і Національного банку закінчиться небаченим досі фінансовим обвалом та пошуком винного. Хто винен у розкручуванні облігаційної піраміди? Судячи з авторства указу, у всьому винен Президент. Та чи варто звинувачувати Леоніда Даниловича у розвалі фінансової системи держави? Адже фінансово-банківська сфера була і залишається єдиною, втручання у яку глави держави досі мінімалізоване. Фактично нині вона є вотчиною Віктора Ющенка та Ігоря Мітюкова. Один з них і стояв біля витоків облігаційної піраміди у 1995 році.

Як стверджують джерела, наближені до президентського оточення, за фактом фінансового обвалу на «посаду» головного організатора облігаційної піраміди є намір записати колишнього прем'єра Павла Лазаренка. Не біда, що облігації внутрішньої державної позики були в обігу до появи Павла Івановича у кріслі глави уряду. Не біда, що у часи Лазаренка дохідність ОВДП була знижена зі 130 відсотків річних до 20. Не біда, що Лазаренко постійно наполягав на зниженні облікової ставки. Для можновладців головне — «призначити» винуватця. А особа для цього завжди знайдеться, особливо тоді, коли шукати її рекомендують у таборі політичної опозиції. Найсумніше ж у цій історії те, що справжні її «герої», здається, знову вийдуть із каламутної води сухими...

Олександр БУРЯЧОК.

Бізнес-новини

Державна митна служба із посиланням на посольство Грузії в Україні повідомила, що грузинське законодавство забороняє вивезення мінеральної води «Боржомі» для розливу в третіх країнах, а отже, мінеральна вода «Боржомі», що її розлито не в Грузії, — сфальсифікована.

Кабінет міністрів України затвердив Порядок проведення індексації грошових доходів громадян, що передбачає їх збільшення за умови зміни індексу споживчих цін (інфляції). Щоб така індексація була здійснена, інфляція має становити не менше 5 відсотків на місяць.

Голова Українського центру сертифікатних аукціонів Юрій Тараторін повідомив, що заявки на участь у першому грошовому приватизаційному аукціоні прийматимуть з 10 червня по 10 липня. Телефон для довідок у Києві 435-51-45.

Кабінет міністрів України планує створити Український банк реконструкції і розвитку, статутний капітал якого формуватиметься за рахунок передбачених у бюджеті коштів на централізовані капіталовкладення та іноземного капіталу.

Прес-служба Кабміну повідомила, що постановою уряду затверджено плани-графіки передприватизаційної підготовки низки підприємств, що мають стратегічне значення для держави. Йдеться про такі підприємства, як Херсонський суднобудівний завод, Харківський електромеханічний завод, «Львівприлад», харківське НВО «Електроважмаш», черкаський «Фотоприлад», феодосійське ВО «Море».

Міністерство фінансів України розпочало розміщення облігацій внутрішньої державної ощадної позики на загальну суму в 150 мільйонів гривень. Передбачається, що облігації (номінальною вартістю 50 гривень під 34 відсотки річних) матимуть дворічний термін обігу.

Голова Державної податкової адміністрації Микола Азаров повідомив, що готується постанова уряду, котра встановить перелік товарів, заборонених для проведення бартерних операцій.

Офіційний курс гривні до іноземних валют, встановлений НБУ 3 червня 1998 року

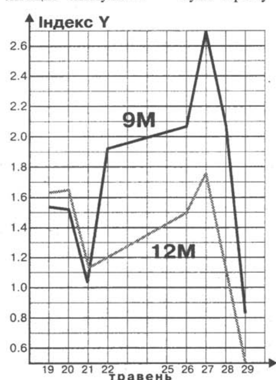
100 англійських фунтів стерлінгів	336—8043
1000 білоруських рублів	0—3765
100 доларів США	205—8100
100 канадських доларів	141—7867
100 молдовських леїв	43—4795
100 німецьких марок	116—0474
100 польських злотих	60—5235
10 російських рублів	3—3370
100 словацьких крон	6—0611
1000 угорських форинтів	9—8157
100 французьких франків	34—6065
100 чеських крон	6—4481

Час — гроші

«Такого не може бути, бо такого не може бути ніколи!» — донедавна так можна було стверджувати про ймовірність підвищення облікової ставки із 30 до 150 відсотків річних протягом 9 днів. Але Центробанк Росії зробив «неймовірне» — 19 і 27 травня облікову ставку було збільшено із 30 до 50 і до 150 відсотків! «Паралельне» підвищення облікової ставки в Україні із 41 до 45 і до 51 відсотка (21 і 29 травня) офіційно віднесеного до «психотропних» засобів впливу на економіку. На тлі цих подій спостерігалася і нова аномалія на аукціонах НБУ із продажу ОВДП — індекс Y 9-місячних ОВДП (Y-9M) перевищував індекс Y 12-місячних (Y-12M). Цей факт ми відзначали минулої п'ятниці.

Нагадаємо, що індекс Y — це знижка в ціні продажу облігації відносно ціни облікової ставки (див. «ГУ» від 3 квітня). Протягом останнього року Y-12M практично весь час перевищував Y-9M. Це нормальне співвідношення між індексами (дохідностями) облігацій з різними термінами обігу — чим більший термін обігу, тим більший дохід.

З малюнка видно, що починаючи із 22 травня, співвідношення між Y-9M і Y-12M змінилося на зворотнє. Аналогічний торішній приклад було наведено минулого разу (на жаль, у статті «Час — гроші» від 29 травня в середині передостаннього абзацу перед словами: «Тоді сума продажу 9-місячних облігацій сягнула...» — було пропущено речення: «Щось подібне сталося минулого року на 551-му аукціоні»).

Падіння індексів Y-9M і Y-12M (див. малюнок) обумовлено вищезгаданими двома збільшеннями облікової ставки, а зростання індексів відбувалося в результаті підвищення дохідності облігацій. Як показує попередня динаміка індексу Y, облігації з терміном обігу 9—12 місяців цікавлять покупців, коли середній індекс Y більше одиниці. Отже, індекс Y для всіх типів ОВДП має зростати. Сьогодні це можливо лише за рахунок збільшення дохідності облігацій.

Щодо цінової аномалії, вона, ймовірно, свідчить про скорочення середнього терміну обігу ОВДП. На це вказують також аукціони НБУ з продажу 3-місячних облігацій, що відбулися 28 і 29 травня разом із підвищенням облікової ставки.

Відсутність реформ — це головний чинник, який визначає економічну динаміку і в Україні, і в Росії. А характерні часи, за яких відбуваються істотні зміни в економіках двох країн, різні. Тому залежність фінансового ринку України від змін номінальних відсоткових ставок у Росії не є безпосередньою. Сьогодні спостерігається певна синхронність у нарощуванні інфляційних і девальваційних очікувань в обох країнах на тлі довготермінового економічного спаду.

Сергій РОЖКОВ.

КАЛЕНДАР виставок червня

Анонс

1. Можливості реклами-98	Ялта	05-07
2. Страхування курортів	Ялта	05-07
3. Товари з Греції	Київ, ТППУ	08-11
4. Хімпобут-98	Київ, КТПП	09-11
5. Хімія-98	Луганськ	09-11
6. Коксимекс-98	Київ, НВЦ	09-12
7. Продукти харчування-98	Київ, НВЦ	09-12
8. Спорт-туризм-98	Київ, НВЦ	09-12
9. Комтек Україна	Київ, НВЦ	09-12
10. Інтер'єр-98	Дніпропетровськ	09-12
11. Сучасне місто-98	Дніпропетровськ	09-12
12. Словаччина представляє-98	Київ, пр. Перемоги, 40-Б	09-12
13. Суднобудівництво-98	Миколаїв	10-12
14. Усе для курортів, барів...	Сімферополь	10-12
15. Продукти харчування	Сімферополь	10-12
16. Побут і мода. Літо-98	Вінниця	10-12
17. Агротех-98	Тернопіль	10-13
18. Одеса-Агро-98	Одеса	11-14

День для народження суб'єкта

Дещо про державну реєстрацію підприємницької діяльності

Консультація

25 травня 1998 року Кабінет міністрів України затвердив постанову № 740 «Про порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності» та Положення про державну реєстрацію.

Ці документи передбачають, що плата за державну реєстрацію (реєстраційний збір) для громадян-підприємців становитиме 1,5, а для юридичних осіб — 7 неоподатковуваних мінімумів.

За прискорену реєстрацію (протягом одного дня) встановлено потрійний розмір реєстраційного збору. Отже, для державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи, власник, уповноважений ним орган чи особа подають до органу державної реєстрації:

а) установчі документи в повному обсязі для створюваної організаційно-правової форми суб'єкта підприємницької діяльності відповідно до вимог законодавства: рішення власника майна або уповноваженого ним органу про створення юридичної особи (крім приватного підприємства). Якщо власників або уповноважених ними органів два і більше, таким рішенням є установчий договір, а також протокол установчих зборів (конференції) у випадках, передбачених законом; статут, якщо відповідно до законодавства це необхідно для створюваної організаційно-правової форми суб'єкта підприємницької діяльності;

б) реєстраційну картку встановленого зразка, яка є водночас заявою про державну реєстрацію;

в) документ, що засвідчує внесення плати за державну реєстрацію;

г) документ, що засвідчує сплату власником внеску до статутного фонду суб'єкта підприємницької діяльності в розмірі, передбаченому законом.

Органи чи фізичні особи, уповноважені власником, засвідчують свої повноваження документально.

Місцезнаходженням суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи на дату державної реєстрації може бути місцезнаходження (місце проживання) одного із засновників або місцезнаходження за іншою адресою, яка підтверджується договором, що передбачає передачу засновнику у власність або користування приміщення.

Орган державної реєстрації подає:

у п'ятиденний термін з дня державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності до органу державної статистики та органу державної податкової служби — копії реєстраційної картки з відміткою про державну реєстрацію до Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування;

у п'ятиденний термін по закінченні календарного місяця до органу державної статистики — відомості про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності — юридичних осіб.

Підставою для взяття суб'єкта підприємницької діяльності на облік у органах державної податкової служби є копія реєстраційної картки, свідоцтво про державну реєстрацію та копія установчих документів (для юридичної особи).

Термін взяття на облік суб'єкта підприємницької діяльності органами державної податкової служби, за наявності цих документів, не повинен перевищувати двох днів.

Для одержання дозволу на виготовлення печаток і штампів суб'єкт підприємницької діяльності подає відповідному органу внутрішніх справ копію свідоцтва про державну реєстрацію, два примірники зразків печаток і штампів, які затверджуються власником і додаткового погодження не потребують, а також документ, що підтверджує внесення плати за видачу дозволу на виготовлення печаток і штампів.

Протягом п'яти робочих днів з дня одержання документів орган внутрішніх справ зобов'язаний видати дозвіл на виготовлення печаток і штампів або письмову відмову із зазначенням причин, які обумовлюються законодавством України.

На печатках і штампах повинен зазначатись ідентифікаційний код суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи або ідентифікаційний номер фізичної особи.

Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності та копія документа, що підтверджує взяття його на облік в органі державної податкової служби, є підставою для відкриття рахунків у будь-яких банках в установленому порядку.

Органу державної реєстрації (для проведення державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності), органу державної податкової служби (для взяття суб'єкта підприємницької діяльності на облік), органу внутрішніх справ (для видачі дозволу на виготовлення печаток і штампів) забороняється вимагати від суб'єкта підприємницької діяльності документи, не передбачені Положенням про державну реєстрацію.

Інформаційно-аналітична група «ГУ».
Тел. 441-88-53.
Факс 224-72-54.

Нові казки гірського царства

Архітектура

***Б**УЛО Б ДОРЕЧНО за аналогією з пластичною хірургією вмістити фотокартки цих унікальних конструкцій до «операції» й після. Ще доречніше це було б у спеціальному часописі для зодчих. А той, в кого написане розбудить цікавість, хай краще їде в Трускавець до головного архітектора міста і роздивляється знімки скільки хоче.*

Цьому передуватиме заклик: «На води!». І вже потім розпочнеться: ручайки людей біля бювету, розмірений ритм процедур, благородна нудьга... Трускавець живе життям, характерним для всіх водних курортів, відтоді, як австрієць Йосип Міцевський 1827 року збудував тут перші будинки оздоровчого призначення.

Те, що докорінно різнить місто від інших, — архітектура. Фахівці «прямим текстом» говорять про існування так званого трускавецького стилю. Він поєднав у собі впливи польського, австро-угорського, українського зодчества. А основним матеріалом для ажурних фантазій архітекторів було дерево. Найчастіше будівлі покривали черепицею.

Затишні вілли з романтичними іменами (переважно жіночими — «Яніна», «Гражина», «Аркадія»...) здебільшого народжені наприкінці 19—початку 20 століття. Під час першої світової війни окупанти зруйнували левову частку готелів та вілл, вивезли меблі та картини. Воскресіння з попелу стало наступним етапом у розвитку міста: тут звели понад чотири десятки комфортних будинків. І вже перед Великою Вітчизняною в Трускавці їх налічувалося 147. Сьогодні з них залишилося трохи більш як 30...

Післявоєнна гігантоманія містобудівників чомусь давала їм право зносити оригінальні споруди. На розчищених площах зводили громіздкі корпуси багатоповерхових санаторіїв («краще більше, та гірше»).

Однак до столиці дійшли чутки, що не так давно розпочався період оновлення старовинного курорту. Причина того — зміни у свідомості нової генерації? Чи то справа у призначенні три роки тому нового головного архітектора Олександра Грищенка? Принаймні протягом цього часу його управління розробило кілька рятівних цільових програм.

О. Грищенко, одержимий прагненням зберегти старі вілли-красуні, пам'ятав про те, що пращури у своїх будівельних стараннях враховували кліматичні умови. Звісно, дерев'яні об'єкти (усі ці мереживні альтанки, тераси, вежі), що мають понад 100 років, відновити нелегко. Тим паче, коли вони піддавалися натиску карпатських вітрів та дощів.

Запалившися бажанням вивести курорт на європейський рівень, О. Грищенко взявся і за поетапний благоустрій міста. Довелося знову-таки нагадати всім, хто не розуміє потреби у таких проектах: за часів Австро-Угорщини Трускавець являв собою суцільний сад. А масштабний благоустрій та міркування естетичного характеру потребували змінити стиль безликих повоєнних фасадів. Архітектори впроваджували також найсучасніші методики їх утеплення. Розгорнули і програму з локального теплопостачання, в ударні строки ввели три котельні, споруджені за німецькою технологією.

Як у всякій казці, обов'язково мали б знайтися опозиціонери — люди, які заважали б творити стильне місто (де навіть кіоски не псують загальної картини, адже схожі на будиночки-пряники). І хтось міг би закинути: мовляв, реконструкція «з'їдає» купу грошей. Та є найвагоміший аргумент на користь витрат: Трускавець не лише не бере в держави ні копійки, а навпаки — віддає їй три четвертих свого прибутку.

Це завдяки прибутковості реставровано фасади 70% центру Трускавця. А вілли-бабусі, колись названі на честь коханих, дивують світ молодими обличчями.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: вілла «Сіріуш», що народилася заново.

У номер

● *Вінниця*

Невже відмінять Перше вересня?

Як було заявлено на розширеному засіданні президії обласного комітету профспілки працівників освіти і науки, в якому взяв участь голова облдержадміністрації Микола Чумак, вінницьке вчительство збирається бойкотувати початок нового навчального року. Останнім днем погашення заборгованості у заробітній платі освітяни визначили 20 серпня.

За офіційними даними, в області протягом четвертої навчальної чверті страйкували колективи 109 шкіл (це — 51 тисяча учнів).

Наведені на засіданні цифри, що нібито свідчать про зменшення заборгованості у зарплаті порівняно з минулим роком (тоді вона становила понад три місячні зарплати, нині — півтори), педагоги сприймають як намагання влади видати бажане за дійсне.

На деяких школах уже почепили замки. Загалом в області планують закрити близько 200 шкіл.

● *Донецьк*

Смарагдова казка для найменших

Новий корпус для дошкільнят відкрито в дитячій оздоровниці «Смарагдове містечко» у Слов'яногорську. Відтепер тут зможуть водночас відпочивати, лікуватися і навіть навчатися (заклад працює цілорічно) 270 школярів та 80 дошкільнят. «Смарагдове містечко», де директором Людмила Кравчук, збудовано на кошти обласного бюджету як оздоровницю для дітей-сиріт та інвалідів. За визнанням мешканців містечка, перебування в ньому нагадує казку.

● *Миколаїв*

Гаю-гаю, зелен розмаю

Акціонерне товариство «Зелений гай», що у Вознесенському районі, відзначило своє 110-річчя. АТ селяни створили зовсім недавно, раніше тут були садівниче господарство, винрадгосп. Десятиріччями «зеленогаївці» висаджували фруктові дерева й виноград, зберегли їх під час «сухого закону». Й тепер продукцію товариства — фрукти, ягоди, вина, коньяки — поціновують у Вознесенську, Миколаєві, інших містах України. Нею зацікавилися і в Німеччині: одна з тамтешніх фірм допомогла відкрити нову технологічну лінію й уклала із селянами контракт на постачання сотень тонн концентрованого яблучного соку. Тож й надалі матиме «Зелений гай» свіжу копійку на розбудову сіл, підвищення добробуту своїх акціонерів.

Святкового настрою додасть «Добрий театр»

Учетверте в місті Енергодар Запорізької області пройшов міжнародний фестиваль «Добрий театр».

За його гран-прі — «Срібний дзвінок» — боротимуться 12 театральних колективів з України, країн далекого та близького зарубіжжя. Є серед них і вже добре знайомі енергодарцям: Московський камерний театр і «Театр тонкої реальності» із Санкт-Петербурга. А ось театри «Свободный» та «Молодий» із Києва приїхали вперше. Останній, до речі, покаже спектакль «День любові, день свободи» за п'єсою Г. Клауса, що наробив галасу в столиці. Театр із Берліна привіз вистави «Іов» (за «Книгою пророка Іова») та «Обломок І» (за п'єсою С. Беккета), а барселонський театр «Балет Алексія» винесе на суд глядачів та журі «Стійкого солдатика» Андерсена. Вперше на фестивалі виступить театр пантоміми «Академія руху» з Кривого Рогу. Із задоволенням прийняли запрошення від організаторів фестивалю — відділу культури міськвиконкому та найбільших підприємств міста (атомна і теплова електростанції) — артисти Запорізького українського музично-драматичного театру. Вони привезли «Дім Бернарди Альби» Г. Лорки та «Украдене щастя» І. Франка. Звичайно, покаже себе й минулорічний володар «Срібного дзвінка» — Енергодарський народний театр Палацу культури «Сучасник» під керівництвом Михайла Ізосімова. Артисти підготували прем'єру «Маленького Принца» за Екзюпері.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

«Русь-Індія»

Виставки

Таку назву має виставка, що відкрилася в Кіровоградському обласному краєзнавчому музеї.

Основна частина експозиції — чудово оформлені кольорові фотознімки, на яких зображені неповторні Гімалаї, люди гір, місця, пов'язані із життям і творчістю Миколи та Олени Реріхів.

У музеї бажаючі можуть придбати листівки, видані в Індії, книги, сувеніри.

Виставку вже відвідали близько тисячі кіровоградців. Вони мали змогу прослухати тематичну екскурсію, проглянути відеофільм про вічну красу Індії...

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

France-98 — на двох телеканалах

Спорт

Шанувальники футболу України, як і їхні колеги повсюди, затамувавши подих, чекають початку видатної події — старту фінальної частини чемпіонату світу. Отож поспішимо порадувати вболівальників: два телеканали вкупі — УТ-1 і «1+1» — транслюватимуть усі матчі турніру. Окремі поєдинки — паралельно.

Отже, УТ-1 пропонує:

10.06. Відкриття чемпіонату. Бразилія — Шотландія. 18.30 (час київський). Марокко — Норвегія. 22.00. **11.06.** Італія — Чилі. 18.30. **12.06.** Саудівська Аравія — Данія. 18.30. **13.06.** Іспанія — Нігерія. 15.30. Корея — Мексика. 18.30. **14.06.** Ямайка — Хорватія. 22.00. **15.06.** Англія — Туніс. 15.30. Німеччина — США. 22.00. **16.06.** Бразилія — Марокко. 22.00. **17.06.** Чилі — Австрія. 18.30. **18.06.** Франція — Саудівська Аравія. 22.00. **19.06.** Нігерія — Болгарія. 18.30. **20.06.** Нідерланди — Корея. 22.00. **21.06.** Аргентина —Ямайка. 18.30. США — Іран. 22.00. **22.06.** Колумбія — Туніс. 18.30. **23.06.** Італія — Австрія. 17.00. Шотландія — Марокко. 22.00. **24.06.** ПАР — Саудівська Аравія. 17.00. Іспанія — Болгарія. 22.00. **25.06.** Бельгія — Корея. 17.00. Німеччина — Іран. 22.00. **26.06.** Японія — Ямайка. 17.00. Англія — Колумбія. 22.00.

1/8 фіналу. 27.06. Марсель. 17.30. **28.06.** Сен-Дені. 22.00. **29.06.** Монпельє. 17.30. **30.06.** Сент-Етьєн. 22.00.

1/4 фіналу. 3.07. Сен-Дені. 17.30. **4.07.** Ліон. 22.00.

1/2 фіналу. 8.07. Сен-Дені. 22.00.

Фінал. 12.07. Сен-Дені. 22.00.

«1+1»

10.06. Відкриття чемпіонату. Бразилія — Шотландія. 18.30. **11.06.** Камерун — Австрія. 22.00. **12.06.** Парагвай — Болгарія. 15.30 (16.00). Франція — ПАР. 22.00. **13.06.** Нідерланди — Бельгія. 22.00. **14.06.** Аргентина — Японія. 15.30 (16.00). Югославія — Іран. 18.30. **15.06.** Румунія — Колумбія. 18.30 **16.06.** Шотландія — Норвегія. 18.30. **17.06.** Італія —Камерун. 22.00. **18.06.** ПАР — Данія. 18.30. 19.06. Іспанія — Парагвай. 22.00. **20.06.** Японія — Хорватія. 15.30 (16.00). Бельгія — Мексика. 18,30. **21.06.** Німеччина — Югославія. 15.30 (16.00). **22.06.** Румунія — Англія. 22.00. **23.06.** Чилі — Камерун. 17.00. Бразилія — Норвегія. 22.00. **24.06.** Франція — Данія. 17.00. Нігерія — Парагвай. 22.00. **25.06.** Нідерланди — Мексика. 17.00. США — Югославія. 22.00. **26.06.** Аргентина — Хорватія. 17.00. Румунія — Туніс. 22.00.

1/8 фіналу. 27.06. Париж. 22.00. **28.06.** Лан. 17.30. **29.06.** Тулуза. 22.00. **30.06.** Бордо. 17.30.

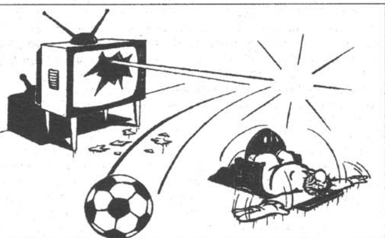
1/4 фіналу. 3.07. Нант. 22.00. **4.07.** Марсель. 17.30.

1/2 фіналу. 7.07. Марсель. 22.00.

Матч за третє місце. **11.07.** Париж. 22.00.

Фінал. 12.07. Сен-Дені. 22.00.

Приємного перегляду!

Хроніка. Факти. Події

● *Джакарта*

Від нового парламенту — до нового президента

Президент Індонезії Хабібі оголосив, що до кінця наступного року в країні з'явиться новий президент і віце-президент: «До того часу у нас буде новий парламент і новий склад Народного консультативного конгресу, що дасть змогу провести вибори нового глави держави».

● *Асмера*

Чергова гаряча точка

Еритрея звинуватила Ефіопію в агресії. Згідно з заявою еритрейського Міністерства закордонних справ, ефіопські війська при підтримці танків та важкої артилерії в середу на світанку вдерлися на територію сусідньої держави. Це стало новою і небезпечною ескалацією кризи між країнами.

● *Пекін*

Повертатися — погана прикмета

Китай «не відновить» ядерні випробування, запевнив голова КНР Цзян Цземінь. У своєму першому публічному коментарі щодо серії ядерних вибухів в Індії та Пакистані глава держави, за повідомленнями з Пекіна, підкреслив, що китайський уряд «не має наміру повертатися до ядерних випробувань».

● *Рим*

Четверо вже «за»

Сенат — верхня палата парламенту Італії — ратифікував Амстердамський договір країн—членів ЄС. Таким чином, процес його ратифікації вищим законодавчим органом завершено. Італія стала четвертою країною ЄС після Німеччини, Швеції та Данії, що ратифікувала документ, у якому намічено шляхи реформи ЄС і нові рубежі європейської інтеграції.

● *Нью-Йорк*

Поки що без відповіді

Питання про те, чи буде найближчим часом скасовано санкції проти Іраку, залишається поки без відповіді. Такий висновок зроблено в ООН після того, як глава спеціальної комісії цієї організації зі знищення іракської зброї масового ураження та ракетної техніки Річард Батлер не зміг дати вичерпної відповіді на запитання, що конкретно ще залишилося зробити Багдаду для зняття міжнародної блокади.

● *Париж*

Терористи не пройдуть

Безпеку на чемпіонаті світу з футболу буде забезпечено на належному рівні. Для охорони громадського порядку буде задіяно 7 тис. поліцейських, 8 тис. співробітників жандармерії та резервістів, 4,5 тис. військових усіх трьох родів військ збройних сил Франції та 3 тис. співробітників служби охорони громадського порядку.

● *Братислава*

Довіряй, але перевіряй

Реактори нової словацької АЕС у Моховці, проти запуску яких різко виступає Австрія, буде запущено у випробувальний режим лише після усунення сумнівів щодо її безпеки в австрійських експертів-атомників.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

ЧЕС ХОЧЕ БУТИ ТАКОЮ, ЯК ЄС

У Ялті триває дводенний саміт 9 президентів і двох прем'єр-міністрів країн — учасниць Чорноморського економічного співробітництва, в якому бере участь і Президент Леонід Кучма.

Україна, котра ініціювала зустріч, за словами Президента, виступить з кількома ініціативами. Швидше за все, вони стосуватимуться видобутку і транспортування каспійської нафти через Чорне море, а також нафти, якої «багато в Чорному морі».

Для України проведення саміту в Ялті безперечно вигідне, оскільки вона має чудову нагоду не тільки ще раз заявити про себе, а й започаткувати економічні зв'язки в рамках ЧЕС.

Деякі експерти навіть проводять паралелі між Європейським союзом і ЧЕС, яку цього разу буде оформлено юридично. Але якби у країн-учасниць було менше і власних проблем, і в рамках цієї організації, то такої схожості можна прагнути. Та, здається, нині перед лідерами ЧЕС більш складні завдання. Перше — досягнути стабілізації, а потім і зростання економік у кожній окремо взятій країні, друге — виробити механізми співпраці, щоб уникати протистояння, коли йдеться про власні національні інтереси, третє — знайти важелі впливу в разі, коли після досягнення консенсусу рішення не виконується. Як передають інформаційні агенції, протягом першого дня роботи саме на цих проблемах і було зосереджено їхню увагу.

А тим часом, як повідомив «Інтерфакс-Україна», керівники Європейського союзу привітали учасників саміту і схвалили підписання Хартії ЧЕС, котра офіційно засвідчить заснування організації як регіонального органу.

У зверненні до форуму говориться: «Європейський союз визнає і підтримує роботу ЧЕС, спрямовану на стабільність, безпеку і процвітання регіону. ЧЕС робить позитивний внесок у розвиток регіону в різноманітних галузях: транспорті, енергетиці, телекомунікаціях, екології. ЄС сподівається на подальший розвиток свого співробітництва з ЧЕС і готовий у разі необхідності надавати практичну допомогу через відповідні програми Союзу».

Валентина ПИСАНСЬКА.

Перші в черзі... після регіонів

(Початок на 1-й стор.).

На перший погляд, нічого особливого у цьому проханні немає. Адже в дипломатичній практиці багатьох країн були випадки, коли переносили, або взагалі переривали, навіть державні візити. Зазвичай це було пов'язано зі стихійними лихами, які спіткали ту чи іншу країну. А коли у власній державі проблеми, то, природно, їх повинно хвилювати президента передовсім.

Але цього разу ситуація має деякі особливості. По-перше, в Росії, на щастя, останнім часом не сталося ані землетрусів, ані повеней, ані пожеж. І нинішню кризу спровокували суто економічні негаразди, розв'язання яких — справа насамперед нового прем'єр-міністра Сергія Кирієнка та уряду. Мало того, якби Кабмін досі очолював Віктор Черномирдін, то, безперечно, саме йому дісталося б на горіхи і від опозиції, і від страйкуючих шахтарів. Борис Єльцин, схоже, припустився принципової помилки, наполягаючи на кандидатурі Кирієнка. Він так уперто його захищав, що, зрештою, коли Держдума погодилася з вибором президента, то вона просто зняла з себе відповідальність: якщо молодий Кирієнко не справиться з російськими проблемами, винним у цьому буде тільки Єльцин. І, схоже, президент РФ уже це зрозумів. Саме тому він, а не Кирієнко, має намір об'їздити регіони та вгамувати пристрасті.

А Україну, на щастя, вже регіоном Росії назвати не можна. І на тім спасибі. Проте, хоч і можна зрозуміти проблеми Росії, але те, що вона знову в односторонньому порядку переносить, нехай і неофіційну, зустріч, аж ніяк не поліпшує і так не безхмарні відносини з Україною. У нас також ситуація не найкраща, спричинена цього разу політичною кризою. Проте не Леонід Кучма, а Борис Єльцин запропонував перенести поїздку до Криму. Змушує замислитися й заява першого заступника міністра закордонних справ РФ Бориса Пастухова. Як передає «Інтерфакс», він відзначив: «ця зустріч відбудеться», але «можуть втрутитися обставини, що пересунуть дату». Отож липень — термін ще не остаточний. І в Києві знову очікуватимуть, коли Борис Єльцин розв'яже всі свої проблеми і знайде час для головного стратегічного партнера.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Світлана ЧАЛА, «Голос України» (з Кишинева)

Куди спрямує країну новий уряд?

У МОЛДОВІ сформовано новий уряд, якому парламентська більшість обіцяла не влаштовувати ніяких «темних» на весь період діяльності. Іншими словами, парламентарії публічно зреклися можливих підніжок типу «вотуму недовіри».

У республіці новий Кабінет міністрів називають коаліційним, хоча створили його, по суті, два політичні рухи — національно-радикальна Демократична конвенція екс-президента Мірчі Снєгура та пропрезидентський блок «За демократичну, квітучу Молдову» під керівництвом голови парламенту Думітру Д'якова.

Разом вони склали альянс «За демократію і реформи». Президент Молдови Петру Лучинський, відігравши «за максимумом» нав'язану йому правими компромісну лінію, поступився їм Міністерством освіти, МВС та двома віце-прем'єрами, але зберіг своїх на посадах міністра оборони, національної безпеки та, головне, — глави уряду, котрим затверджено Йону Чубука. Припускають, що в усякому разі в найближчі рік-два це дасть змогу уникнути згубного протистояння гілок влади. У прем'єр-міністра чотири нових заступники. Вони, застерігають депутати від опозиції, спробують розвернути Молдову на 180 градусів у напрямку від СНД. Відносинам зі Співдружністю в програмі уряду відведено лише два рядки, що стосуються розвитку двосторонніх відносин. Пріоритет — інтеграція в Європу і співробітництво з Румунією, якій молдовський Кабінет міністрів має намір передати акції найбільших підприємств у рахунок погашення зовнішньої заборгованості.

Як було заявлено, уряд спробує просунути вперед переговори з Тирасполем, але якщо буде необхідність, він вдасться до допомоги західноєвропейських країн, закликавши їх до економічних санкцій проти Придністров'я. З цього приводу в Тирасполі зазначили, що економічна блокада з боку Кишинева тут не новина. Незважаючи на це, за словами Голови Верховної Ради Григорія Маракуци, переговори щодо врегулювання конфлікту триватимуть. Але, підкреслив голова, якщо Кишинів і надалі «дотримуватиметься політики подвійних стандартів», Верховна Рада регіону може переглянути власну постанову від 1993 року, яка передбачає конфедеративне входження до Молдови, і скасувати її. Іншими словами, повернутися до позиції незалежної від Молдови держави.

Віце-президент Придністров'я Олександр Караман висловив стурбованість тим, що фактично до влади в Кишиневі після парламентських виборів прийшли люди, котрі напряму пов'язані зі збройним конфліктом. За його твердженням, колишній глава МВС Віктор Катан причетний до подій у Бендерах 1992 року.

У складі нового Кабінету міністрів, як, проте, і в керівництві парламенту, апараті президента, немає жодного представника національних меншин, що становлять третину населення. Найбільшій діаспорі — українській (600 тисяч у 4-мільйонній республіці) — також місця у владних структурах не знайшлося. Проте, скаржитися на абсолютну відсутність уваги було б несправедливо. Приклад — минулорічні президентські вибори, на яких активно розіграна карта національних меншин виявилася для нинішнього глави держави виграшною...

Армен ХАНБАБЯН, «Голос України» (з Єревана)

З ГІР ДО МОРЯ

ВІРМЕНІЯ — сухопутна країна, й говорити тут про кораблебудування та мореплавство прийнято хіба що в контексті анекдотів знаменитого вірменського радіо.

Однак не багато хто знає, що так було не завжди. У 12—14 століттях на південному узбережжі Середземного моря існувало могутнє вірменське царство Кілікія. Воно відігравало велику роль не лише в історії вірменського народу, але й усієї Європи. Володарі Кілікії, наприклад, були тісно пов'язані з королівським двором Франції та Англії й брали участь в організації хрестових походів європейських лицарів до Палестини.

Кілікійське царство мало чудовий флот, котрий, як свідчать сучасники, базувався в 25 зручних та добре захищених гаванях. Дослідження, що їх проводять ентузіасти єреванського клубу морських мандрівок «Айас», довели: кілікійські вірмени сміливо вирушали в далекі плавання, доходячи навіть до Гібралтару. Було налагоджено постійні торговельні маршрути, які пов'язали Кілікію з Кримом, Генуєю, Єгиптом та багатьма іншими центрами середньовічного світу. Саме тому клуб «Айас» вирішив відзначити 800-річчя заснування кілікійського вірменського царства своєрідною експозицією, головним експонатом якого став макет корабля. Він являє собою копію торговельного судна тих часів.

Проте плани любителів мореплавства цим не вичерпуються — вони готуються реалізувати нелегкий і зухвалий проект: спорудити справжній вітрильник, такий, на якому судна під кілікійським прапором плавали в середземноморських та чорноморських хвилях. Нині клуб збирає необхідні кошти і якщо корабель буде збудовано, наступним кроком стануть його випробування на озері Севан. А в разі успіху, плановано організувати плавання Середземним та Чорним морями — саме тими маршрутами, про які розповідають середньовічні вірменські літописи.

Вірменські шанувальники морської справи вважають, що їх експеримент не лише послужить зміцненню взаєморозуміння між народами, а й стане доброю підмогою бізнесу, адже борти майбутнього корабля прикрасять рекламою спонсорів, котрі вкладуть кошти в цю справу. Члени клубу «Айас» — а прикладом для них слугує відома подорож Тура Хеєрдала — переконані, що ці плани реалізують і любителі далеких морських плавань обов'язково приведуть свій корабель з гір до моря.

Рекорд довголіття

Минулого понеділка в житті римо-католицької церкви відбулася значна подія — виповнилося 7153 дні понтифіката Іоанна Павла II. За тривалістю перебування на ватиканському престолі він обійшов Пія XII, котрий правив у Ватикані 7152 дні (1939—1958). На думку багатьох, нинішній Папа Римський став незаперечним авторитетом для всього світу. Під час його правління новий поштовх отримав розвиток екуменізму (рух за об'єднання християнських конфесій), корінним чином змінилося ставлення до євреїв та іудаїзму.

«Доказом життєвої сили своєї культури... цей пам'ятник»

Українська література: погляд з Мюнхена

Постаті

ВЛАСНЕ, сьогоднішні нотатки мають конкретний характер, оскільки в них ідеться передусім про одну особу, точніше — особистість, роль якої в історії української літератури очевидна. Юрій Бойко-Блохін — один з тих наших літературознавців, хто доклав чимало зусиль для відкриття світові, насамперед Європі, української літератури. Його капітальна наукова праця «Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури» (Мюнхен, 1956. Пізніше перевидана німецькою та англійською мовами) в післявоєнні роки стала новим поштовхом до зацікавлення інтелектуальної Європи проблемами української культури.

Крім того, Юрій Бойко-Блохін — один з небагатьох наших науковців, хто був запрошений як професор до викладання в іноземному вузі (Мюнхенський університет), що також слід розглядати як визнання високого рівня української науки.

І, що теж важливо, Ю. Бойко-Блохін — людина яскравої особистої долі (на жаль, ми розповімо лише про один епізод його боротьби за утвердження української духовності в суспільному житті, зокрема Німеччини).

Йозеф Штраус — український націоналіст?

30 вересня 1973 року в Мюнхені відбувався з'їзд Християнсько-соціального союзу (провідної політичної партії Баварії), на якому його лідер Йозеф Штраус укотре висловив протест проти «вбивств на території Німеччини радянськими агентами російських політемігрантів». Останніми були Степан Бандера та Лев Ребет, яких знищив агент КДБ Сташинський (через декілька років він добровільно зізнався у скоєному злочині й був засуджений німецьким судом до 8 років ув'язнення. Подальша доля не відома). Професор Ю. Бойко (член ХСС) заперечив приналежність вбитих до російської нації. У листі-відповіді Й. Штраус визнав свою помилку й пояснив сказане тактичними міркуваннями. Проте надалі він чітко розрізняв українських та російських політемігрантів.

Співпрацю з Й. Штраусом — міністром-президентом Баварії, видатним європейським політиком, Ю. Бойко-Блохін використав під час подій, пов'язаних зі 100-річчям ганебного Емського царського указу про заборону української мови (1876). Український професор згуртував навколо себе прихильників і розпочав кампанію за право встановити в Бад-Емсі меморіальну дошку, присвячену тій події. Між іншим, сучасні шовіністи-великодержавники як могли протидіяли цьому. Вони надіслали Й. Штраусу заяву, в якій твердили, що ніякого Емського указу не було тощо. Але справедливість восторжествувала, й урешті-решт меморіальна дошку було встановлено.

«У цьому домі підписав 27 червня 1876 року цар Олександр II наказ про заборону і кару за використання української мови. Доказом життєвої сили своєї культури встановлює українська спільнота цей пам'ятник. Бад-Емс, 1976. Світовий Конгрес Вільних Українців».

Отже, в особі Юрія Бойка-Блохіна маємо не лише науковця, а й принципового політика, для якого захист інтересів батьківщини є святою справою.

Ю. Шевельов, І. Кошелівець, Ю. Бойко-Блохін...

Три патріархи української науки, які або відзначили, або за кілька місяців відсвяткують свій 90-літній шлях на землі. А якщо наголосити, що всі троє — невтомні працівники на ниві українського слова, то уявімо їхній внесок у розвиток вітчизняної науки та культури.

Юрій Бойко-Блохін як літературознавець склався ще в довоєнні роки. Заарештовувався за участь у Спілці визволення України, у повоєнні часи — на еміграції в Німеччині. Був особисто знайомий з Ю. Яновським, В. Свідзинським, І. Сенченком. З 1950 року — професор Українського Вільного університету в Мюнхені.

З самого початку своєї наукової діяльності на європейському терені професор веде активну пропаганду української культури, зокрема літератури. «Гете і українська література», «Українська романтика і неоромантика на тлі європейських літератур», дослідження, присвячені творчості Миколи Хвильового, Валеріана Підмогильного, Олега Ольжича, Олеся Гончара — в цих та інших численних працях автор об'єктивно аналізував явища, характерні для української літератури XX століття. Його погляд із Мюнхена завжди був неупередженим.

Ю. Бойко-Блохін вітав Олеся Гончара з виходом роману «Собор» й доклав чимало зусиль, щоб цей твір було перекладено й видруковано в Німеччині. За це йому дякував Олесь Гончар під час зустрічі в Києві — вже столиці незалежної України.

До речі, треба зазначити, що професор Ю. Бойко з цікавістю досліджує й російську літературу. Він опублікував роботи, присвячені творчості Антона Чехова, Володимира Соловйова, Віссаріона Бєлінського та інших.

Отже, в особі визначного професора маємо науковця з різнобічними інтересами, не зашореного національними рамками. Як результат, 1962 року Ю. Бойко-Блохіна запрошено на викладацьку роботу до Мюнхенського університету, де він пропрацював до виходу на пенсію.

«В полоні притлумленої свідомості»

Під час недавнього приїзду в Україну професора Ю. Бойка мені пощастило зустрітися з ним. Зрозуміло, що найперше ми говорили про нинішній стан української літератури. Метра літературознавства турбувало незрозуміле йому творче мовчання сучасних письменників, яким українська незалежність створила головну умову для плідної праці — дала свободу творчості.

— Дехто з них мовчить, бо зламаний, продовжує жити в полоні притлумленої свідомості, — зазначає Ю. Бойко. — Інші не можуть вийти зі стану пристосуванства, орієнтації на кон'юнктурщину. Хоч як дивно, але демократія в суверенній Україні працює не завжди на позитивний результат. Навпаки, її досягнення противниками національної духовності використовуються проти молодої держави. Та ще ці процеси відбуваються на тлі негараздів, якими супроводжується розвиток вітчизняної культури.

Звичайно, це наслідок тоталітарного винищення української інтелігенції в часи сталінізму. Візьмемо для прикладу Олеся Гончара. Я гадаю, що він у молоді роки твердо стояв на захисті національних інтересів свого народу, що допомогло йому в останні роки життя сміливо протестувати проти офіційної антиукраїнської політики. Йдеться про визначного письменника, а що казати про рядового, на якого тиснули не лише відповідні суспільні інститути влади, а й спілчанські бюрократи.

Професор Ю. Бойко згадував, як він одразу ж у повоєнні роки вступив у гостру дискусію з Ю. Шевельовим та його однодумцями щодо майбутнього вітчизняної літератури. Останні закликали творити так звану велику українську літературу, а Ю. Бойко вважав, що для цього поки що немає об'єктивних умов, що спочатку треба інтегруватися в європейські культурні процеси тощо. Судити про наслідки тих дискусій сьогодні вочевидь не просто, але, мабуть, треба визнати, що учасники цих палких суперечок в цілому сприяли зміцненню позицій української літератури в Європі. Приміром, книги Уласа Самчука та Івана Багряного були популярними серед європейських читачів і входили до списку обов'язкового читання в середніх навчальних закладах багатьох країн.

— Звичайно, в українській літературі сьогодні спостерігаються різні явища. Будемо сподіватися, що частина з них приведе до появи нових імен, врешті, нової творчості. Час принесе зміни на краще й у розв'язанні кардинальних проблем, зокрема відступить русифікація. І не тому, що стане більше «добрих росіян» в Україні, а тому, що того вимагає епоха. Світові процеси конкретизуються. Період імперій минув. Але я залишаюся прихильником свого віку і вже тому класичної літератури, — каже професор. — Люблю перечитувати твори О. Кониського, М. Костомарова, Б. Грінченка, Л. Старицької-Черняхівської. І, зрозуміло, до кінця своїх днів залишуся відданим сином українського Слова, в якого велике майбутнє. І не лише у слов'янському світі.

Віталій АБЛІЦОВ.

Вони наближали перемогу

До 50-річчя Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років при Верховній Раді України

У повоєнні роки, після розформування в 1948 році Українського штабу партизанського руху, постали проблеми у вирішенні долі колишніх учасників підпільно-партизанської боротьби, глибокого аналізу історичного феномена масової боротьби радянського народу з іноземними загарбниками, бо цими питаннями на той час не займався жоден державний орган. Отож 8 червня 1948 року постановою Президії Верховної Ради УРСР було створено Комісію у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років. «З метою впорядкування особистих справ колишніх партизанів, — йдеться зокрема в ній, — які діяли на території України, утворити при Президії Верховної Ради Комісію... Покласти на Комісію розгляд матеріалів про матеріально-побутове забезпечення колишніх партизанів, підпільників і їх родин, увічнення пам'яті загиблих партизанів і підпільників, проведення заміни тимчасових партизанських документів на постійні, вирішення інших питань».

За півстоліття існування Комісії громадянам України, республік колишнього СРСР та іноземцям, які брали участь у боротьбі з фашизмом у складі партизанських формувань, що діяли в Україні, на законних підставах видано майже 100 тисяч партизанських квитків.

Значну увагу у своїй діяльності Комісія приділяє увічненню пам'яті загиблих партизанів і підпільників, активістів, які надавали всіляку допомогу народним месникам у їх нелегкій боротьбі з ворогом. У місцях поховань полеглих споруджено тисячі пам'ятників і пам'ятних знаків, встановлено меморіальні й анатаційні дошки. За пропозиціями та клопотаннями Комісії іменами героїв партизанської і підпільної боротьби названо вулиці і площі, міста і селища України, навчальні заклади, установи культури, кораблі...

У 50—70-х роках розпочато глибоке наукове дослідження історії підпільно-партизанського руху в Україні, участі українських громадян у боротьбі з фашизмом в інших країнах світу. У цей період за участю Комісії вийшли з друку такі відомі праці, як «Радянська Україна в роки Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр.» (у трьох томах), «Народна війна у тилу фашистських загарбників в Україні 1941—1944 рр.» (у двох томах). Окрім того, видано багато інших документальних та художніх творів з цієї тематики, знято десятки кінофільмів.

Значну увагу Комісія приділяє розширенню і зміцненню дружніх зв'язків з ветеранськими організаціями колишніх республік СРСР і зарубіжних країн, зокрема, у Словаччині, Угорщині, Югославії, Італії, Франції, Норвегії та інших країнах світу. Членами бюро Міжнародної організації ветеранів війни свого часу були О. Федоров, В. Клоков, П. Мусієнко. Комісія брала участь у розробленні Міжнародних рекомендацій для урядів країн світу щодо об'єктивного, історично правдивого висвітлення і пропаганди історії другої світової війни, проведення заходів зі збереження і зміцнення миру і злагоди світового співтовариства. Певна робота в цьому напрямі проводиться і тепер, але рівень її й обсяги з різних причин скорочуються.

Сьогодні Комісія бере активну участь у розроблянні законодавчих актів, в яких йдеться про соціальний захист ветеранів війни, допомагає партизанам, підпільникам та їхнім родинам у розв'язанні нагальних проблем. На пропозицію Комісії в 1991 році прийнято постанову Верховної Ради України про визнання учасниками підпільно-партизанської боротьби громадян України, які брали участь у європейському русі Опору в роки війни на території інших країн. Комісія брала участь у розробленні Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", а також доповнень і змін до цього закону, який прийнято в 1995 році. У зв'язку з прийняттям цього закону обсяг роботи комісії за останні роки значно збільшився.

У роки війни з-понад півмільйонної армії народних месників України за мужність і відвагу в боротьбі з ворогом державні нагороди одержало лише близько 10 відсотків партизанів і підпільників, з яких 96 — Герої Радянського Союзу. У повоєнний час нагороджено близько 15 тисяч учасників підпільно-партизанської боротьби. Тепер, у дні відзначення важливих ювілейних дат, разом з учасниками бойових дій у роки війни представляють до нагородження відзнаками Президента України й заслужених учасників підпілля та партизанського руху.

Комісія у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років при Верховній Раді України, як наступниця Українського штабу партизанського руху, за свою півстолітню діяльність провела значну і потрібну роботу зі створення документальної історії підпільно-партизанської боротьби в Україні проти німецько-фашистських загарбників, з увічнення в пам'яті народній великого подвигу українського народу, багато зробила для того, щоб залишити в пам'яті наступних поколінь величний і героїчний образ партизана й підпільника Великої Вітчизняної війни.

Робота Комісії триває.

Василь КОНЬКОВ,
голова Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр. при Верховній Раді України, кандидат історичних наук.

Информация о выпуске акций шестой эмиссии АО Николаевский пивзавод «Янтарь»

А. Характеристика эмитента

1. Фирменное наименование: открытое акционерное общество «Николаевский пивзавод «Янтарь».

2. Место нахождения: Украина, 327050, г. Николаев, Янтарная, 320, тел. 25-30-25, факс 25-71-64.

3. Дата основания: ОАО «Николаевский пивзавод «Янтарь» было создано согласно совместному решению № 37 от 10.05.1994 года, заключенному между региональным отделением Фонда государственного имущества Украины по Николаевской области и организацией арендаторов арендного предприятия «Николаевский пивзавод «Янтарь» и зарегистрировано решением исполкома Николаевского городского совета народных депутатов (реестровый № 4109/1 от 16.05.1994 г.). В связи с перерегистрацией предприятий ОАО «Николаевский пивзавод «Янтарь» перерегистрировано исполкомом Николаевского городского совета народных депутатов (свидетельство № 4109/1 от 31.10.1995 г.).

4. Цель общества: обеспечение потребностей населения на территории Украины и за ее пределами продукцией, работами и услугами, предусмотренными уставом, получение прибыли для экономического и социального развития общества и выплаты дивидендов акционерам.

5. Предметом деятельности общества является:

производство и реализация пива, безалкогольных напитков, минеральной воды, вина, алкогольных и слабоалкогольных напитков;

производство и реализация хлебобулочных и кондитерских изделий;

производство и реализация тары для упаковки продукции;

выполнение строительных и строительно-монтажных работ;

посредническая и коммерческая деятельность;

осуществление грузовых и пассажирских перевозок на территории Украины и за ее пределами;

издание газет, журналов и других полиграфических изданий.

6. Баланс ОАО «Николаевский пивзавод «Янтарь»:

Актив	**на 01.01.98 г.**	**на 01.04.98 г.**
1) Основные средства и внеоборотные активы	24594,5	33562,3
2) Запасы и затраты	9410,3	8328,8
3) Денежные средства, расчеты и прочие активы	18880,7	13329,9
4) Валюта баланса	52885,5	55221,0
Пассив		
1) Источники собственных и приравненных к ним средств	47238,1	49648,9
в том числе уставный фонд	4361,2	4361,2
2) Расчеты и прочие пассивы	5647,4	5572,1
3) Валюта баланса	52885,5	55221,0
7. Отчет о финансовом состоянии:		
выручка от реализации продукции	45123,0	10290,1
всего прибылей и убытков	11507,7	2487,3
балансовая прибыль	11204,6	2424,5
8. Анализ финансового состояния:		
кредиторская задолженность	5643,2	5572,1
дебеторская задолженность	18260,7	12824,1

Согласно аудиторскому заключению (лицензия № 000767, выданная 06.07.95 г. решением Аудиторской палаты Украины № 812).

1. Общий коэффициент покрытия:
к концу года — 5,00
к началу года — 1,87

2. Коэффициент абсолютной ликвидности:
к концу года — 0,097
к началу года — 0,013

3. Коэффициент финансовой независимости:
к концу года — 0,893
к началу года — 0,856

9. Размер уставного фонда — 4361180 грн. Уставный фонд разделен на 254000 простых именных акций номинальной стоимостью 17,17 грн. (семнадцать гривен семнадцать коп.). Уставный фонд оплачен в полном размере, государственной части нет.

10. Среднесписочная численность персонала за 1 квартал 1998 года — 718 чел., в том числе служащих 132 чел.

11. Данные о руководящем составе общества

Должность	Ф. И. О.	Образование	Квалификация	Общий стаж работы
Председатель правления	Бажов Валерий Аркадьевич	Высшее	Инженер-механик	42 года
Члены правления				
Директор по экономике	Бочарова Ольга Николаевна	Высшее	Экономист	24 года
Директор по производству	Третейкин Александр Степанович	Высшее	Инженер	29 лет
Директор технический	Бондаренко Сергей Николаевич	Высшее	Инженер	22 года
Директор коммерческий	Валецкий Валерий Николаевич	Высшее	Инженер	34 года
Главный бухгалтер	Комарова Людмила Евгеньевна	Высшее	Инженер-экономист	25 лет

Б. Описание деловой активности эмитента

12. Предприятие специализируется на производстве пива, безалкогольных напитков и минводы.

		За 1997 г.	за 1 кв. 1998 г.
ТП в сопоставим. ценах, тыс. грн.		32048	7492,6
ТП в действующ. ценах	-»-	32119	7439,5
Производство основных видов продукции			
Пиво тыс. дал.		4667	1131
Б/а напитки	-»-	111	44
Мин. вода	-»-	52,1	25
Слабоалк. напитки	-»-	10	8
Ящики полиэт. тыс. шт.		42	3

Научные исследования не проводились. Инвестировано в АО «Джерело» 20 тыс. грн.

В. Данные об эмиссии ценных бумаг

13. Решение о дополнительном выпуске акций было принято общим собранием акционеров 18.05.98 г. (протокол № 10).

14. Цель использования финансовых ресурсов, полученных от эмиссии:

206000 грн. будет направлено на пополнение оборотных средств общества;

480800 грн. будет направлено на покупку и замену физически изношенного оборудования для производства пива.

15. а) Общая сумма выпуска — 686800 грн.

б) количество акций шестого выпуска — 40000

в) номинальная стоимость — 17,17 грн.

16. Вид и категория ценных бумаг — акции простые. Выпуск акций осуществляется в бездокументарной форме.

17. Привилегированные акции не выпускаются.

18. Эмиссия акций проводится серией А-6, №№ 254001-294000.

19. Подписка на акции начинается с 6.07.98 года.

20. Место подписки, продажи акций: Украина, 327050, г. Николаев, ул. Янтарная, 320.

21. Окончание подписки — 15.07.98 г.

22. Права акционеров:

акционеры имеют первоочередное право на приобретение акций дополнительного выпуска;

акционеры имеют право продавать, дарить или другим способом передавать акции, которые принадлежат им на правах собственности;

участвовать в управлении делами общества;

каждая акция дает ее собственнику право одного голоса;

получать часть прибыли (дивиденды) в размере, пропорциональном суммарному количеству акций.

23. Порядок выплаты дивидендов.

Дивиденды выплачиваются из чистой прибыли общества по итогам работы за год, в срок до 1 августа года, следующего за отчетным. Дивиденды выплачиваются платежным поручением, почтовым переводом или другим способом, утвержденным общим собранием акционеров, по адресу: г. Николаев-50, ул. Янтарная, 320.

24. Порядок размещения акций и сообщения о выпуске.

Подписка на акции проводится в период, указанный выше, о чем сообщается в центральных периодических изданиях: газетах «Урядовий кур'єр», «Деловая Украина» или других. Акции размещаются среди юридических и физических лиц. Преимущественное право на приобретение акций имеют акционеры общества.

Желающие осуществить подписку на акции подают заявление установленного образца по адресу нахождения общества. Одновременно с заявлением необходимо внести на счет эмитента не менее 30% стоимости акций, на которые осуществляется подписка. Перечисление средств осуществляется на р/с 26002301470230 в Корабельном отделении АК ПИБ, МФО 326416, код 00374605.

После оплаты общество выдает письменное обязательство о продаже соответствующего количества акций и составляет договор купли-продажи акций. Подача заявлений и уплата 30% номинальной стоимости акций является фактом подписки на акции. Полная оплата стоимости акций должна быть осуществлена не позднее 1 июня 1999 года.

При превышении заявок по подписке лишняя подписка будет отклонена. Отказ в подписке проводится в соответствии с перечнем подписчиков — с конца перечня. При недостаточном уровне подписки регистрация выпуска акций будет осуществлена на фактически достигнутом уровне.

Эмитент услугами торговца ценными бумагами не пользуется.

Г. Данные о предыдущих выпусках ценных бумаг

Первая эмиссия акций в количестве 61569 (шестьдесят одна тысяча пятьсот шестьдесят девять) простых именных акций номинальной стоимостью 1,75 грн. на общую сумму 107745,75 грн. (сто семь тысяч семьсот сорок пять грн. 75 коп.) была зарегистрирована финансовым управлением Николаевской облгосадминистрации (свидетельство о регистрации от 29.06.94 г. № 30/1/94) и оплачена в полном объеме. Собственниками акций являются физические и юридические лица.

Вторая эмиссия проводилась с целью привлечения дополнительных средств на техническое перевооружение предприятия и модернизацию оборудования. Вторая эмиссия в количестве 26390 (двадцать шесть тысяч триста девяносто) простых именных акций номинальной стоимостью 1,75 грн. на общую сумму 46182,50 грн. (сорок шесть тысяч сто восемьдесят две грн. 50 коп.) зарегистрирована Министерством финансов Украины (свидетельство о регистрации от 02.11.95 г. № 463/1/95).

Третья эмиссия проводилась по увеличению уставного фонда общества за счет индексации балансовой стоимости основных фондов. Уставный фонд в объеме 87959 (восемьдесят семь тысяч девятьсот пятьдесят девять) простых именных акций номинальной стоимостью 17,17 грн. на общую сумму 1510256,03 грн. (один миллион пятьсот десять тысяч двести пятьдесят шесть грн. 03 коп.) зарегистрирован свидетельством Министерства финансов Украины от 23.07.96 г. № 370/1/96.

Четвертая эмиссия акций в количестве 7000 (семь тысяч) простых именных акций номинальной стоимостью 17,17 грн. на общую сумму 120190 грн. (сто двадцать тысяч сто девяносто грн.) была зарегистрирована Государственной комиссией по ценным бумагам и фондовому рынку (свидетельство о регистрации от 22.11.96 г. № 162/1/96), оплачена в полном объеме.

Пятая эмиссия в количестве 159041 простая именная акция номинальной стоимостью 17,17 грн. на общую сумму 2730733,97 грн. (два миллиона семьсот тридцать тысяч семьсот тридцать три грн. 97 коп.) была зарегистрирована Государственной комиссией по ценным бумагам и фондовому рынку (свидетельство о регистрации от 18.06.97 г. № 537/1/97). Финансовые ресурсы, полученные от эмиссии, были направлены на техническое перевооружение и пополнение оборотных средств. Оплачена в полном объеме.

Д. Количество именных акций, выпущенных эмитентом

Количество простых именных акций, выпущенных эмитентом — 254000 штук.

В собственности членов правления находится 3507 акций, что составляет 1,4% от общего числа акций.

Е. Факторы риска

1. Неплатежеспособность покупателей готовой продукции.
2. Изменения в налоговой политике в сторону повышения налогов.
3. Стихийные бедствия.

Председатель правления
В. БАЖОВ.
Главный бухгалтер
Л. КОМАРОВА.

ПРАВЛЕНИЕ ЗАО «ТИТАН» ПО ПРОИЗВОДСТВУ ПТО СООБЩАЕТ О СОЗЫВЕ СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ, КОТОРОЕ СОСТОИТСЯ 3 ИЮЛЯ 1998 Г. В 14.00 ПО АДРЕСУ: Г. ХАРЬКОВ, ПРОСПЕКТ ИЛЬИЧА, 118, АКТОВЫЙ ЗАЛ.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах деятельности за 1997 год и задачах на 1998 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Утверждение баланса за 1997 год, годового отчета правления и заключения ревизионной комиссии.
4. Утверждение распределения прибыли и размера дивидендов по результатам работы в 1997 финансовом году и планируемое распределение прибыли на 1998 год.
5. О внесении изменений в устав общества в связи с изменениями, внесенными в Закон Украины «О хозяйственных обществах».
6. Разное.

Регистрация акционеров с 12.00.

ДО ВІДОМА АКЦІОНЕРІВ ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЯВОРІВСЬКИЙ ЗАВОД «МЕТАЛОПЛАСТМАС»

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів будуть проводитися 24 липня 1998 року об 11.00 у приміщенні актового залу товариства за адресою: Львівська область, м. Яворів, вул. Маковея, 62.

Порядок денний зборів:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Про розподіл прибутку товариства за 1997 рік.
4. Звіт спостережної ради про свою роботу.
5. Затвердження статуту в новій редакції.
6. Затвердження форми випуску акцій.
7. Різне.

Для участі в зборах акціонерів потрібно мати:
— документ, який посвідчує особу;
— доручення на право голосування довіреній особі;
— доручення на право участі у зборах — для юридичних осіб.

Початок реєстрації акціонерів о 9.00.

Телефони для довідок: (03259) 2-18-48, 2-93-42.
Правління ВАТ.

Арбітражний суд Київської області (Київ-33, вул. Жилянська, 58-б) порушив справи про банкрутство:

— № 55/10б-98 щодо ВКФ «СВА» (м. Бровари, вул. Київська,186, код 20587390, р/р 467455 у Броварському відділенні РАК АПБ «Україна»).

— № 85/10б-98 щодо ТзОВ «Техноімпекс» (м. Бровари, вул. Черняховського,17-а, кв.77, код 1940394 р/р 467631 у Броварському відділенні ПІБ).

Арбитражный суд Харьковской области (310022, г. Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дела о банкротстве:

научно-производственной фирмы «Гамма-ЛТД» (310009, г. Харьков, ул. Балаклеевская, 20, р/с 200609058 в АК «Реал-Банке» г. Харькова), дело № 1504/7-71;

общества с ограниченной ответственностью «Жемчуг» (г. Харьков, пер. Пролетарский 4, р/с 26004301875155 в Московском отд. АК ПИБ г. Харькова, МФО 351425), дело № 1503/7-71.

Інформація про четвертий випуск акцій відкритого акціонерного товариства Броварське «Шляхово-будівельне управління № 50»

1. Характеристика емітента

Фірмове найменування:

Відкрите акціонерне товариство Броварське «Шляхово-будівельне управління № 50», скорочена назва ВАТ «ШБУ-50»

Місцезнаходження товариства:

255020, м. Бровари Київської області, вул. Кутузова, 2-А.

Дата заснування

Відкрите акціонерне товариство «Шляхово-будівельне управління № 50» (надалі товариство) засноване рішенням регіонального відділення Фонду державного майна України в Київській області 9 лютого 1994 року.

Предмет діяльності товариства:

виконання робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних шляхів.

Статутний фонд товариства — 74692,8 грн.

Чисельність працюючих — 225 чоловік.

Дані про керівних працівників:

голова правління — Гавриленко Віктор Федорович, освіта вища технічна, інженер-будівельник, виробничий стаж 28 років;

головний бухгалтер — Галась Прасковія Григорівна, освіта середня спеціальна, бухгалтер, виробничий стаж 28 років.

2. Опис ділової діяльності емітента

Бухгалтерський баланс станом на 1.01.1998 р. (тис. грн.)

Актив	**На 1.01.97 р.**	**на 01.01.98 р.**
основні кошти та інші позаоборотні активи	2010,1	2211,6
запаси й витрати	872,7	992,8
Грошові кошти, розрахунки	2528,8	5270,4
Баланс	5411,6	8474,8
Пасив		
статутний фонд	74,7	74,7
спеціальні фонди	3852,4	6292,8
розрахунки та інші пасиви	1484,5	2107,3
Баланс	5411,6	8474,8
Балансовий прибуток на1.01.98 р.	—	**3857,6**

Обсяг виконаних БМР власними силами за 1997 р. становить 4883,1 т. грн. при плані 3100,0 тис. грн.

Фінансовий стан емітента характеризується як стійкий, платоспроможний, про що свідчить аудиторський висновок про діяльність емітента за 1997 рік, зроблений аудиторською фірмою «Консультант-2» (ліцензія на аудиторську діяльність № 00134 від 6.02.1996 р.).

3. Дані про емісію цінних паперів

Рішення про четвертий випуск акцій прийнято акціонерами товариства на загальних зборах, що відбулися 20.04.1998 р., протокол № 6.

Мета четвертого випуску акцій

Приведення у відповідність статутного фонду після викупу емітентом частини першого, другого та третього випусків акцій і їх подальшого анулювання. Обсяг емісії, що планується — 74692,8 грн.

Вид і категорія цінних паперів:

Акції прості іменні в кількості 71136 шт. номінальною вартістю 1,05 грн. кожна, що становить 100% статутного фонду.

Серія випуску Г.

Порядкові номери акцій з 00001 по 71136.

Форма випуску документарна з видачею сертифікатів акцій.

Права, що надаються власникам простих іменних акцій:

— брати участь в управлінні товариства;

— брати участь у розподілі прибутку та одержувати їх частку (дивідендів);

— відчужувати належні їм акції згідно з чинним законодавством.

Розміщення акцій

Четвертий випуск акцій проводиться шляхом обміну акцій першого, другого та третього випусків на акції четвертого випуску.

Місцерозміщення акцій четвертого випуску: 255020, Київська обл., м. Бровари, вул. Кутузова, 2-А, тел. (294) 4-09-07.

Дата початку розміщення — 1.07.98 р., дата закінчення розміщення — 1.08.98 р.

Послугами торговця цінних паперів при розміщенні четвертого випуску акцій емітент не користується.

Виплата дивідендів здійснюється за рішенням загальних зборів акціонерів за місцезнаходженням емітента.

Перелік і результати попередніх випусків цінних паперів, розподіл їх по видах.

Перший випуск — акції прості іменні в кількості 12581 шт. номінальною вартістю 1,05 грн. кожна, на загальну суму 13209,05 грн. (свідоцтво № 8/1-94 від 21.03.94 р. видане Київським облфінуправлінням).

Другий випуск — акції прості іменні в кількості 10000 шт. номінальною вартістю 1,05 грн. кожна, на загальну суму 10500,0 грн. (свідоцтво 322/1-95 від 22.08.95 р. видане Мінфіном України).

Третій випуск — акції прості іменні в кількості 53500 шт., номінальною вартістю 1,05 грн. кожна, на загальну суму 56175,0 грн. (свідоцтво 593/1-95 від 21.12.95 р. видане Мінфіном України).

Загальними зборами ВАТ було прийнято рішення про анулювання частини викуплених акцій в такій кількості:

Перший випуск 4675 шт. на загальну номінальну суму 4908,75 грн.

Другий випуск 170 шт. на загальну номінальну суму 178,50 грн.

Третій випуск 100 шт. на загальну номінальну суму 105,00 грн.

(Протокол загальних зборів № 3 від 19.04.96 р. та № 4 від 26.09.96 р.). Зміни до статуту зареєстровані виконкомом Броварської міської ради народних депутатів за № 1511 від 18.10.1996 р.

В результаті анулювання частини трьох випусків акцій статутний фонд становить 74682,8 грн.

Після здійснення четвертого випуску акцій, попередні випуски (перший, другий, третій) анулюються.

Фактори ризику

Фактори ризику, пов'язані з діяльністю емітента:

— фінансування галузі;

— економічна нестабільність;

— зміна діючого податкового законодавства.

Арбітражний суд Києва за заявою Державної податкової інспекції у Радянському районі Києва порушив справи про банкрутство:

Закритого акціонерного товариства «Укрфінсервіс», (ю. а.: Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 62; р/р 20467234 в АКБ «Київ», МФО 322498), справа № 19/167;

МНВКП «Укрінтерком», (ю. а.: Київ, пр. Перемоги, 42; факт. а.: Київ, вул. Круглоуніверситетська, 36; р/р 001180624 у Радянському відділенні Укрсоцбанку, МФО 322238), справа № 4/112б;

МСП фірма «Адоніс» (ю. а.: Київ, вул. Чкалова, 45-а, кв. 2; р/р 2600620177001 в ОПЕРУ РАК АПБ «Україна», МФО 300034), справа № 4/112б;

ТОВ «Центральний фондовий дім», (ю. а.: Київ-34, вул. Я. Вал, 19; факт. а.: Київ-133, вул. Л. Українки, 34; р/р 19467325, в/р 6180877/001 в АБ «Ажіо», МФО 300175), справа № 19/109;

ПП «Рондо» (ю. а.: Київ-55, пр. Перемоги, 19; р/р 2468561 в АКБ «Інтербанк», МФО 300216), справа № 4/113-б;

ТОВ «Кінос», (ю. а.: Київ, вул. Туполева, 12; р/р 467492 в ОПЕРУ банку «Україна», МФО 321574), справа № 19/166.

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подавати до Арбітражного суду Києва протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Львівської області (290010, м. Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/51 про визнання банкрутом ТзОВ «Сіріус» (юридична адреса: 290007, вул. Котельна, 18/1А, р/р 1467881 в АТ КБ «Золотий лев».

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

«АО «Николаевский пивзавод «Янтарь»

сообщает: что 21 июля 1998 г. в 15.00 в актовом зале пивзавода, ул. Янтарная 320, состоится собрание акционеров.

Повестка дня:

1. Утверждение итогов подписки на акции шестой эмиссии.
2. Общие вопросы производственно-хозяйственной деятельности общества.

Правління ВАТ «Фармак»

повідомляє про проведення 8 липня 1998 р. загальних зборів акціонерів

Порядок денний:

1. Інформація правління про виконання виробничої програми в І півріччі 1998 р.
2. Затвердження установчих документів в новій редакції відповідно до Закону України «Про внесення змін в Закон України «Про господарські товариства».
3. Обрання членів спостережної ради.
4. Затвердження незалежного реєстратора власників акцій ВАТ «Фармак».
5. Різне.

Початок зборів о 14.30, реєстрація акціонерів з 8.30.

При собі мати документи, що посвідчують особу.

Місце проведення: м. Київ, вул. Фрунзе,74 (в актовому залі),

контактний телефон 417-95-25.

ЗАТ «Оболонь» *повідомляє:*

загальні збори акціонерів відбудуться 20 липня о 15.30 за адресою: Київ, вул. Богатирська, 3.

Початок реєстрації учасників зборів — 9.00.

Порядок денний

1. Внесення змін до установчих документів ЗАТ.
2. Створення ради ЗАТ.
3. Затвердження президента ЗАТ.
4. Затвердження внутрішніх положень ЗАТ.
5. Створення представництв ЗАТ, затвердження їх положень.

Довідки за тел. 412-84-10.

Фірма «СПІКА»

*** Промислові лічильники газу типу ЛГ, РГ (кл. точн. 1.0)**

*** Дифманометри, блоки**

*** Ціни виробника**

*** Гнучка система знижок**

Тел.: (03422) 2-38-50, 9-67-99, (0562) 32-30-70

До уваги акціонерів ВАТ «Черкасирадіопобуттехніка»

Повідомляємо, що перші загальні збори акціонерів відбудуться 29 липня 1998 року о 10.00 за адресою: Черкаси, вул. Громова, 112, конференц-зал ВАТ «Черкасигаз».

Порядок денний

1. Прийняття регламенту.
2. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства і його дочірних підприємств за 1997 рік. Затвердження річних результатів діяльності акціонерного товариства і його дочірних підприємств.
3. Звіт ревізійної комісії. Затвердження звітів і висновків ревізійної комісії.
4. Затвердження основних напрямів діяльності товариства в 1998 році та визначення порядку покриття збитків.
5. Звіт спостережної ради.
6. Прийняття нової редакції статуту товариства.
7. Прийняття положення про спостережну раду товариства.
8. Прийняття положення про правління товариства.
9. Прийняття положення про ревізійну комісію.
10. Вибори спостережної ради.
11. Вибори голови правління.
12. Вибори ревізійної комісії.

Реєстрація учасників зборів з 8.00 до 9.45 у день скликання зборів за місцем їх проведення.

Для реєстрації акціонерам потрібно мати при собі паспорт, представникам акціонерів — паспорт і довіреність, оформлену згідно з чинним законодавством.

З матеріалами порядку денного можна ознайомитися за адресою: Черкаси, вул. Паризької Комуни, 65А.

Правління.

Правління ВАТ «Полтавський райагропостач» *повідомляє* про проведення щорічних загальних зборів акціонерів ВАТ

Збори відбудуться 17 липня 1998 року за адресою: с. Залізничне, вул. Магістральна, 1.

Порядок денний:

1. Затвердження результатів фінансово-господарської діяльності і звіту ревізійної комісії ВАТ за 1997 рік.
2. Розподіл прибутку з фондів і прийняття рішення про виплату дивідендів акціонерам за 1997 рік.
3. Формування фондів на 1998 рік.
4. Зміни до статуту і внутрішніх нормативних положень ВАТ «Полтавський райагропостач».

Початок зборів о 13. 00 в актовому залі підприємства.

Реєстраця акціонерів: з 11.00 до 12.30.

При собі мати: паспорт, сертифікат акцій.

Якщо ви не можете прибути на збори особисто, просимо оформити доручення на передачу права вашого голосу уповноваженій особі.

Довідки за телефонами: 9—66—60, 9—66—10.

Голова правління.

Шановні акціонери ВАТ «Арматурний завод»

Повідомляємо, що 28 липня 1998 року в 12.00 відбудуться чергові збори акціонерів за адресою: Закарпатська обл., Рахівський р-н, смт Кобилецька Поляна, вул. Перемоги, 2.

Реєстрація учасників — з 8.00 до 11.00 у приміщенні актового залу ВАТ «ЗАЗ».

Акціонер зобов'язаний при собі мати паспорт і доручення на право представляти інтереси інших акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління ВАТ "Закарпатський арматурний завод" про результати діяльності в 1997 році та першому півріччі 1998 року, вжиття заходів щодо виходу колективу з кризової ситуації та перспективи розвитку підприємства.
2. Підтвердження звіту голови правління за 1997 рік з фінансово-господарської діяльності ревізійною комісією спільно з незалежним аудитором.
3. Звіт спостережної ради про результати роботи в 1997 році та першому півріччі 1998-го.
4. Про зміни статутного фонду на величину індексації основних засобів.
5. Визначення порядку покриття збитків та заходи щодо погашення боргових зобов'язань товариства.

Правління ВАТ «Закарпатський арматурний завод».

Правление АО «ТФ «Гелена»

извещает акционеров, что 21 июля 1998 г. в 14.00 по адресу: г. Симферополь, ул. Горького, 3 в помещении цирка состоится общее собрание акционеров.

Повестка дня:

1. Отчет правления об итогах финансово-хозяйственной деятельности за 1997 г. и основные направления работы общества в 1998 г.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Выборы ревизионной комиссии.
4. Внесение изменений и дополнений в устав общества.
5. Выборы членов наблюдательного совета общества.
6. Утверждение протокола правления № 20 от 16 марта 1998 г. о выплате дивидендов за 1997 г.
7. Утверждение решения правления от 20 мая 1998 г. о продаже объекта незавершенного строительства по адресу: г. Симферополь, ул. Семашко — ул. Мичурина.

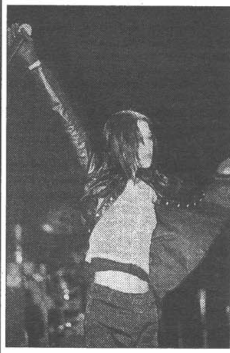
Регистрация 20 июля 1998 г. с 9.00 до 17.00 по адресу: пр. Кирова, 1, 2-й этаж, 21 июля 1998 г. с 9.00 до 13.00 по месту проведения собрания. Акционеры должны иметь при себе паспорт, уполномоченные лица — паспорт и доверенность.

Справки по тел.: (0652) 25-80-23, 26-27-29.

Українська академія архітектури сповіщає, що «Свідоцтво про реєстрацію статуту громадського об'єднання» № 238 від 22 квітня 1992 року вважати недійсним.

М'яко кажучи, це — смуга невезіння

Велика прогулянка

У старовинному Ужгородському замку минулої неділі все було готове до приїзду поп-виконавців Ірини Білик, Лінди (в миру — Світлана Гейман), Макса Фадєєва, Вєрки Сердючки та Гелі. Публіка чекала на шоу «Розмалюй життя фарбами неба». Та напередодні автобус, на якому після виступу в Чернівцях їхали Лінда й Макс, потрапив у аварію.

Співачка, яка сиділа на передньому сидінні, вдарившись головою у скло, розбила його та поранила обличчя. Максим ушкодив ребра. Оскільки автопригода трапилася неподалік Івано-Франківська, потерпілих доставили в міську лікарню. (На сьогодні їх вже виписали).

Це вже друга такого роду пригода цих естрадних виконавців під час туру. У Донецьку Лінда підвернула ногу, однак мужньо відспівала свою програму.

А для Ужгорода — вже другий випадок перенесення концерту гастролерів із близького зарубіжжя. Тут досі сподіваються почути обіцяного Вахтанга Кікабідзе.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

На знімку: бідолашна Лінда та її супутник Макс Фадєєв.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (ДІНАУ).

Про те, що було і буде

Рояль плюс CD

Організатори Міжнародного конкурсу молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця дають про себе знати на всьому відрізку часу від одних змагань до інших. Приміром, учора в Київському державному вищому музучилищі імені Р. Глієра відбулася презентація компакт-дисків, що на них записано гру лауреатів конкурсу.

Симфонія цвітіння

У місті фестивалів Одесі розпочалося велике музичне свято під назвою «Біла акація». Його учасники — і молоді, і маститі виконавці. А першим у довгому ряду музикантів був Одеський симфонічний оркестр, що під керівництвом заслуженого артиста України Хобарта Ерла нещодавно з успіхом гастролював у США.

Колискові — колисковими, та спати тут не будуть

А поки приморське місто слухає класику, Луцьк збирає шанувальників українського фольклору. Саме сьогодні —перший день Міжнародного фестивалю «Берегиня». На Волинь з усіх усюд прибули понад 1500 талановитих співаків, музикантів, танцюристів. Новинка фестивалю — огляд колискових пісень.

Піднімемо келих за тата!

У міському відділі культури Тернополя за «круглим столом» зібралися люди, які обома руками за народження нових звичаїв. Тема: «Започаткуємо традицію свята батька». А передувало цим, на перший погляд несподіваним, зборам розпорядження міського голови Анатолія Кучеренка про щорічне відзначення свята батька другої неділі червня. Це означає, що часу до цієї події в житті тернопільського чоловіцтва залишилося мало.

Новини від театрів України

НА ХОЛОСТИХ ОБЕРТАХ

НАСТУПНОГО РОКУ Запорізький український музично-драматичний театр відзначатиме своє 70-річчя. Однак сьогодні його адміністрація та артисти більше стурбовані думкою: чи зрушиться коли-небудь ремонт з точки замерзання? З цього приводу тут уже стільки обіцянок-цяцянок переслухали!

Не знаю, де ще в Україні милій можна почути з вуст народної артистки: «Наше місто — епіцентр бездуховності...» (Тетяна Мірошниченко). Або прочитати у виступі заслуженої артистки: «І нікого не обходить, що відомий в Україні та й за її межами колектив працює майже на холостих обертах, вистав грати й репетирувати ніде, основна частина трупи старіє, молодь з інститутів не йде до нас працювати, глядачі потроху звикають до того, що театр відмирає»... (Тетяна Нещерет).

На жаль, усе це — правда. Як правда й те, що колектив, у якому півтора десятка народних і заслужених, надзвичайно боляче переживає всі негаразди.

Щоб не втратити своєї «форми», артисти працюють на малій сцені (на 50 місць), у голубому фойє, де поки що не валиться штукатурка (сцена і 100 старенъких крісел), виїздять на своєму «ПАЗику» у райони. Звертаються до директорів підприємств з проханням пожертвувати театру пристойний автобус, аби можна було по-людськи діставатися сіл. Не відмовляються від виступів у школах облцентру, від підготовки концертів.

Можна шукати причини цієї безвиході. І називати серед них безвідповідальність обласного керівництва культурою. Повинен знати щойно призначений голова облдержадміністрації Володимир Куратченко, що його попередник казав одне: «Приміщення муздрами потребує не ремонту, а майже будівництва», — а начальник управління культури тієї самої держадміністрації Георгій Шаповалов «співав» інше: «Театр — не аварійний, а потребує поточного ремонту»...

І це тоді, коли технічне оснащення театру вийшло з ладу, латана-перелатана покрівля, тріщать стіни, згнила сцена, зовсім не затишно в глядацькому залі... На всі роботи потрібно щонайменше 11 мільйонів гривень, а щонайбільше — 17. Адже, зведене 1953 року на фундаменті старого театру, приміщення не знало капітального ремонту. Ось таке ставлення до пам'ятки архітектури.

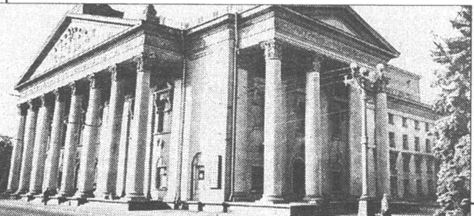
... Не так давно на будинку навпроти театру, в якому жив народний артист України Аркадій Трощановський, відкрили меморіальну дошку на честь Майстра. Пильний погляд «жайворонка запорізької сцени», за словами письменника Петра Ребра, спрямований на театр, якому артист віддав 44 роки свого життя. Там був його Храм! Там, у єдиному в Запоріжжі україномовному театрі, має бути Храм нашої духовності, честі та гідності.

Володимир ДУПАК.

Запоріжжя.

На знімку: Запорізька обласна українська муздрама.

Фото Володимира ШЕРЕМЕТА.

Від суботи — до свободи

Степанков — сам по собі

Народний артист Кость Степанков проведе ці вихідні в Жереб'ятині під Борисполем. Там же він позавчора зустрів своє 70-ліття. Отже, Степанков — ровесник Кіностудії імені Довженка. Звісно, зніматись у кіно він почав пізніше, ніж народилася студія. Але багато до чого Степанков таки причетний уперше. Приміром, знявся у перших українських телефільмах — «Фауст і смерть», «Шевченко і Чернишевський» (Чернишевського грав!). Знімається й досі: в останній стрічці Балаяна, у новому фільмі Бійми, де грає ласого до дівчат старого управителя маєтку. Можливо, гратиме нову роль у театрі «Золоті ворота». Але, не відмовляючись від спокус мистецтва, актор понад усе любить село. Можливо, через те, що змалку подовгу жив сам і робив все своїми руками. А село цьому сприяє: тут кури, півень, грядки, смородина та порічки (Кость Петрович колись учився в Уманському сільгоспінституті, діло звичне). Кредо «Я сам!» не раз виручало актора. Приміром, на роль Ковпака було троє претендентів —Джигарханян, Глузький, Степанков. Усе вирішував грим. Степанков, нікому нічого не кажучи, сам загримувався, зробив кілька фотознімків «під старовину», перемішав їх із справжніми старими знімками Ковпака й поніс Тимофієві Левчуку. Левчук одібрав три фото — два Степанкова й одне Ковпака, і сказав: «Отак і гримуйся!» — «Та я — вже!» Так його й затвердили...

Христофор ГРУША.

Афіша вихідних днів

● *Київ*

Національна опера імені Т. Шевченка: субота — балет «Ромео і Джульєтта» С. Прокоф`єва; неділя — опера «Травіата» Дж. Верді.

Колонний зал імені М. Лисенка Національної філармонії: субота — концерт із творів Р. Вагнера.

Театр драми і комедії на лівому березі: субота — «Венеціанський мавр» за п'єсою В. Шекспіра; неділя —гастролі Львівського молодіжного театру імені Л. Курбаса.

ТЮГ на Липках: субота — казка «Троє поросят» У. Діснея, С. Михалкова; неділя — неймовірна пригода «Велосипед із червоними колесами» Т. Власової (о 12 годині).

Початок вечірніх вистав о 19 годині.

● *Одеса*

Академічний театр опери і балету: субота — опера «Травіата» Дж. Верді (о 19 годині).

Театр музкомедії імені М. Водяного: субота — шоу «Карнавал на Французькому бульварі» за творами І. Кальмана, Ф. Легара, Ж. Оффенбаха, Й. Штрауса (о 19 годині).

Десята муза

А потвори були інопланетянами...

І знову столичний «Кінопалац» запропонував нам голлівудську новинку — недооцінену цьогорічним «Оскаром» стрічку «Зоряний десант» з масою вражаючих спецефектів. Режисер Пол Верховен (відомий нам за фільмами «Згадати все», «Основний інстинкт» та ін.) знову зібрав стару перевірену команду, що працювала з ним у «Робокопі», під знамена творення нового майбутнього. Зокрема, сценарій за мотивами класичного науково-фантастичного роману Роберта Хайнлайна, писав видатний «роботознавець» Ед Ньюмайєр.

Що вийшло? Тривіальна історійка про свідомих свого громадянського обов'язку хлопчаків та дівчаток, яких було кинуто в бій з велетенськими потворними комахами. І хоча мужність, дружба, кохання та інші почуття дещо схематизовані — зате потвори, наче справжні. Втішає те, що автори стрічки спрямували потік «зоряної» агресії військових (ветерани-каліки, кров, понівечені трупи) не в бік своїх цивільних братів, а проти спільного іншопланетного (і тому нереального) ворога.

Мар'яна КИРІЄНКО.

На знімку: негативний герой «Зоряного десанту».

Погода

6 — 7 червня в Україні переважно без опадів. Температура вночі 12 — 17, вдень 23 — 28, а у східних та північних областях 26 — 30 градусів тепла.

На Київщині місцями короткочасний дощ. Вітер 3 — 8 метрів за секунду. Температура вночі 11 — 17, вдень 23 — 29 градусів тепла.

Український гідрометцентр.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44; телефакс—449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 235352.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311105.

1234567890